

ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ปริญญานิพนธ์
ของ
ชวลี เครือสุคนธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
เมษายน 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

610.73069
ช ๒๘๖๗
ร.๓

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ
ของ
ชวลี เครือสุคนธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

เมษายน 2546

๒ 214875 ร.๓

29 11 2546

ชวลี เครือสุคนธ์. (2546). *ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมวรพงษ์,
อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลกู.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานและด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถานศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนาของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ ตามแนวของไลเคิร์ท แบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จานแนเฉลี่ย, ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t – test, One Way Analysis of Variance และทดสอบรายคู่ ในกรณีที่มีนัยสำคัญโดยใช้วิธีของ Scheffe' ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาจำแนกตามตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาพยาบาลจากทุกกลุ่มมีทัศนะต่อวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับดี
2. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ต่างสถาบันการศึกษา มีทัศนะต่อวิชาชีพในแต่ละด้าน และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนะต่อวิชาชีพในแต่ละด้าน และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีอันดับที่ใช้ในการเลือกเข้ามาศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อวิชาชีพในแต่ละด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อวิชาชีพในแต่ละด้าน และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ ที่นักศึกษาพยาบาลมีทัศนะต่อวิชาชีพไม่แตกต่างกัน
6. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทัศนะต่อวิชาชีพในแต่ละด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพ ด้านค่านิยมของสังคม ด้านการปฏิบัติงาน และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านลักษณะวิชาชีพ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ ที่นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติต่อวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

8. นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีภูมิสำเนา แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในแต่ละด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านค่านิยมของสังคม ที่นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติต่อวิชาชีพแตกต่างกัน

OPINIONS ON NURSING PROFESSION OF THE STUDENTS AT HIGHER LEARNING
INSTITUTION UNDER THE BUREAU OF UNIVERSITY AFFAIRS

AN ABSTRACT
BY
CHAWALEE KRUASUKON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

April 2003

Chawalee Kruasukon. (2003). *Opinions on Nursing Profession of the Students at Higher Learning Institution under the Bureau of University Affairs*. Master Thesis, (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Dr. Suwaporn Tungsomworapongs, Dr. Jaruwan Skulkhu.

The purpose of this study was to investigate and to compare the opinions on nursing profession of the students at higher learning institution under the bureau of university affairs in social value, professional characteristics, practical work, and relationship among colleague, patients and their cousins discriminated by educational institution, academic levels, rank of preference, motivation factors, academic achievement, student income and hometown. The sample consisted of 346 students, from year 1 to year 4 in the academic year 2002. The instrument used in collecting data was a five - point rating scale. Questionnaires on students' personal data and opinions concerning nursing profession (with $r = 0.93$) were statistically analyzed by mean, standard deviation, t – test and one way analysis of variance.

The results revealed that :

1. All groups of the students at higher learning institution, under the bureau of university affairs, showed their opinions on nursing profession at a good level.
2. The nursing students with different educational institutions showed significant differences in their opinions on each and total aspects of nursing profession.
3. The nursing students with different academic levels showed significant differences in their opinions on each and total aspects of nursing profession.
4. The nursing students with different ranks of preference showed no significant differences in their opinions on each and total aspects of nursing profession.
5. The nursing students with different motivation factors showed significant differences in their opinions on each and total aspects of nursing profession, except relationship among colleague, patients and their cousins.
6. The nursing students with different academic achievement showed no significant differences in their opinions on each and total aspects of nursing profession.
7. The nursing students with different income showed significant differences in their opinions on social value, practical work and total aspects of nursing profession, except professional characteristics and relationship among colleague, patients and their cousins.

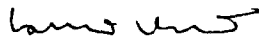
8. The nursing students with different hometowns were not significant differences in their opinions on each and total aspects of nursing profession, except social value.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ของ
นางสาวชวลี เครือสุคนธ์

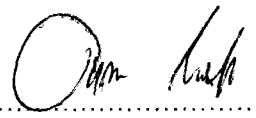
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

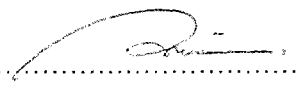
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร ณะพานนท์)
วันที่ 30 เดือน เมษายน พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู่)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.อรณพ โพธิสุข)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยการได้รับคำปรึกษา แนะนำทางและการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจาก อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข และรศ.ดร.กฤษยา ดันติผลาชีวะ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และได้กรุณาให้แนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแนวทางแก้ไขที่เป็นประโยชน์ ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ทั้งรศ.ดร.กฤษยา ดันติผลาชีวะ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา และอาจารย์พูลสุข เจนพานิชย์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ อบรมสั่งสอน และให้ความเมตตากับผู้วิจัยมาตลอด

ขอขอบพระคุณคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ หัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ และคณาจารย์ประจำสถาบันการศึกษาทั้ง 6 สถาบัน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลทุกท่านที่กรุณาช่วยตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในโรงพยาบาลสงฆ์ทุกท่าน ที่ให้โอกาสและสนับสนุนเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณรุ่นพี่ เพื่อน และรุ่นน้องชาวอุดมศึกษาทุกท่าน ขอขอบคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ ขอขอบคุณเพื่อนชาวพยาบาลรามาริบัติรุ่น 19 ทุกคนที่เป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ คุณภาวิณี จารุจาริต เพื่อนผู้สละร่างกาย และเวลาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลตลอดจนในการพิมพ์และเรียบเรียงเนื้อหา จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ และขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ขอขอบคุณพี่ - น้องทุกคนในครอบครัว ที่เกื้อหนุนและเป็นกำลังใจสำคัญ จนผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการศึกษา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอมอบคุณค่าและประโยชน์จากปริญญานิพนธ์นี้ แด่บิดา (ผู้ล่วงลับไปแล้ว) มารดา ของผู้วิจัย ตลอดจน ครู อาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนร่วมสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

ชวลี เครือสุคนธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การจัดการศึกษาพยาบาล.....	11
ความหมายของการพยาบาล	15
แนวคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ.....	16
การศึกษาวิชาชีพการพยาบาล	19
สถาบันการศึกษา	20
คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	102
ความมุ่งหมายของการวิจัย	102
วิธีการดำเนินการวิจัย	102
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	103
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	132
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ	133
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	138
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	145
ประวัติย่อผู้วิจัย	151

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันการศึกษา.....	33
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	38
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสถานศึกษา.....	40
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามระดับชั้นปี	52
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามอันดับที่เลือก เข้าศึกษา	58
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามเหตุจูงใจที่ เข้ามาศึกษา.....	64
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	70
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสภาวะ ทางเศรษฐกิจของนักศึกษา.....	75
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามภูมิสำเนา ของนักศึกษา.....	81

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	เปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสถานศึกษา	85
11	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามสถานศึกษา	86
12	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านลักษณะวิชาชีพ จำแนกตามสถานศึกษา	87
13	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามสถานศึกษา	87
14	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถานศึกษา	88
15	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามสถานศึกษา	88
16	เปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	89
17	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	90
18	การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านลักษณะวิชาชีพ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	90

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	91
20 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	91
21 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	92
22 เปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามอันดับที่เลือกเข้ามาศึกษา	93
23 เปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามเหตุผลใจที่เข้ามาศึกษา	94
24 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามเหตุผลใจที่เข้ามาศึกษา	95
25 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านลักษณะวิชาชีพ จำแนกตามเหตุผลใจที่เข้ามาศึกษา	95
26 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามเหตุผลใจที่เข้ามาศึกษา	96
27 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามเหตุผลใจที่เข้ามาศึกษา	96

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
28	เปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	97
29	เปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา.....	98
30	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา.....	99
31	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา.....	99
32	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา.....	100
33	เปรียบเทียบระดับทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามภูมิฐานะของ	101

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

✓ การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่สังคมปรารถนา เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพสังคม นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ

การพยาบาล เป็นศาสตร์สาขาหนึ่งว่าด้วยวิทยาการและศิลปะในการปฏิบัติต่อผู้ป่วย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การศึกษาพยาบาล เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านการพยาบาลซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ การจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรเข้าสู่วิชาชีพการพยาบาล จะต้องกำหนดเป้าหมายของการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ เพราะวิชาชีพการพยาบาลมีความสำคัญและจำเป็นยิ่งต่อสังคม การจัดการศึกษาพยาบาลจึงมุ่งพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ ความคิดวิจารณ์ญาณ มีทักษะทางวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ทั้งในภาวะปกติและภาวะที่เจ็บป่วยทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยครอบคลุมบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ครอบครัว และชุมชน โดยมุ่งหวังที่จะให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยด้านร่างกายและจิตสังคมที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกได้อย่างมีความสุขและพึ่งพาตนเองได้ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาติและความสนใจของผู้เรียนมีความสำคัญอย่างมากต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการศึกษา เพราะการเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน จะทำให้ผู้บริหารและคณาจารย์สามารถดำเนินการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับผู้เรียนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงตนเองให้เรียนรู้ได้มากที่สุด เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการศึกษาวิชาชีพการพยาบาล คือ การมุ่งผลิตนักศึกษาพยาบาลให้เป็นปัญญาชน และบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยจำเป็นต้องมีการพัฒนานักศึกษาพยาบาลในทุกด้าน ตามทิศทางหลักของสถาบัน และในขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับธรรมชาติและ ความสนใจของผู้เรียน (ไขนภา แก้วจันทร์. 2542 : 1 - 2) ดังนั้น การรับคนเข้ามาเพื่อเตรียมการไปสู่การเป็นพยาบาลจะต้องถ่ายทอดความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎี และการขึ้นฝึกปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดทักษะ เกิดความมั่นใจ มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีทัศนคติต่อวิชาชีพ การที่พยาบาลมีทัศนคติต่อวิชาชีพ จะช่วยให้สามารถใช้ความรู้ และทักษะต่างๆที่ได้รับการศึกษามาอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาล

จากสถานการณ์ที่ผ่านมา พบว่าการขาดแคลนบุคลากรพยาบาลเป็นภาวะที่ประสบอย่างต่อเนื่องสาเหตุจากการลาออก โอนย้ายและเปลี่ยนวิชาชีพ ซึ่งแนวโน้มส่วนหนึ่งของการลาออกเกิดจากระบบการบริหารการพยาบาล โดยเฉพาะด้านการบังคับบัญชา ความไม่พึงพอใจต่อระบบการควบคุมบังคับบัญชา (สุจินต์ วิจิตรกาญจน์ และคณะ. 2538) อีกทั้งผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล ที่จำกัดอัตราการรับเข้าทำงานจากการที่รัฐต้องควบคุมการใช้จ่ายของประเทศ (กุลยา ตันติผลาชีวะ และ ส่องศรี กิตติรักษัตระกุล. 2541) ซึ่งจากปัญหาการบริหารงานและการขาดแคลนบุคลากรนั้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อพยาบาลที่เหลืออยู่ในโรงพยาบาลต้องรับภาระงานที่หนักขึ้น การปฏิบัติงานมีแต่ปริมาณมากกว่าคุณภาพไม่สามารถตอบสนองต่อผู้ป่วยได้ พยาบาลเกิดความเบื่อหน่าย ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ความตั้งใจในการทำงานลดลง (ดาราวรรณ สร้อยอินทร์. 2537) นอกจากนี้ สาเหตุสำคัญยังเกิดจากมีนักศึกษาพยาบาลลาออกกลางคันทำให้จำนวนบัณฑิตที่จบเข้าทำงานลดลง จากสถิติงานบริการการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544) พบว่ามีนักศึกษาพยาบาลลาออกทุกปีการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 2540 2541 2542 และ 2543 เป็นจำนวน 5 คน 1 คน 2 คน 3 คน และ 9 คน ตามลำดับ เช่นเดียวกับที่ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีนักศึกษาพยาบาลลาออกทุกปี การศึกษาจากสถิติงานบริการการศึกษาของภาควิชาฯ (2544) พบว่า ในปีการศึกษา 2540 2541 2542 และ 2543 จำนวน 4 คน 13 คน 15 คน และ 10 คน ตามลำดับ นอกจากนี้ กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ (2536 : 55 – 67) ได้ศึกษาการลาออกจากวิทยาลัยกลางคันของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัย สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ปัจจุบันคือสถาบันพระบรมราชชนก) ศึกษาข้อมูลในปีการศึกษา 2529 ถึงปี 2532 รวม 5 ปี จากวิทยาลัยในสังกัดทั้งหมด 31 แห่ง พบว่า นักศึกษาพยาบาลลาออกทั้งสิ้น 232 คน จากจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษา 23,847 คน คิดเป็นจำนวนนักศึกษาที่ออกกลางคันร้อยละ 0.97 สาเหตุสำคัญคือ ทัศนคติไม่ดีต่อวิชาชีพ การเรียนอ่อน การแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม และมีปัญหาในการปรับตัว และจากสถิติของกองทะเบียนการรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ การลาออกกลางคัน การเรียนซ้ำชั้นของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีตรัง จังหวัดตรัง ในปีการศึกษา 2532 – 2537 รวม 6 ปี พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทั้งหมด 317 คน มีนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ลาออก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.79 เรียนซ้ำจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.87 และจากการศึกษาข้อมูลจากกองแผนงานสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2538 : 12) พบว่าในแต่ละปีการศึกษามีนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุขลาออก พักการเรียนเป็นประจำทุกปี เช่น ปีการศึกษา 2536 ลาออก 14 คน พักการเรียน 3 คน ปีการศึกษา 2537 ลาออก 18 คน พักการเรียน 4 คน เหตุผลของการลาออกเพราะต้องการเปลี่ยนอาชีพหรือไปศึกษาในสถานที่อื่น อีกทั้งในปัจจุบันพบว่า นักศึกษาที่เข้ามาเรียนวิชาชีพการพยาบาล เลือกเรียนวิชาชีพนี้เพียงเพื่อให้มีสถานที่เรียนหางานทำได้ง่าย มีโอกาสศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นๆ ได้หลังจากจบการศึกษา

หรือเลือกตามความต้องการของบิดามารดา ส่วนการเลือกเรียนเพราะใจชอบมีน้อย (ฟาริดา อิบราฮิม. 2535 : 61) สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากรเข้าสู่วิชาชีพการพยาบาล มักจะเผชิญปัญหาเกี่ยวกับความไม่พร้อมของนักศึกษาที่จะประกอบอาชีพ แม้ในช่วงที่กำลังศึกษาเล่าเรียนก็ไม่ตั้งใจศึกษามากเท่าที่โอกาสอำนวย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว บางส่วนก็หันเหหรือเปลี่ยนวิชาชีพ ทำให้เกิดความสูญเปล่าในวิชาชีพ (นาริรัตน์ พูลเกษม. 2541 : 1) จากการสัมมนาพยาบาลศาสตร์แห่งชาติครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2536 ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการพยาบาล ตามความรู้สึกรู้สึกของผู้ผลิตและผู้ใช้ต่อผู้สำเร็จการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ผลผลิตของการศึกษาพยาบาลยังไม่ได้สร้างพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เนื่องจากผู้เรียนขาดความพร้อมทางด้านจิตใจที่จะเลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาลด้วยความจริงใจ จึงจบมาอย่างผู้รู้แต่ขาดทัศนคติที่พร้อมจะให้การพยาบาลแบบองค์รวม ดังนั้น การพัฒนาที่จะ ปรับปรุงคุณภาพของวิชาชีพนั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาพยาบาล ทั้งในด้านการคัดเลือกนักศึกษา การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการประเมินผลการจัดการศึกษาพยาบาลเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาพยาบาลของทุกสถาบันให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น (ทัศนาศ บุญทอง. 2536 : คำนำ) ซึ่งการบริหารการศึกษาที่ดีนั้นควรให้ได้ทั้งผลการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน เมห์เรนส์ และ เลห์แมน (Mehrens and Lehman. 1973 : 402) กล่าวว่าผู้เรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชาที่เรียน ฉะนั้น ถ้านักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางลบต่อวิชาชีพการพยาบาลก็จะเกิดผลเสียต่อตัวนักศึกษาพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาลเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การพัฒนาทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลจึงมีความจำเป็น เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการยึดเหนี่ยวบุคคลไว้ไม่ให้ละทิ้งวิชาชีพ ช่วยให้ผู้บุคคลพัฒนาตนเองและวิชาชีพการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้าต่อไป (นาริรัตน์ พูลเกษม. 2541 : 1)

นักศึกษาพยาบาลเป็นปัจจัยนำเข้าอย่างหนึ่งของระบบการศึกษาวินิจฉัยการพยาบาล เนื่องจากนักศึกษาแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาที่แตกต่างกัน ในด้านวัฒนธรรมครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม นอกจากนี้ยังมีความมุ่งมั่น ความต้องการ ความคาดหวัง และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างระหว่างบุคคล การรับรู้ในระดับสติปัญญาของตน รวมทั้งยังมีอิทธิพลที่เป็นผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและนอกสถาบัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของบัณฑิตพยาบาล เพราะบุคคลผู้ผ่านกระบวนการการศึกษาพยาบาลยังคงเป็นบุคคลเดิม แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลง คือสมรรถนะ และความรู้สึกรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้บทบาทของตนในสังคม (ไขนภา แก้วจันทร์. 2542 : 2) เมื่อนักศึกษาพยาบาลเข้าไปศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาพยาบาลจะต้องมีการปรับตัว และเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ กฎระเบียบของสถาบัน ระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งการเรียนใน

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ค่อนข้างจะสร้างความเครียดทางด้านจิตใจให้กับนักศึกษาพยาบาล สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนผลักดันให้นักศึกษาพยาบาลต้องพบกับปัญหาและต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการปรับตัว(อุทัยวรรณ หวังชูขอบ. 2536 : 47) จากการสำรวจเบื้องต้นของนารีรัตน์ พูลเกษม (2541 : 2) โดยให้นักศึกษาที่สอบผ่านข้อเขียนในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน ปีการศึกษา 2541 จำนวน 81 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งแสดงความคิด ความรู้สึกต่อวิชาชีพการพยาบาล พบว่าร้อยละ 37.2 รู้สึกว่าวิชาชีพการพยาบาลเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค ร้อยละ 23.4 รู้สึกว่าพยาบาลเปรียบเสมือนคนรับใช้ของผู้ป่วย ร้อยละ 21.2 รู้สึกว่าพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยความเสียสละและความอดทน ร้อยละ 18.7 รู้สึกว่าพยาบาลเป็นวิชาชีพที่หางานได้ง่าย และจากการสำรวจเบื้องต้นของเดือนใจ สีนอำไพประสิทธิ์ (2542 : 3 - 4) โดยให้นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 100 คน ตอบคำถามปลายเปิดพบปัญหาดังนี้ คือ เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยเวลาฝึกปฏิบัติงาน จะไม่กล้าถามพยาบาลประจำการ จึงพยายามหลบเลี่ยงงานร้อยละ 12.4 รู้สึกเบื่อหน่าย ไม่มีกำลังใจในการทำงาน ท้อแท้ เพราะอาชีพพยาบาลเวลาทำงานไม่แน่นอน พักผ่อนไม่เพียงพอ เป็นอาชีพที่ลำบากต้องทำงานกับคนไข้ตลอดเวลา ร้อยละ 54 ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เพราะการประเมินผลในการปฏิบัติงานไม่มีความยุติธรรมร้อยละ 8.3 กลัวและไม่กล้าให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนักหรือติดเชื้อรุนแรง ร้อยละ 46.5 หลีกเลี่ยงการทำงานร่วมกับแพทย์และพยาบาลเพราะไม่ได้รับการยอมรับ โดยคิดว่า นักศึกษาพยาบาลยังไม่มีประสบการณ์และความรู้เพียงพอ เวลาทำงานทำให้เสร็จช้า ร้อยละ 32 จากข้อมูลดังกล่าว น่าจะแสดงถึงการขาดแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานของผู้ป่วย เพราะนักศึกษาไม่กล้าที่จะซักถามเวลาสงสัย รู้สึกเบื่อหน่ายในการปฏิบัติงาน ขาดความกระตือรือร้น หลีกเลี่ยงการปฏิบัติพยาบาลที่มีอาการหนัก หรือติดเชื้อรุนแรง รวมทั้งหลีกเลี่ยงการทำงานร่วมกับแพทย์และพยาบาลด้วย นอกจากนี้ปัญหาด้านจิต เครื่องกำแหงและคนอื่น ๆ ได้ศึกษาสภาพการเรียนรู้ของนิสิตพยาบาลโครงการร่วมผลิต พยาบาลศาสตรบัณฑิตระหว่างวิทยาลัยพยาบาลเขตภาคเหนือตอนล่างกับมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า นิสิตพยาบาลมีปัญหาการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ด้านการค้นคว้าด้วยตนเอง สมาธิในการเรียนมีน้อย จับประเด็นเนื้อหาวิชาที่สำคัญไม่ได้ ไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนเพราะบางวิชาเนื้อหายาก ซับซ้อนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง จัดแบ่งเวลาในการเรียนไม่เหมาะสม ไม่ตั้งใจเรียน เนื่องจากนิสิตมีจำนวนมาก และผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด คือต่ำกว่า 2.00 เป็นจำนวนมาก จากผลการเรียนเช่นนี้ทำให้นิสิตพยาบาลบางส่วน หดสภาพการเป็นนิสิต (ปานจิต เครื่องกำแหงและคนอื่น ๆ. 2541 : 1) กขพร สิงห์หล้า อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการที่นักศึกษาพยาบาล ลาออก โอนย้ายคณะหรือเปลี่ยนวิชาชีพเมื่อเรียนจบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่สมัครใจเรียนที่เข้าเรียนเพราะเลือกตามระดับคะแนน จำต้องเลือกดีกว่าไม่มีที่เรียน บางคนเลือกเพราะ

ผู้ปกครองสนับสนุนเพื่อจะได้พึ่งพาเมื่อเจ็บป่วย เมื่อได้เรียนแล้วพบว่าตนเองไม่ชอบวิชา
 ประเภณี ไม่ชอบสิ่งแวดล้อม ไม่ชอบกิจกรรมในสถาบัน จึงลาออกและสอบใหม่ ในคณะอื่นหรือ
 บางคนยังเลือกสอบวิชาชีพการพยาบาลแต่เปลี่ยนสถาบัน (กชพร สิงห์หล้า. 2545 : สัมภาษณ์)
 สอดคล้องกับ ทิพย์สุดา ศรีคราม นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 ให้ความเห็นว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เสียสละ ทุ่มเท น้อยคนที่จะเข้ามาในวิชาชีพ
 ด้วยความสมัครใจ บางคนไม่ชอบแต่ต้องเรียนเพราะผู้ปกครองให้เรียน บางคนคิดว่าชอบแต่
 เมื่อมาเรียนพบว่าตนเองไม่ชอบ เพราะต้องสละเวลาส่วนตัว แรงกายแรงใจอย่างมากจึงท้อแท้
 บางคนเรียนไม่ไหวก็ลาออกหรือบางคนเรียนจนจบแต่ไปทำงานอย่างอื่น เพราะพยาบาลทำงาน
 ไม่เป็นเวลา ไม่มีเวลาส่วนตัวที่แน่นอนและยังเสี่ยงต่อการเกิดโรคอีกด้วย (ทิพย์สุดา ศรีคราม.
 2545 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ บัวสอน ศรีสองเมือง นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดว่าบุคคลที่ลาออกกลางคันคงไม่ชอบวิชาชีพการพยาบาล จึงต้องออก
 ไปเลือกวิชาชีพใหม่ที่ตนเองชอบจริงๆ (บัวสอน ศรีสองเมือง. 2545 : สัมภาษณ์) จริยวดี
 ศีระพรหม นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล
 รามาธิบดี ให้ความเห็นว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เขื่องช้า น่าเบื่อ ไม่ทันโลก ต้องใช้
 ความอดทนสูง เรียนแล้วไม่มีอิสระในชีวิต ไม่มีเวลาเหมือนคนทั่วไป แต่ส่วนใหญ่ต้องมาเรียน
 เพราะเชื่อฟังผู้ปกครองและคิดว่าจบแล้วมีงานทำ เมื่อได้เรียนแล้วจึงไม่ตั้งใจเรียน เพราะไม่ชอบ
 รู้สึกไม่มีคุณค่า เป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องบางคนไม่ชอบที่อาจารย์พยาบาลดุด่าเตือน
 ด่าทออยู่ตลอด บางคนไม่ชอบรวบรวม ไม่ชอบเกล้ามวยเมื่อฝึกปฏิบัติ เพราะทำให้รู้สึกไม่มั่นใจ
 ไม่มีความสุข (จริยวดี ศีระพรหม. 2546 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ วิลาสินี บุตตา และลินดา
 มโนทรายคำ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
 โรงพยาบาลรามาธิบดี ให้ความเห็นเพิ่มเติมที่สอดคล้องกันว่า การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เหนื่อย
 เรียนหนัก รับผิดชอบในงานมาก เงินเดือนน้อย ต้องทำตามความต้องการของผู้อื่น เป็นวิชาชีพ
 ที่เสี่ยงต่อโรคต่างๆ เสี่ยงต่อกฎหมายและชีวิตของผู้อื่นเมื่อมีการผิดพลาด (วิลาสินี บุตตา และ
 ลินดา มโนทรายคำ. 2546 : สัมภาษณ์) ส่วนกัญจน์ศรภรณ์ ยุทธธรรมโม นักศึกษาพยาบาล
 ชั้นปีที่ 4 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ให้ความคิดเห็นว่า
 การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ช่วยเหลือคนอื่น มีคุณค่า สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้ทุก
 สถานการณ์แต่สาเหตุที่มีคนลาออกอย่างต่อเนื่องก็คือ มีปัญหาในการเรียน เครียด อาจารย์ชอบ
 กัดดันผู้เรียน เจ้าระเบียบเกินไป วิธีสอนส่วนใหญ่เป็นแบบบรรยายและท่องจำ ทำให้นักศึกษา
 ไม่มีกระบวนการคิดและเรียนรู้อย่างแท้จริง อาจารย์ไม่ทันสมัย นอกจากนี้คนที่ลาออกส่วนใหญ่
 เนื่องจากไม่ชอบทำงานเกี่ยวกับเชื้อโรค โดยที่ไม่มีหลักประกันสุขภาพที่แน่นอนปลอดภัย
 สำหรับพยาบาล เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี (กัญจน์ศรภรณ์ ยุทธธรรมโม. 2546 : สัมภาษณ์)
 และเกษมณี พิงคะสัน, จริยญา สุระจินดา, สุภารัตน์ สอนสมนึก และอรุโณทัย สารภาค
 นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

ให้ความคิดเห็นว่า ส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนพยาบาลเนื่องจากเชื่อฟังผู้ปกครอง เป็นวิชาชีพที่มีงานทำแน่นอนและคิดว่าคะแนนสอบถึง จึงเลือกเรียน ส่วนสาเหตุที่มีการลาออกเนื่องจาก เมื่อเรียนแล้วพบว่าตนเองไม่ชอบ เรียนหนัก เนื้อหาวิชายากและกว้าง ตอบคำถามอาจารย์ไม่ได้ โดนตำหนิบ่อยๆทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นวิชาชีพที่ต้องทำงานหนัก จึงต้องออกไปสอบในสาขาวิชาอื่นที่ตนชอบมากกว่า (เกษมณี พิงคะสัน, จริญญา สุระจินดา, สุภารัตน์ สอนสมนึก และอรุโณทัย สารกาศ . 2546 : สัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ทศนะต่อวิชาชีพ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้ทราบถึง ทศนะของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาลในปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนได้เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทศนะที่ดีต่อวิชาชีพ อันจะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษาพยาบาล ประสบผลสำเร็จในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจในการเข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิลำเนาของนักศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบทศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจในการเข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิลำเนาของนักศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทศนะที่ดีต่อวิชาชีพ อันจะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษาพยาบาลประสบความสำเร็จในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยประจำภาคต่าง ๆ 5 สถาบัน คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 768 คน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 758 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 467 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 958 คน และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 476 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,427 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 สถาบันการศึกษา แบ่งเป็น

- 1.1.1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 1.1.2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 1.1.3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 1.1.4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 1.1.5 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

1.2 ระดับชั้นปี แบ่งเป็น

- 1.2.1 ชั้นปีที่ 1
- 1.2.2 ชั้นปีที่ 2
- 1.2.3 ชั้นปีที่ 3
- 1.2.4 ชั้นปีที่ 4

1.3 อันดับที่เลือกเข้ามาศึกษาในสถานศึกษา แบ่งเป็น

- 1.3.1 อันดับที่ 1
- 1.3.2 อันดับที่ 2
- 1.3.3 อันดับที่ 3
- 1.3.4 อันดับที่ 4

1.4 เหตุจูงใจที่เข้าศึกษาวิชาชีพพยาบาล แบ่งเป็น

- 1.4.1 มีใจชอบอาชีพนี้
- 1.4.2 หางานทำง่าย รายได้ดี

1.4.3 บิตามารดา หรือญาติ สนับสนุน

1.4.4 อื่นๆ

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

1.5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

คือ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

คือ มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 - 2.99

1.5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

คือ มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50

1.6 สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา แบ่งเป็น

1.6.1 ได้รับค่าใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน

1.6.2 ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน

1.6.3 ได้รับค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน

1.7 ภูมิลำเนาของนักศึกษา แบ่งเป็น

1.7.1 กรุงเทพฯ

1.7.2 ต่างจังหวัด

2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล แบ่งเป็น

4 ด้าน คือ

2.1 ด้านค่านิยมของสังคม

2.2 ด้านลักษณะวิชาชีพ

2.3 ด้านการปฏิบัติงาน

2.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสื่อความหมายตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับงานวิจัยนี้ ดังนี้

1. วิชาชีพการพยาบาล หมายถึง วิชาชีพหนึ่งที่เป็นทั้งศิลปะและวิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยหลักความรู้ความชำนาญของศาสตร์ทั้งสองมาประยุกต์ในการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ อีกทั้งให้คำแนะนำส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่บุคคลทั่วไปในสังคม

2. ทักษะ หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิด ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นไปได้ทั้งในรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งเป็นไปได้ในทางชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ โดยในการวิจัยนี้หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีต่อวิชาชีพพยาบาลใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ

2.1 ด้านค่านิยมของสังคม ครอบคลุม ความมีเกียรติของวิชาชีพ ฐานะของวิชาชีพ การได้รับการยกย่องจากสังคม ประโยชน์ของวิชาชีพต่อสังคม

2.2 ด้านลักษณะวิชาชีพ ครอบคลุม ความมีเอกลักษณ์ของวิชาชีพ ความรับผิดชอบของวิชาชีพ ความมั่นคงในวิชาชีพ คุณลักษณะของวิชาชีพที่สังคมต้องการ ความมีคุณค่าต่อตนเอง ครอบคลุมและสังคม และโอกาสในการเข้าทำงาน

2.3 ด้านการปฏิบัติงาน ครอบคลุม ช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน ผลกระทบต่อสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติ การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ความภาคภูมิใจในงาน อัตราเสี่ยงตามหลักระบาดวิทยาในขณะปฏิบัติงาน

2.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ หมายถึง บุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันอยู่ในทีมการพยาบาล ซึ่งได้แก่ แพทย์ พยาบาล ผู้ป่วยและญาติ

3. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

4. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีคณะพยาบาลศาสตร์ หรือภาควิชาพยาบาลศาสตร์ ที่นักศึกษาพยาบาลกำลังศึกษาอยู่ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจากสถาบันศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์มาเป็นเวลานานกว่า 20 ปี และเป็นมหาวิทยาลัยประจำของแต่ละภาคกำหนดให้เป็น 5 สถาบันศึกษา คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ตั้งแต่เข้าศึกษาในสถานศึกษาจนถึงสิ้นภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง	คือ	มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลาง	คือ	มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 - 2.99
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำ	คือ	มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50

6. สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ค่าใช้จ่ายสูง	คือ	ได้รับ มากกว่า 5,000 บาท
ค่าใช้จ่ายปานกลาง	คือ	ได้รับ 2,000- 5,000 บาท
ค่าใช้จ่ายต่ำ	คือ	ได้รับ น้อยกว่า 2,000 บาท

7. เหตุจูงใจที่เข้าศึกษาวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง แรงจูงใจที่ชักนำให้ผู้จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในวิชาชีพการพยาบาล สถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ เหตุเพราะมีใจชอบอาชีพนี้ เพราะหางานทำง่าย รายได้ดี เพราะบิดามารดา หรือญาติ สนับสนุน และด้วยเหตุจูงใจอื่นๆ

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาอยู่ต่างสถาบันศึกษา มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน
2. นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาอยู่ต่างชั้นปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน
3. นักศึกษาพยาบาลที่มีอันดับในการเลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน
4. นักศึกษาพยาบาลที่มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน
5. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน
6. นักศึกษาพยาบาลที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน
7. นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้ การจัดการศึกษาพยาบาล ความหมายของการพยาบาล แนวคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ การศึกษาวิชาชีพการพยาบาล สถาบันการศึกษา คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล

การจัดการศึกษาพยาบาล

การจัดการศึกษาพยาบาล เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านการพยาบาลซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ พยาบาลวิชาชีพต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติงานระดับวิชาชีพและต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติการพยาบาลเป็นการปฏิบัติที่ต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ของการพยาบาล รวมทั้งศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐาน เป็นการบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนทั้งในภาวะที่ปกติ และภาวะที่เจ็บป่วยไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายหรือจิตใจก็ตาม การพยาบาลนี้จะต้องครอบคลุมบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูทั้งสภาพที่เป็นรายกลุ่มและรายบุคคล นอกจากนี้ยังรวมถึงการบริการพยาบาลที่ให้แก่ประชาชนที่มารับบริการในโรงพยาบาล สถานบริการสาธารณสุขระดับต่าง ๆ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทั้งที่เป็นการปฏิบัติการพยาบาลโดยตรงร่วมกับทีมสุขภาพ และการปฏิบัติโดยอ้อมในลักษณะของการฝึกอบรม การนิเทศงาน การประสานงาน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนผู้รับบริการมีสุขภาพอนามัยด้านร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถพึ่งตนเองได้ (จินตนา ยูนิพันธุ์, 2530 : 1)

การจัดการศึกษาพยาบาลในประเทศไทยมีการพัฒนาตั้งแต่ พ.ศ.2437 โดยสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงริเริ่มหลักสูตรการฝึกหัดแพทย์ผดุงครรภ์ขึ้นในโรงเรียนแพทยากร โรงพยาบาลศิริราชโดยมีวัตถุประสงค์ผลิตผดุงครรภ์เพื่อแก้ไขปัญหาการสูญเสียชีวิตของมารดาและทารก ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีโรงเรียนพยาบาลแห่งที่สองเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2457 คือ โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย และอีก 10 ปีต่อมาคือ พ.ศ.2467 ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนพยาบาลเอกชนแห่งแรกขึ้นโดยคณะมิชชันนารีแพรสไบเรียน ที่โรงพยาบาลแมคคอมมิค

จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสองแห่งนี้มุ่งเน้นการผลิตพยาบาลสำหรับบริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลและ เน้นหนักการพยาบาลควบคู่กับการผดุงครรภ์ ในช่วง พ.ศ.2437 – 2467 นี้ ระบบการศึกษา พยาบาลได้เริ่มต้นขึ้น เริ่มมีหลักสูตรที่ชัดเจน เริ่มจากหลักสูตร 1 ปี เปลี่ยนเป็น 2 ปี ได้รับ นักเรียนที่มีความรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเปลี่ยนเป็นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปลี่ยนหลักสูตร เป็น 3 ปี ในระยะต่อมา มีการปรับปรุงระบบการศึกษาพยาบาลให้มีมาตรฐานมากขึ้น มีการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรและขยายเวลาเรียนเพื่อผลิตพยาบาลระดับพื้นฐาน ปรับปรุงคุณภาพและ เพิ่มพูนประสบการณ์ครูพยาบาล มีการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยเฉพาะในระยะ สงครามโลกครั้งที่ 2 การศึกษาพยาบาลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก มีสถาบันการศึกษาเปิด เพิ่มขึ้นหลายแห่ง ทั้งที่เป็นสถาบันที่มุ่งผลิตพยาบาลเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดเดียวกัน เป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรระยะนี้มีหลายระดับตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญา ซึ่งรับ นักเรียนที่มีความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 รวมทั้งได้เริ่มมีหลักสูตรระดับปริญญาตรีเป็น แห่งแรกที่โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยศิริราชพยาบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ.2499 โดยรับ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้ยังมีการเปิดหลักสูตรหลังระดับ พื้นฐานอีกด้วย นับตั้งแต่ พ.ศ.2510 เป็นต้นมา แนวความคิดในการจัดการศึกษาพยาบาลที่ เป็นการผลิตพยาบาลเพื่อทำงานบริการพยาบาลในโรงพยาบาลที่สถาบันการศึกษาพยาบาล ดันสังกัดอยู่ในลักษณะที่ผลิตเอง ใช้งบ ได้เปลี่ยนไปโดยยอมรับว่าการศึกษาพยาบาลเป็นการ ศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรระดับวิชาชีพเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนั้นสถาบันการศึกษา พยาบาลบางแห่งจึงได้ยกฐานะเป็นคณะวิชาหนึ่งในมหาวิทยาลัย มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น ในช่วงเวลานี้เป็นเวลา ที่รัฐบาลได้ขยายงานด้านสาธารณสุข ประกอบกับ ประชาชนมีความต้องการการบริการด้านนี้มากขึ้น จึงมีการเร่งผลิตพยาบาลให้มีปริมาณ เพียงพอ และบริการตั้งสถาบันการศึกษาพยาบาลเพิ่มขึ้นในหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาก สถาบันเหล่านี้จัดการศึกษาในลักษณะที่เป็นเอกเทศต่อกัน และมักจะมุ่งสนองความต้องการของ หน่วยที่ตนสังกัดอยู่เป็นหลัก หลักสูตรจึงมีมากมายหลายหลักสูตร และหลายประเภททำให้การ จัดการศึกษาพยาบาลมีคุณภาพและมาตรฐานที่แตกต่างกันออกไป การจัดการศึกษาพยาบาล ขาดนโยบายและแผนงานการผลิตพยาบาลร่วมกันที่ชัดเจนแน่นอน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และปรับปรุงระบบการศึกษาพยาบาลดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ความเห็นชอบแนว นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาล ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวนโยบายการจัดการศึกษา พยาบาลแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้เสนอโดยมีแนวนโยบายหลักเพื่อ ปรับปรุงระบบการศึกษาพยาบาล โดยให้จัดการศึกษาพยาบาลอย่างมีเอกภาพ มีการกำหนด นโยบาย การควบคุมดูแลสถาบันการศึกษา หลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ และ มุ่งการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการควบคุมและประสานงานการศึกษาพยาบาล และมีสำนักปลัดกระทรวงทำหน้าที่ เป็นศูนย์ประสานงานการศึกษาพยาบาล และเป็นสำนักเลขานุการคณะกรรมการดังกล่าวตั้งแต่

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2524 นับแต่ พ.ศ.2524 เป็นต้นมาคณะกรรมการควบคุมและประสานงาน การศึกษาพยาบาลได้ดำเนินตามนโยบายดังกล่าว โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรวม 4 ชุด ผลงานในระหว่าง พ.ศ.2524 – 2527 รวมถึงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ และเสนอไปยังกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดำเนินการต่อไปจนกระทั่ง มีการตราพระราชบัญญัติประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2528 นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพยาบาลต่าง ๆ จัดทำแผน พัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 – 2534) ตลอดจน จัดทำรายงานการศึกษาสถานภาพการศึกษาพยาบาล พ.ศ.2527 เรียบร้อยแล้ว

ความพยายามของคณะกรรมการควบคุมและประสานงานการศึกษาพยาบาลดังกล่าว มีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ คือในส่วนของสถาบันการศึกษาพยาบาลเองมีการ ปรับปรุงหลักสูตร จากเดิมที่เป็นหลักสูตรระดับอนุปริญญาให้เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับ วิชาชีพ ซึ่งมีระยะการศึกษา 4 ปี ต่อจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งยังมีการปรับปรุงในด้าน คุณภาพเกี่ยวกับอาจารย์ และการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความ ก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาพยาบาลอยู่ในความรับผิดชอบของ ราชการ สภาวิชาชีพ และเอกชน รวมทั้งหมด 7 แห่ง ดังนี้

1. ทบวงมหาวิทยาลัย
2. กระทรวงสาธารณสุข
3. กระทรวงมหาดไทย
4. กรุงเทพมหานคร
5. กระทรวงกลาโหม
6. สภาวิชาชีพ
7. ภาคเอกชน

สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ จินตนา ยูนิพันธ์ (2530 : 9) กล่าวว่า เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี วุฒิการศึกษาที่ได้รับ คือ พยาบาลศาสตรบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้สามารถรับการขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะสาขาการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 และปฏิบัติงานในสายงานการพยาบาลในตำแหน่งพยาบาล วิชาชีพ ซึ่งมีรายละเอียดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตร ระดับวิชาชีพ พ.ศ.2532 (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2532) ดังนี้ โดยที่การกำหนดมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดม ศึกษา เป็นอำนาจของทบวงมหาวิทยาลัย ตามนัยมาตรา 4 (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการ ปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ.2520 ฉะนั้นเพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐาน วิชาและวิชาชีพเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการรับรองวิทยฐานะ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้ การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินต่อไปด้วยดี ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งเรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตร

ระดับวิชาชีพ พ.ศ.2532" และให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาศึกษา 8 ภาค 10 ภาค และไม่น้อยกว่า 12 ภาคการศึกษาปกติตามระบบทวิภาค และหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ที่มีระยะเวลาศึกษา 4 ภาคการศึกษาปกติตามระบบทวิภาค หรือหลักสูตรที่เทียบเท่าหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับวิชาชีพนี้ มีปรัชญา วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับปรัชญาหรือปณิธานของสถาบัน อุดมศึกษามาตรฐานทางวิชาการ และวิชาชีพของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งรวมถึงการ ผดุงครรภ์ด้วย รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2. โครงสร้างหลักสูตร ให้ประกอบด้วย 4 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้มีการจัดจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิต ขั้นต่ำของแต่ละหมวดวิชาดังต่อไปนี้

2.1 หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดีเป็นคนที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรมตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและ ของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้ เป็นอย่างดี ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปนี้ ครอบคลุมรายวิชาต่าง ๆ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้ประกอบด้วย 4 กลุ่มวิชา ดังนี้

(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
(3) กลุ่มวิชาภาษา	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
(4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
- ทั้งนี้สำหรับข้อ (4) จะต้องจัดให้มีทั้งรายวิชาวิทยาศาสตร์ และรายวิชา

คณิตศาสตร์

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ในลักษณะราย วิชาเดี่ยวหรือลักษณะบูรณาการในรูปใด ๆ ก็ได้ ที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาดังกล่าวข้างต้น

2.2 หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง รายวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะรายวิชา ที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ และให้หมายความรวมถึงรายวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้มีจำนวน หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

2.3 หมวดวิชาชีพ หมายถึง รายวิชาเฉพาะสาขาวิชาชีพด้านพยาบาลศาสตร์ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 70 หน่วยกิต โดยให้มีกลุ่มรายวิชาภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต และกลุ่มรายวิชาภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต

2.4 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาใด ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนและจัดให้เป็นวิชาเลือกได้ และให้จัดจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ทั้งนี้ รายวิชาใดที่นับหน่วยกิตไว้ในหมวดวิชาใดหรือกลุ่มวิชาใดแล้ว จะนำหน่วยกิตนั้นมานับในหมวดวิชาอื่นหรือกลุ่มวิชาอื่นอีกไม่ได้

ความหมายของการพยาบาล

การพยาบาล หมายความว่า การกระทำในการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยเพื่อบรรเทาอาการของโรค และการลุกลามของโรค การประเมินภาวะสุขภาพ การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพอนามัย และการป้องกันโรค รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์ และการกระทำตามคำสั่งในการรักษาโรคของแพทย์ ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปการพยาบาล (สภาการพยาบาล. 2542)

สุปาณี เสนาดีสัย (2540 : 4) ให้ความหมายของการพยาบาลว่า เป็นการบริการสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนโดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปการพยาบาล ในการประเมินสภาวะสุขภาพ ตัดสินใจในการช่วยเหลือดูแลให้คำแนะนำ เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถปรับตัวต่อสภาวะที่เผชิญอยู่ได้อย่างดีที่สุดในขอบเขตที่พึงเป็นไปได้ ทั้งนี้โดยคาดหวังเพื่อให้บุคคลมีสุขภาพดีที่สุดตามอัตภาพแห่งตน ส่วนองค์การอนามัยโลก (สุปาณี เสนาดีสัย. 2540 : 4 ; อ้างอิงจาก องค์การอนามัยโลก) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการพยาบาลไว้ เพื่อให้พยาบาลได้ตระหนักถึง หน้าที่ความรับผิดชอบทางด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนว่า การพยาบาล คือ การใช้ศิลปและศาสตร์ในการดูแลผู้ป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยยึดหลักการให้ความปลอดภัย ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค เพื่อให้มนุษย์คงไว้ซึ่งสุขภาพอนามัยที่ดี โดยมีค่านึงถึงเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา สถานภาพทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความเชื่อทางลัทธิการเมือง

แนวความคิดทางการพยาบาลในอดีตจะเน้นเรื่องความสุขสบายของผู้ป่วย ด้านอาหาร การดูแลความสะอาด การช่วยเหลือเพื่อบรรเทาทุกข์ทางร่างกายและจิตใจ ผู้ที่จะเป็นพยาบาลจะถูกคัดเลือกจากผู้ที่มีความเมตตา กรุณา อ่อนโยน เสียสละ อดทน และต้องเป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง ต่อมาบทบาทของพยาบาลขยายกว้างขึ้นในลักษณะเป็นการกระทำเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยให้บรรเทาอาการของโรค การดูแลผู้ป่วยเจ็บป่วย พิจารณาหรือผู้ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว นอกจากนี้ยังได้รับการคาดหวังว่าควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการค้นหาปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย วางแผนและดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ดังนั้น ลักษณะของงานพยาบาลจึงเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทน เสียสละ พยาบาลจึงต้องมีความศรัทธาสูง มีความรับผิดชอบตลอดจนสามารถวางนโยบายการบริการที่มี

ประสิทธิภาพได้ เนื่องจากเป็นงานที่อยู่กับความเจ็บป่วย ความทุกข์ ความเศร้าโศก ความตาย บุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของพยาบาลจึงต้องกระฉับกระเฉง มีการตัดสินใจที่ดี มีความเป็นมิตร เมตตา กรุณา มีความรักผู้อื่น สุภาพอ่อนโยน และมีความรอบรู้ทางวิชาการ เพื่อนำไปปฏิบัติงาน ให้ประสบผลสำเร็จ (รัตนา ทองสวัสดิ์. 2531 : 35)

ในช่วงเริ่มมีวิวัฒนาการพยาบาล การพยาบาลเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้ผู้ป่วยได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้ธรรมชาติได้เยียวยารักษา ต่อมาการให้การพยาบาลได้มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นมาก นิยามการให้การพยาบาลจึงขยายกว้างขึ้น นั่นคือเป็นการช่วยเหลือบุคคลทั้งยามปกติและยามป่วยไข้ ด้วยกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ หรือส่งเสริมการหายของโรค หรือแม้กระทั่งการช่วยเหลือให้บุคคลไปสู่ความตายอย่างสงบ ต่อมาวิทยาการต่างๆก้าวหน้ามากขึ้น วิทยาการด้านการพยาบาลก็มีความก้าวหน้ามากขึ้น เช่นเดียวกัน มีการสร้างทฤษฎีมาเป็นเกณฑ์ในการให้การพยาบาล ดังนั้นการพยาบาลจึงเป็น การศึกษาเกี่ยวกับศิลปะการช่วยเหลือมนุษย์ที่ประสบปัญหาสุขภาพอนามัยทั้งร่างกายและจิตใจ (สุภาณี เสนาดีสัย. 2540 : 4)

ดังนั้น การพยาบาลจึงหมายถึง กิจกรรมหรือพฤติกรรมที่พยาบาลกระทำเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อบรรเทาและยับยั้งการลุกลามของโรค ซึ่งรวมไปถึงการประเมินภาวะสุขภาพ ส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพ และป้องกันโรค เพื่อดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีของประชาชน โดยการผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และศิลปะการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ ต้องกระทำโดยบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพการพยาบาล

แนวคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ

วิชาชีพ (Profession) หมายถึง อาชีพประเภทใดประเภทหนึ่งที่มีอำนาจและมีสถานภาพทางสังคม เป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญในสังคม เช่น อาชีพทางการแพทย์ กฎหมาย วิศวกรรม และอาชีพอื่นๆ ที่มีการสอนในระดับมหาวิทยาลัย ผู้ประกอบอาชีพโดยปกติจะต้องมีทักษะทางเทคนิคสูง และได้รับการฝึกฝนอบรมจนเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ มีหลักฐานแสดงวุฒิ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2529 : 66)

ลออ หุตางกูร (2525 : 91-92) กล่าวว่า วิชาชีพเป็นเพียงคำที่สร้างมโนทัศน์เฉพาะอย่างขึ้น เพื่อให้คนเข้าใจตรงกัน ตามความหมายสากลคำนี้หมายถึง บริการของอาชีพหนึ่งๆในระดับสถาบันของสังคม ซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้

1. มีหน้าที่ให้การบริการเฉพาะด้าน ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญอย่างแท้จริงในการนั้น เพื่อประกันสิทธิผลของบริการและความปลอดภัยของสังคม
2. เป็นบริการในสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ ซึ่งสังคมพยายามจัดสรรขึ้นเพื่อให้บริการแก่สมาชิกตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง เช่น บริการทางการแพทย์

แพทย์ การพยาบาล หนายความ ตุลาการ การศึกษา ฯลฯ และจะเพิ่มพูนมากขึ้นตามความเจริญในอารยธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการ และสภาพเศรษฐกิจของแต่ละสังคม

3. เป็นบริการที่ต้องการธรรมจรรยาที่สูงพอของผู้ให้บริการ เพราะมีสิทธิเฉพาะในการให้บริการนั้นๆ ผู้ให้บริการจะต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถในการบริการ มีวิจารณญาณและมีคุณธรรมเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ว่าจะไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่ก่อความเสียหายให้แก่ผู้รับบริการและสังคมโดยรวม

รัตนา ทองสวัสดิ์ (2531 : 24) กำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อวิชาชีพไว้สอดคล้องกัน คือ มีการให้บริการแก่สังคม มีความรู้ความสามารถ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีเสรีภาพในการให้บริการแก่สังคม นอกจากนี้ ยังต้องมืองค์กรวิชาชีพถูกต้องตามกฎหมายอีกด้วย

โคลบ รูบิน และแมคอินไทร์ (Kolb, Rubin and McIntyr) ได้รวบรวมคุณลักษณะที่ถือว่าเป็นเกณฑ์คุณลักษณะของวิชาชีพไว้ดังนี้ (นันทนา น้าฝน และคนอื่นๆ. 2524 : 21 ; อ้างอิงจาก Kolb, Rubin and McIntyr. 1979)

1. การตัดสินใจในทางวิชาชีพ มีพื้นฐานอยู่บนหลักการ ทฤษฎีและข้อตกลงร่วมกันในวิชาชีพ
2. ใช้ความรู้เฉพาะสาขา มิใช่ความรู้ทั่วไป
3. มีความสัมพันธ์กับผู้รับบริการโดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
4. สมาชิกภาพได้มาด้วยความสามารถเชิงสมรรถนะ มิใช่ด้วยอำนาจหรือการแข่งขัน
5. การตัดสินใจในทางวิชาชีพ ส่วนหนึ่งเป็นของผู้รับบริการ และอีกส่วนหนึ่งเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งตัดสินใจได้อย่างอิสระตามหลักวิชาการ
6. ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องยอมรับอำนาจของกลุ่มสมาชิกในการควบคุมความประพฤติของตน

7. ต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อปกป้องผู้รับบริการ

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาเพื่อเข้าสู่วิชาชีพจะต้องผ่านกระบวนการขัดเกลาทางวิชาชีพ จนมีประสบการณ์มากกว่าผู้เรียนในสาขาทั่วไป มีกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพควบคุมและผู้เรียนมีความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพจนเลือกเป็นจุดหมายปลายทาง เมื่อได้มีโอกาสเลือกกับอาชีพอื่นจะเลือกเอาวิชาชีพที่ตนเรียนมาเป็นอาชีพ (Good. 1973 : 903) และที่สำคัญคือ ผู้ใช้วิชาชีพจะสัมพันธ์กับผู้รับบริการโดยจะต้องไม่เลือกที่รักมักที่ชังต่อผู้ใช้บริการ (Blau and Scott. 1963 : 65)

วิชาชีพการพยาบาล (Nursing Profession) เป็นวิชาชีพหนึ่งของบุคลากรในทีมสุขภาพที่มุ่งให้บริการแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน ทั้งในภาวะสุขภาพดีและเจ็บป่วย การจัดบริการ มี 2 ลักษณะ คือ ให้การพยาบาลในโรงพยาบาล และให้การพยาบาลในชุมชน การควบคุมคุณภาพของการบริการให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ใช้วิธีการให้สมาชิกควบคุมตนเองด้วยจิตสำนึกในความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนภายใต้บทบัญญัติวิชาชีพ

การพยาบาล และความคุ้มครองโดยองค์การทางวิชาชีพ คือ สภาการพยาบาลและสมาคมพยาบาล ซึ่งวิชาชีพการพยาบาลจะมีหน้าที่กระทำการช่วยเหลือผู้ป่วยเพื่อบรรเทาอาการของโรค และ ระวังการลุกลามของโรค การประเมินสุขภาพ การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพอนามัย และการ ป้องกันโรค รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์และการกระทำตามคำสั่งในการรักษาโรคของแพทย์ ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปการพยาบาล วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่สังคม ให้การยอมรับ เพราะมีลักษณะเข้าตามหลักเกณฑ์ของความเป็นวิชาชีพ (รัตน ทองสวัสดิ์. 2531 : 72)

เบรเดนเบอร์ก (Bredenberg. 1951 : 7 – 8) กล่าวว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิทยาศาสตร์และศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้ป่วยทั้งหมด คือ ทั้งทางร่างกาย จิตใจและ อารมณ์ พยาบาลต้องส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีสุขภาพกายและจิตดี โดยที่พยาบาลต้องเป็นผู้ให้คำ แนะนำ เป็นตัวอย่างที่ดีทางด้านสุขภาพอนามัย รวมถึงการดูแลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สังคม และจิตใจของผู้ป่วยให้ดีเท่ากับทางด้านร่างกาย นอกจากนี้ พยาบาลจะต้องให้บริการทางด้าน สุขภาพอนามัยแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชนด้วย

อิมโมจีน คิง (Imogene King) จากทฤษฎีความสำเร็จตามเป้าหมาย ให้ความหมายว่า วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ช่วยบุคคลและกลุ่มคนในสังคมให้ทะนุบำรุงและดำรงไว้ ซึ่งสุขภาพที่ดี แต่ถ้าไม่สามารถเป็นไปได้ พยาบาลจะช่วยบุคคลให้ตายอย่างมีศักดิ์ศรี (สุปาณี เสนาดีสัย. 2540 : 2 ; อ้างอิงจาก King. 1971, 1981) ซึ่งหมายถึงเป็นการช่วยให้ผู้ป่วยที่อยู่ใน ระยะสุดท้ายของโรคตายอย่างสงบ ไม่ทรมานทรมาน

เบตตี นิวแมน (Betty Neuman) ผู้คิดค้นทฤษฎีระบบ กล่าวว่า วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวแปรทั้งหลายที่มีผลต่อการตอบสนองของบุคคลต่อ ความเครียดเพื่อให้ผู้รับบริการได้รับหรือดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีที่สุด และดำรงระบบผู้รับบริการ ให้อยู่ในภาวะสมดุล (สุปาณี เสนาดีสัย. 2540 : 2 ; อ้างอิงจาก Neuman. 1982)

ซิสเตอร์ คาลิสตา รอย (Sister Callista Roy) จากทฤษฎีการปรับตัว ให้ความหมายว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นระบบของความรู้เชิงทฤษฎีที่อธิบายขบวนการวิเคราะห์และการกระทำ ที่เกี่ยวข้องกับการบุคคลที่เจ็บป่วยหรือที่คาดว่าจะเจ็บป่วย เป็นระบบของความรู้ที่พัฒนาเกี่ยว กับบุคคลในฐานะที่เป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติการ แก่นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ของการพยาบาลถูก นำมาใช้เพื่อให้บริการที่จำเป็นแก่บุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถในการดูแลสุขภาพให้ดี (สุปาณี เสนาดีสัย. 2540 : 2 ; อ้างอิงจาก Roy. 1976, 1984)

กล่าวโดยสรุปแล้ว วิชาชีพการพยาบาลมีลักษณะสำคัญคือ เป็นวิชาชีพที่ใช้ความรู้ เฉพาะสาขา ผสมผสานองค์ความรู้และทักษะเข้าไว้ด้วยกันอย่างดี ผู้ศึกษาเพื่อเข้าสู่วิชาชีพจะ ต้องผ่านกระบวนการขัดเกลาทางวิชาชีพ จนมีประสบการณ์มากกว่าผู้เรียนในสาขาทั่วไป ให้ บริการในสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นพื้นฐานที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้ป่วยทั้งหมด คือ ทั้งทางร่างกาย จิตใจและอารมณ์ รวมถึงการดูแลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สังคม รวมทั้งมีมาตรฐาน

ของวิชาชีพที่จะถ่ายทอดไปสู่สมาชิกใหม่ นอกจากนี้มีการแสดงสัญลักษณ์อันเป็นอิสระแห่งวิชาชีพ สามารถแยกองค์กรออกจากองค์กรอื่นๆในการรับบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้ามารับการฝึกอบรมให้เป็นสมาชิกแห่งวิชาชีพ มีจรรยาต่อวิชาชีพ เพื่อเป็นหลักปฏิบัติและเครื่องยึดเหนี่ยวของสมาชิก และมืองค์กรวิชาชีพ เพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่วิชาการ พัฒนาความรู้ของสมาชิกรวมทั้งควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงานของสมาชิก

การศึกษาวิชาชีพการพยาบาล

การศึกษาวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทยถือว่าเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือรับนักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบันภายหลังจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ระบบการศึกษาเป็นกระบวนการทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน ให้มนุษย์สามารถพัฒนาทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม อย่างสมดุลย์ โดยใช้หลักสำคัญ 4 ประการ คือ (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 1 – 2)

1. การสร้างความเจริญงอกงามทางปัญญา ความคิด จิตใจ และคุณธรรมของบุคคล
2. ให้ดำรงอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และตระหนักถึงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
3. ก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ และการมีวัฒนธรรมจากต่างประเทศหรือจากภายนอกชุมชน จะต้องประสานควบคู่ไปกับความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญา ภาษา และวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นและสังคมไทย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. ความสมดุลระหว่างการพึ่งพาอาศัยกันกับการพึ่งตนเอง เป็นหลักการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประสานความร่วมมือร่วมใจกัน ในระดับบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน อันจะช่วยส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยให้โดดเด่นขึ้นในประชาคมโลก

การศึกษาพยาบาลมีเป้าหมายเพื่อผลิตพยาบาลออกไปปฏิบัติงาน โดยให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในฐานะที่เป็นพยาบาลวิชาชีพ ควรมีการยอมรับ มีความเข้าใจ ความต้องการพื้นฐานของบุคคลและชุมชน ทั้งผู้ที่ปกติและเจ็บป่วย ทั้งยังต้องเป็นผู้มีความคิด การตัดสินใจ จำแนกเรื่องต่างๆ ทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการพยาบาลที่สัมฤทธิ์ผล นั่นคือช่วยให้บุคคลมีสุขภาพอนามัยดี โดยการรักษา ป้องกัน ส่งเสริม และฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ผู้ที่มารับบริการ หลักสูตรของการศึกษาพยาบาลได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หลายประการแตกต่างกันตามปรัชญาของแต่ละสถาบัน สำหรับวัตถุประสงค์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้แก่ ความต้องการ

มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้ (จินตนา ยูนิพันธ์. 2530 : 36)

1. สามารถนำความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ รวมทั้งความรู้ในวิชาการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลทั้งในสถานที่และชุมชน
2. สามารถให้การดูแลส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชน
3. สามารถวินิจฉัยวางแผนแก้ไขปัญหา และความต้องการด้านสุขภาพแก่ประชาชน
4. ให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการทางพยาบาลสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย (บางสถานที่ การศึกษาพยาบาลจะเน้นการพยาบาลภาวะฉุกเฉิน และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในยามฉุกเฉินหรือบรรเทาสาธารณภัยร่วมด้วย)
5. สามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และการให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เสียสละ อดทน รับผิดชอบต่อนหน้าที่รอบคอบ ยึดหยุ่น เห็นการณ์ไกล เท้าทันเหตุการณ์ รู้จักการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผลและใช้วิจารณ์ญาณในการแก้ปัญหา
7. เป็นผู้นำ ทั้งในการปฏิบัติงานและวิชาชีพ สามารถวางแผน จัดระเบียบ และนิเทศการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม
8. พัฒนานตนเองและวิชาชีพ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
9. สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ในการปฏิบัติงานและสามารถทำการวิจัยได้
10. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ
11. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย มีศีลธรรม มีคุณธรรม
12. รักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ตระหนักในคุณค่าของมนุษย์และเคารพสิทธิของบุคคล

สถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา (Academy) หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การวิจัย 3) การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และ 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541 : 2) ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สถาบันการศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 5 แห่งด้วยกันคือ คณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล วิธีการรับนักศึกษาเป็นนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกโดยการสอบโควต้าของมหาวิทยาลัยในเขตภูมิภาคและนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกมาจากการสอบจากส่วนกลางตามระบบ Entrance และการรับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น (มหาวิทยาลัยนเรศวร.

2539 : 47 – 48) เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาในสถาบันการศึกษาแล้ว สิ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกของนักศึกษาคือ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถาบันที่แตกต่างกัน รวมทั้งนโยบายหรือหลักการบริหารของสถาบัน (Sanford. 1972 : 17) จึงทำให้ลักษณะของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละสถาบันแตกต่างกัน

จากการวิจัยของประนอม แสงจันทร์ (2529 : 103) พบว่านักศึกษาพยาบาลที่ต่างสถาบันกันมีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมทุกด้าน และในแต่ละด้านคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของปานจิต เครื่องกำแหง และคนอื่น ๆ (2541 : 61) พบว่านิสิตต่างสถาบันกันมีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำและความภาคภูมิใจในสถาบันของตน การเรียนในมหาวิทยาลัยมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันทำให้ส่งผลต่อการเรียนของนิสิต จากการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาที่นักศึกษาสังกัด มีอิทธิพลต่อนักศึกษาต่าง ๆ กันและมีผลต่อทัศนคติของนักศึกษาด้วย จึงอาจสรุปได้ว่า สถาบันการศึกษาส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลได้ เนื่องจากความภาคภูมิใจของนักศึกษาที่มีต่อสถาบัน สถานศึกษาแต่ละแห่งมีลักษณะการบริหารงาน การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน จึงอาจก่อให้เกิดสภาวะการสนใจในการเรียนที่ต่างกันได้ (สุเมธ เดียววิศเรศ. 2527 : 12)

คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล

ธรรมชาติของนักศึกษาพยาบาล

ผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีอายุโดยเฉลี่ย 18 – 22 ปี ลักษณะของผู้เรียน โดยเฉพาะชั้นปีที่ 1 จะเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลายที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมค่อนข้างสูง จึงเป็นผู้ที่ไวต่อความรู้สึก (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 30) และโดยปกติทั่วไปผู้เรียนในวัยนี้มักไม่ชอบถามอาจารย์ในชั้นเรียน แต่มักชอบถามอาจารย์นอกห้องเรียนมากกว่า ถ้าถามไม่ได้มักจะหันไปฟังความคิดเห็นจากเพื่อน (ทศพร วรธนทอง. 2539 : 23 ; อ้างอิงจาก ไพฑูรย์ สีนลาร์รัตน์. 2524) ทำนองเดียวกันกับนักศึกษาพยาบาลที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาชีพในระดับอุดมศึกษา เป็นผู้เรียนที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 17-21 ปี หรือ 18-22 ปี เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งช่วงวัยนี้เห็นได้ชัดว่าครอบคลุมวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยมต่าง ๆ และเป็นวัยมีความสับสน วุ่นวาย และมีอุดมคติที่ค่อนข้างแน่วแน่ (ไพฑูรย์ สีนลาร์รัตน์. 2532 : 56) นอกจากนี้ นักศึกษาในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองโดยแบ่งแยกตนเองออกจากผู้อื่นและสร้างบุคลิกภาพของตน ซึ่งมักจะเรียกว่า “การแสวงหาเอกลักษณ์ของตน” (พรชูลี อาชาวำรุง. 2525 : 247)

ในแง่บุคคลนั้นนักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก ทั้งด้านภูมิหลัง บุคลิก ลักษณะ คือลักษณะที่มองเห็นได้ภายนอก เช่น รูปร่าง หน้าตา ส่วนลักษณะที่อยู่ภายในตัว

นักศึกษาได้แก่ ระดับสติปัญญาและเจตคติ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ ความสามารถในการเรียนรู้และการเกิดพัฒนาการต่าง ๆ ของนักศึกษาจึงแตกต่างกัน (สำเนา ขจรศิลป์. 2538 : 13) สอดคล้องกับ ดินโต (Tinto) กล่าวว่า นักเรียน นักศึกษาที่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความแตกต่างกันทั้งในด้านคุณลักษณะและภูมิหลังทางชีวสังคม รวมทั้งด้านจิตพิสัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรม (วัลนิภา พัดเปี้ย. 2539 : 31 ; อ้างอิงจาก Tinto. 1975 : 93 – 94.) นอกจากนี้ สิ่งแวดล้อมก็จัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น ลักษณะที่พักอาศัยจะมีส่วนสำคัญในการแสวงหาความรู้ได้หลายแบบ ถ้าสถานที่พักนั้นเอื้อให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจารย์จัดให้ได้ โดยเฉพาะกิจกรรมทางวิชาการที่จัดขึ้นในหลาย ๆ รูปแบบ (นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์. 2531 : 52)

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตต่าง ๆ ตามภูมิภาคและจังหวัดใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถานศึกษา ผู้ปกครองต่างก็มีอาชีพการงานหลากหลาย เช่น รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว ทำไร่ทำสวน สำหรับด้านที่พักของนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะพักอยู่ที่หอพักของมหาวิทยาลัย ส่วนน้อยจะพักหอพักเอกชนและพักที่บ้าน จะเห็นว่าสภาพภูมิหลัง สิ่งแวดล้อมที่นักศึกษาอยู่ไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก แต่พบว่านักศึกษาจะมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด เช่น ไม่เข้าใจเนื้อหาสาระที่อาจารย์สอน มีปัญหาในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สมาธิในการเรียนมีน้อย การแบ่งเวลาไม่เหมาะสม ฯลฯ (ปานจิต เครื่องกำแหง และคนอื่น ๆ. 2541 : บทคัดย่อ) วิทยา ศรีพิมพ์มัตย์ (2532 : 125) ได้ศึกษาทัศนะของ นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่สอบได้และสอบตกซ้ำชั้นต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนการสอน จำนวน 503 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดคำบรรยายไม่ทันรองลงมาเป็นเรื่องการเรียน ซึ่งเป็นระบบการแข่งขันต่างคนต่างเรียน การช่วยเหลือกันในการเรียนมีน้อย หากนักศึกษามีการแบ่งเวลาในการเรียนไม่ถูกต้องก็จะทำให้เสียการเรียน

จะเห็นว่าคุณลักษณะของนักศึกษามีความแตกต่างกันออกไป การเข้าใจในคุณลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมขึ้นตามลักษณะความต้องการของนักศึกษา จึงจะทำให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและเกิดการเรียนรู้ได้ดีมีประสิทธิภาพขึ้น (สงัด อุทรานันท์. 2529 : 30)

ระดับชั้นปี

นักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละระดับชั้นปี ย่อมมีประสบการณ์ในการเรียนรู้แตกต่างกันออกไป จึงอาจมีส่วนทำให้ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่นงานวิจัยของ ธิติรัตน์ โพธิดารา (2542 : 76) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างกัน เพราะเมื่อ

ระดับสูงขึ้นได้รับข้อมูลต่าง ๆ มากขึ้น ทั้งจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ประสบการณ์จากการฝึกงาน การแนะนำจากครู – อาจารย์ เป็นต้น จึงเป็นผลให้นักศึกษาต่างระดับชั้นมีทัศนคติต่อวิชาชีพแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลนิภา พัดเปีย (2539 : 83) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าเมื่อครูได้เพิ่มพูนประสบการณ์มากขึ้น จะช่วยให้ครูได้เข้าใจลักษณะและสิ่งที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพครูและองค์การวิชาชีพที่ตนทำงานอยู่ เช่นเดียวกับ นันทนา น้ำฝน และคนอื่น ๆ (2524:48-51) ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแบบวิธีของไลเคอร์ท จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 655 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และ สปริก (Sprik. 1989 : 1568A) ที่ศึกษาจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยมิชิแกนโดยวิธีการติดตามผลในระยะยาว พบว่าจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากจากช่วงที่เข้าเรียนถึงเรียนจบ หากแต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้น

การแบ่งกลุ่มนักศึกษานี้ไม่ว่าจะแบ่งแบบใดต่างก็แสดงลักษณะเด่นของแนวคิดที่ว่า นักศึกษามีความคิด ทัศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันออกไป (ไพฑูรย์สินลาวัณน์. 2532) แต่เมื่อนักศึกษาเรียนอยู่ชั้นปีสูงขึ้น มีวุฒิภาวะมากขึ้น ก็ย่อมที่จะปรับตัวเรียนรู้และแสวงหาวิธีปฏิบัติเพื่อให้ตนเองเกิดความรู้สึกมั่นคงและพึงพอใจ (จินตนา ยูนิพันธุ์. 2530 : 171)

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

เหตุจูงใจเป็นปัจจัย วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งเร้าที่ชักนำ ผลักดัน และส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ดินโต (Tinto.1975 : 102)กล่าวว่าเหตุจูงใจในการศึกษามี 3 ประการคือ 1) การวางแผนในการศึกษา 2) ความคาดหวังในการศึกษา 3) ความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ เจือจันทร์ จงสถิตยอยู่ (2529 : 19 – 20) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับ 1) สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม 2) ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษา 3) คุณภาพของการจัดการศึกษา 4) สถานที่ตั้งของสถานศึกษา 5) ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เช่นเดียวกับ แจ็คสัน (Jackson. 1993 : Abstract) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกวิชาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอครอน โดยศึกษาแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) จำแนกตามเพศ อายุ เกรดเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกรดเฉลี่ยเมื่อเรียนในมหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 721 คนที่กำลังเรียนวิชาชีพครู พบว่าสามอันดับแรกของแรงจูงใจในการเลือกวิชาชีพครู เป็นแรงจูงใจภายนอกและผู้ที่มียุทธศาสตร์ในการตัดสินใจเลือกอาชีพครู ได้แก่ ครูที่เคยสอนเมื่อเรียนชั้นประถมและมัธยม นอกจากนี้แรงจูงใจในการเลือกอาชีพครูยังมาจาก ประสบการณ์การฝึกสอนจริงในโรงเรียน นอกจากนี้การสรุปผลการวิจัยของ วสันา พัดเปีย (2539 : 86) พบว่านิสิตที่เข้าศึกษาเพราะได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่นและเหตุผลส่วนตัวคือมีทัศนคติต่ออาชีพครูในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากอาจปรับเปลี่ยนทัศนคติในทางบวกแม้ว่าจะเข้ามาด้วยเหตุผลใดก็ตาม แต่นิสิตที่เข้ามาโดยมุ่งหวังในอาชีพกลุ่มนี้จะมีทัศนคติต่ออาชีพครูสูงสุดทั้งนี้เนื่องจากมีเป้าหมายการศึกษาที่ชัดเจน เช่นเดียวกับ ทองเหลา ฤทธิ์รุ่ง (2531 : บทคัดย่อ) และผลงานวิจัยของ ศรีใส (Srisai. 1993 : 2122A) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรและความสำเร็จในการฝึกสอนกับทัศนคติต่อวิชาชีพครู พบว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูก่อนเริ่มเรียนวิชาชีพครู และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูหลังจากฝึกสอนและเรียนจบแล้ว ผกา สุรคุปต์ (2516 : 51 - 53) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 412 คน โดยใช้แบบวัดความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลทั้งก่อนและหลังการเข้าเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลเลือกเรียนพยาบาลเพราะหางานทำง่าย และเหตุจูงใจที่นักศึกษาเรียนวิชาพยาบาลเนื่องจาก สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ร้อยละ 59.22 รองลงมาคือตามใจผู้ปกครอง ร้อยละ 36.41 นักศึกษาที่เรียนพยาบาลเพราะสนใจและมีความชอบ ร้อยละ 4.37

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 89) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง

คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน อบรมหรือจากการสั่งสอน และสามารถตรวจวัดได้

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530 : 3) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียนซึ่งมีการประเมินผลหลายวิธี ดังนี้

1. กระบวนการที่ได้จากแบบทดสอบ โดยใช้แบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทั่วไป (Published Achievement Test)

2. กระบวนการที่ได้จากเกรดเฉลี่ยของโรงเรียน (School Grade) โดยมีวิธีการขั้นตอนหลายวิธีในการรวบรวมคะแนน และช่วงเวลาที่ยาวนาน ซึ่งมีวิธีคิดโดยคำนวณได้จากผลรวมระหว่างผลคูณของหน่วยกิตกับระดับคะแนนของแต่ละวิชา หาดด้วยผลรวมของหน่วยกิตของทุกวิชาที่เรียนในเทอมนั้นซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันทั่วไป

มิลแมน และกรีน (Millman & Greene) (กรมวิชาการ. 2536 : 2 ; อ้างอิงจาก Millman & Greene. 1989) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ปริมาณและลักษณะของความรู้ในสาขาวิชาที่บุคคลได้รับ ลักษณะการจัดองค์ประกอบและโครงสร้างของความรู้ การใช้ประโยชน์โครงสร้างของความรู้ในการแก้ปัญหา ในการคิดเชิงสร้างสรรค์ ในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้ออ้างและในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

อภิญา เจิมประไพ (2538 : 21) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถแสดงออกซึ่งความสำเร็จของบุคคลในการเข้าถึงความรู้ใดๆ ซึ่งสามารถวัดด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของบุคคล อันได้มาจากการเรียนรู้จากการเรียนการสอนและความสามารถ นำไปใช้แก้ปัญหาและศึกษาต่อไปได้ ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา หรือแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

องค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงหรือต่ำไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียว ยังมีองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องดังนี้ (อุษา เชาวลิตร. 2540 : 43 - 45 ; อ้างอิงจาก สุรัตน์ อังกูรวโรจน์. 2532 : 4 - 6)

1. ความรับผิดชอบ
2. ความวิตกกังวล
3. อึดทนโน้ทน
4. สภาพของระบบสถานศึกษา
5. นิสัยและเจตคติทางการเรียน
6. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
7. ความสนใจ
8. องค์ประกอบเกี่ยวกับทางบ้าน
9. กระบวนการเรียนการสอน

แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 9) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตที่มีสติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญา

ปานกลางหรือต่ำ ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางเชาวน์ปัญญาประมาณร้อยละ 50 – 60 ประสิทธิภาพและนิสัยทางการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30 – 40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10 – 15 สอดคล้องกับโบว์แมน (Bowman. 1965 : 8) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแปรทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่นด้วย เช่น วิธีสอนของอาจารย์ ธรรมชาติของนักศึกษา ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการ สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ซึ่งบลูม (Bloom) (สนทยา เขมวีรัตน์. 2542 : 8 – 9 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1976 : 167 – 176) ได้แยกย่อยองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาเป็น 3 ตัวแปรดังนี้

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด หมายถึงความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วย ความถนัดและพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน
2. คุณลักษณะทางด้านจิตใจ หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจและเจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียนและลักษณะบุคลิกภาพ
3. คุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิภาพที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อบกพร่องและการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านความคิดความรู้สึก ความสนใจ ทักษะของนักศึกษา ดังที่ ยุพิน นิสัยนธ์ (2515 : 85) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจการปรับตัว และกิจกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับ คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2515 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูงปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นอกจากนี้ สายวรุณ บุญคง (2532:35) ได้ศึกษา องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทางการเรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องอาศัยองค์ประกอบทางด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การเอาใจใส่ทางการศึกษา ทักษะต่อการเรียน และการปรับตัวทางการศึกษา ในวิชาชีพการพยาบาลก็เป็นเช่นเดียวกัน จากการศึกษาของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2530) ได้ศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาล 4 ปี จากนักศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา

2524 – 2527 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลปี 2 ปี 3 และปี 4

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาล

ทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อ
วิชาชีพการพยาบาล ซึ่งเกิดจากการที่นักศึกษาได้เปรียบเทียบความคาดหวังของตนกับ
ประสบการณ์ที่ได้รับมาแล้ว และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆต่อเรื่องนั้น ซึ่ง
สอดคล้องกับ เดโซ สวานันท์ (2512 : 28) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นคุณลักษณะหนึ่ง
ของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นใหม่และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อ
สิ่งแวดล้อมต่างๆ ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ
หรือล้มเหลวในหน้าที่ การงานหรืออาชีพของตน บราวน์ สวิฟท์ และโอเบอร์แมน (พัฒนาตี
เสริมทวัฒน์. 2527 : 18 ; อ้างอิงจาก Brown, Swift and Oberman. 1974 : 53 – 59) ศึกษา
ทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรีที่มีต่องานพยาบาลในมหาวิทยาลัยโอเรกอน
เป็นการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของ เดวิด และโอเลเซน (David and Olesen) ใน
มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ซึ่งทำการวิจัยในปี ค. ศ. 1960 และ 1962 ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่า
ผลของการวิจัยจะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง เนื่องจากสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง
แตกต่างกันไป ซึ่งอาจจะมีผลต่อค่านิยมและแนวความคิดของนักศึกษาพยาบาลได้ ทั้งสองแห่งต่าง
ก็เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มีปรัชญาการศึกษาเหมือนกัน รับนักศึกษาที่มีประสบการณ์และความ
รู้เหมือนกัน การศึกษา ครั้งนี้ใช้วิธีการสำรวจแบบวัดความรู้สึกต่องานพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ
นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีจำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลใน
มหาวิทยาลัยโอเรกอนมีความเห็นสอดคล้องกับนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย
ดังนี้คือ เห็นว่างานพยาบาลเป็นงานหนัก ร้อยละ 91 เป็นงานซ้ำซากจำเจ ร้อยละ 89 เป็นงาน
ที่ต้องเอาใจใส่ดูแล ร้อยละ 87 และเป็นงานที่ต้องให้บริการแก่สังคม ร้อยละ 80 ตามลำดับ

ทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นไปในทางบวกและลบโดยขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง
ซึ่งทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลนี้ ผู้วิจัยศึกษาใน 4 ด้าน ดังนี้

๑. ด้านค่านิยมทางสังคม

การสร้างภาพลักษณ์มีความสำคัญสำหรับทุกสาขาอาชีพ ภาพลักษณ์ที่ดีจะทำให้ได้
รับความสนใจ ความเชื่อถือ และการยอมรับ ในทางตรงข้ามถ้าภาพลักษณ์ของวิชาชีพเป็นไปใน
ทางลบ สังคมอาจจะไม่ให้การยอมรับในคุณค่า ไม่เป็นที่ดึงดูดใจให้ผู้คนเข้ามาศึกษาในวิชาชีพ
และยังบั่นทอนขวัญและกำลังใจของบุคคลที่อยู่ในวิชาชีพด้วย (สิริยา สัมมาวาท. 2538 : 88 -
90) วิชาชีพการพยาบาลในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น ภาพพจน์ของพยาบาลดีขึ้น
จากเดิม ซึ่งแต่ก่อนนั้นคนส่วนใหญ่คิดว่าพยาบาลเป็นผู้ช่วยแพทย์ สังคมเริ่มยอมรับว่าพยาบาล

มีบทบาทเป็นตัวของตัวเองในการดูแลผู้ป่วย แต่ทั้งนี้ส่วนหนึ่งขึ้นกับตัวพยาบาลเองว่ามีบทบาทอย่างไร วางตัวอย่างไรจึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม และให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม (พนม เทพพิทักษ์. 2533 : 49 - 50)

เกส (Gaze. 1991 : 140) กล่าวถึง การรับรู้ของคนทั่วไปว่าคนที่ฉลาดจะได้เรียนแพทย์ ส่วนคนที่ไม่ฉลาดจะได้เรียนพยาบาล จะเห็นว่าภาพพจน์ของวิชาชีพการพยาบาลในสายตาของคนทั่วไปออกมาในแง่ลบและเป็นภาพที่น่าสงสาร คือวิชาชีพไม่อิสระ รับผิดชอบสูง ทำงานหนักขาดแรงจูงใจ ค่าตอบแทนไม่คุ้มค่า เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ช่วงเวลาทำงานไม่เอื้ออำนวยกับชีวิตครอบครัว (ดารุณี จิ่งอุดมการณ์. 2537 : 20)

ด้านลักษณะวิชาชีพ

ลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล เป็นงานบริการสังคมที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์ ทั้งในส่วนที่เป็นรายบุคคล ครอบครัว ชุมชน ไม่ว่าสภาวะปกติหรือสภาวะเจ็บป่วย ซึ่งต้องการดูแลและเอาใจใส่ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งสุขภาพอันดี การพยาบาลจึงเป็นวิชาชีพที่มีภาระงานหนัก ต้องเสียสละอย่างมาก พบแต่คนที่มีความทุกข์เป็นส่วนใหญ่

สิวลี ศิริไล (2534 :8-10) ได้อธิบายถึงลักษณะเฉพาะหรือข้อกำหนดของวิชาชีพการพยาบาลไว้ดังนี้

1. วิชาชีพการพยาบาลเป็นการให้บริการแก่สังคม ในด้านการรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีของมนุษย์ การปฏิบัติการพยาบาลจึงต้องอาศัยความรอบรู้ความชำนาญ ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ การพิจารณาไตร่ตรอง ทบทวนและควบคุมลักษณะของการปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ

2. วิชาชีพการพยาบาลเป็นการปฏิบัติต่อธรรมชาติของบุคคลแตกต่างกัน กระบวนการของการพยาบาลเป็นความพยายามที่จะเข้าใจมนุษย์ ในลักษณะของบุคคลแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน บุคคลแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัว การเข้าไปสัมผัสต่อผู้ป่วยแต่ละคนจึงต้องอาศัยการวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติและการประเมินผลของวิชาการพยาบาล ซึ่งต้องอาศัยการสังเกตบุคลิกลักษณะของผู้ป่วยแต่ละคน

- 3 วิชาชีพการพยาบาลต้องอาศัยรูปแบบความสัมพันธ์ที่ใช้ศิลปะของการเอื้ออาทร การปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลต้องอาศัยความเข้าใจต่อตัวผู้ป่วย การเคารพในศักดิ์ศรี สิทธิ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้ป่วย ความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจแสดงออกทางคำพูด การสัมผัส กิริยาท่าทาง รวมทั้งสีหน้า แววตาของพยาบาลที่แสดงต่อผู้ป่วย

- 4 วิชาชีพการพยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ กระบวนการของการพยาบาลใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการเผชิญปัญหา การแก้ปัญหาและการปฏิบัติหน้าที่ผสมผสานกับมนุษยธรรม ศิลปะ ความชำนาญ ความรู้เกี่ยวกับภาวะของความเป็นมนุษย์ จะช่วย

ทำให้พยาบาลสามารถอธิบายได้ถึงสภาพและลักษณะเฉพาะของผู้ป่วยแต่ละคน รวมถึงการตัดสินใจเลือกวิธีการปฏิบัติต่อผู้ป่วย

5. วิชาชีพการพยาบาลมีพื้นฐาน ความสำคัญในเรื่องคุณค่า ลักษณะเฉพาะตัวศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของแต่ละคนที่ไม่อาจจะแทนที่กันได้ พยาบาลต้องรู้จักและตระหนักในตนเอง จึงจะสามารถตระหนักและเข้าใจในตัวบุคคลอื่นได้

ด้านการปฏิบัติงาน

พยาบาลเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีขอบเขตหน้าที่กว้างขวางและเป็นบุคลากรในทีมสุขภาพที่ต้องให้บริการกับผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง ต้องทำงานร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ ในการดูแลผู้ป่วยทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมทั้งการแนะนำผู้ป่วยและญาติในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การปฏิบัติงานของพยาบาลต้องปฏิบัติงานในเวรกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ร่างกายควรจะได้พักผ่อนนอนหลับ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้สุขภาพจิตและสุขภาพกายทรุดโทรมง่าย นอกจากนี้ การปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาลยังเป็นงานหนัก และก่อให้เกิดความเครียดแก่ผู้ปฏิบัติงานสูง

ในปัจจุบันพยาบาลมีภาพพจน์ในการปฏิบัติงานที่ไม่ดีนัก เนื่องจากการปฏิบัติงานของพยาบาลมิได้เป็นไปตามบทบาทที่ถูกคาดหวังไว้ ถึงแม้ว่าวิชาชีพพยาบาลจะเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี แต่เมื่อพิจารณาในแง่การยอมรับจากสังคมแล้ว ไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไปหรือบุคลากรที่ร่วมงานกันก็มักจะมองพยาบาลในลักษณะของผู้ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ ขาดการพัฒนาความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วย พยาบาลมองเห็นพยาบาลด้วยตนเองในฐานะผู้ปฏิบัติการที่มีความชำนาญ แต่สังคมยังคงมีภาพพจน์ติดแน่นว่าพยาบาลเป็นเพียงผู้ทำตามคำสั่งแพทย์ (Kiger, 1993 : 309 – 317) ซึ่งไคเกอร์ (Kiger) กล่าวถึงภาพลักษณ์ของนักศึกษาต่อการพยาบาล ดังนี้

1. การพยาบาลเป็นการทำงานกับบุคคลและช่วยเหลือบุคคล
2. การพยาบาลมิใช่เป็นเพียงแค่งานอย่างหนึ่งเท่านั้น หากแต่ยังต้องการแรงจูงใจและความผูกพัน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ยึดมั่นต่อวิชาชีพ
3. การพยาบาลเป็นรางวัลเมื่อได้ช่วยผู้ป่วยและครอบครัว
4. การพยาบาลเป็นความสัมพันธ์กับความตาย
5. แบบฉบับของการพยาบาลที่แท้จริง คือการพยาบาลทางอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ ส่วนมากจะบอกว่ามองภาพการพยาบาลคือ การทำงานทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยให้มีอาการดีขึ้น

ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ

สุริย์ จันทรโมลี (2523 : 40) ให้ความเห็นว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นตัวเชื่อมที่จะช่วยให้งานด้านบริการของโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพดีขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยไปในทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับคำกล่าวของประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร (2523 : 16) ที่ว่ามนุษยสัมพันธ์คือ วิธีการก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และแรงกระตุ้นในกลุ่มคน และช่วยส่งเสริมให้กลุ่มคนมีความปรารถนาจะทำงานร่วมกันให้สำเร็จ เป็นการนำเอาบุคคลมาทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้รับความพึงพอใจทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจ และสังคมโดยทั่วหน้ากัน

ลักษณะที่ดีของมนุษยสัมพันธ์ที่พยาบาลพึงพัฒนาให้เกิดขึ้นในระหว่างบุคลากรควรมีดังนี้ (จิตา จิวณอม. 2528 : 90)

1. พยาบาลกับแพทย์รู้จักเคารพต่อหน้าที่ของกันและกัน ยอมรับในสถานภาพ มีความปรารถนาดีและส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้การทำงานมีผลสำเร็จสูง เอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมุ่งหมายร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ของผู้ป่วย พยาบาลควรทำหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของทีมสุขภาพอนามัย
2. พยาบาลกับผู้ป่วย พยาบาลรักษาไว้ซึ่งความเป็นที่พึงแก่ผู้ป่วย เข้าใจเห็นใจและให้อภัยแก่อารมณ์ต่างๆของผู้ป่วย ให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วยโดยเสมอหน้ากัน มีน้ำใจดีตระหนักถึงความสำคัญของผู้ป่วยว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในอาชีพนี้ ต้อนรับผู้มาใช้บริการอย่างเต็มใจทำให้ผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจและมีความศรัทธาเชื่อถือในฐานะที่พยาบาลเป็นผู้ที่มีมนุษยธรรม มารยาทดี มีความรับผิดชอบ
3. พยาบาลกับพยาบาลมีความรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมหมู่คณะ ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะในระหว่างสมาชิกพยาบาล เคารพในหน้าที่ความรับผิดชอบของกันและกัน ช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมทั้งด้านส่วนตัวและปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน
4. พยาบาลกับเจ้าหน้าที่อื่นๆ รู้จักเคารพต่อหน้าที่ของกันและกัน ติดต่อดูประสานงานกันด้วยดีระหว่างหน่วยงานนั้นๆ มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อกัน มีจุดมุ่งหมายตรงกันในการจรรโลงคุณภาพของบริการ ร่วมมือกันในการสร้างมาตรฐานและชื่อเสียงอันดีแก่หน่วยงานของตน มั่นคงในมารยาทของมิตรที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สัมพันธภาพระหว่างแพทย์และพยาบาลเป็นเรื่องใหญ่ และเป็นสิ่งจำเป็นต้องวางระเบียบไว้ มิฉะนั้นจะมีปัญหาเกิดขึ้นได้และถ้าหละหลวมหรือเข้มงวดเกินไป แพทย์ควรจะถือว่าพยาบาลเป็นผู้ร่วมงาน แต่ก็อาจมีบ้างที่แพทย์บางคนเห็นพยาบาลเป็นเสมือนผู้รับใช้ และไม่ยอมเปลี่ยนความคิดนี้ ไม่ยอมให้พยาบาลมีอิสระในวิชาชีพ

ความคาดหวังของผู้ป่วย กลุ่มวิชาชีพ และประชาชนทั่วไป ถึงลักษณะพยาบาลนั้นมีลักษณะสำคัญคือ การเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อดูประสานงาน ร่วมมือกับผู้ร่วมงานทั้งวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่นมีความรู้ มีวิจารณญาณในการตัดสินใจเป็นพยาบาลที่มี

คุณธรรม ผู้ที่มาติดต่อกับพยาบาลต่างก็คาดหวังว่าจะได้รับการต้อนรับอย่างดี เขาต้องการพบพยาบาลที่สุภาพ และส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย (จินตนา ญาติบรรทุง. 2538 : 24)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลที่กล่าวมาข้างต้น จึงอาจสรุปได้ว่า การมีทักษะที่ดีต่อวิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาได้เป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยประจำภาคต่างๆ 5 สถาบัน คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 768 คน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 758 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 467 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 958 คน และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 476 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,427 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยประจำภาคต่างๆ 5 สถาบัน คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 346 คน ได้มาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรข้างต้น ใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 จากนั้นใช้วิธีเทียบสัดส่วนและสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามชั้นปี ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถานศึกษา	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	184	19	179	18	171	17	234	24
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	159	16	213	21	186	19	200	20
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	120	12	120	12	110	11	117	12
มหาวิทยาลัยมหิดล	231	23	212	22	256	26	259	26
คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	110	11	106	11	125	12	135	14
รวม	804	81	830	84	848	85	945	96

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร ผลงานที่เกี่ยวข้องกับทศนะต่อวิชาชีพ การพยาบาล ตามวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวของไลเคอร์ท
2. นำแบบวัดทศนะต่อวิชาชีพของพัฒน์วดี เสรินทร์วัฒน์ และ จริยวัตร คมพยัคฆ์ (2531) และวินิตรา แนนหนา (2539 : 102 – 106) มาพัฒนาและดัดแปลงให้เหมาะสมกับกรอบแนวคิดของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ ซึ่งในแต่ละด้านประกอบด้วย ข้อคำถามที่เป็นข้อความในทางบวกและทางลบ
3. นำแบบสอบถามที่พัฒนาดัดแปลงเรียบร้อยแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 59 ข้อ
4. แก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ แล้วปรึกษาขอความเห็นชอบจากประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับร่างแล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 30 คน ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6. ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำแล้วใช้สูตร t-test (Ferguson. 1981 : 180) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.761 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 59 ข้อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 61)

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 61) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่ตรวจแก้ไขแล้วเสนอกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทนิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้านคือ ด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ

แบบสอบถามในตอนที่ 2 ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เป็นข้อความในทางบวกและทางลบ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดระดับความคิดเห็นของนักศึกษา 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเป็นกลาง ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่เป็นไปในทางบวกจะให้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ ข้อคำถามที่เป็นลบจะให้คะแนนกลับกัน คือ 1 2 3 4 และ 5 ตามลำดับ โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ความคิดเห็น	ข้อความในทางบวก	ข้อความในทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
เป็นกลาง	ให้ 3 คะแนน	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน	ให้ 5 คะแนน

การกำหนดเกณฑ์สำหรับเทียบเพื่อแปลความหมายของคะแนนสำหรับแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 เกี่ยวกับทักษะของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะไว้ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทักษะดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทักษะดีต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทักษะปานกลางต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทักษะไม่ดีต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทักษะไม่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปยังคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายข้อที่หนึ่งเพื่อศึกษาทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษาวิชาชีพ การพยาบาล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนาของนักศึกษาพยาบาลวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ตามความมุ่งหมายข้อที่สองเพื่อเปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม

ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตาม สถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษาวิชาชีพการพยาบาล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา นักศึกษาพยาบาล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ส่วนการเปรียบเทียบและทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างทักษะต่อวิชาชีพ และภูมิสำเนาของนักศึกษาพยาบาล ใช้ที-เทสต์ (t-test)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (Ferguson. 1981 : 46)

4.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981 : 68)

4.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

4.2.1 ในกรณีทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างทักษะต่อวิชาชีพ และภูมิสำเนาของนักศึกษาพยาบาล ใช้ที-เทสต์ (t-test) (Ferguson. 1981 : 180)

4.2.2 ในกรณีที่ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างทักษะต่อวิชาชีพ และตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากภูมิสำเนาของนักศึกษา ใช้ one way ANOVA และทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') (Ferguson. 1981 : 190)

4.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

4.3.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (Discrimination Power) โดยใช้ ที – เทสต์ (t-test) (Ferguson. 1981 : 180)

4.3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยนี้ เพื่อให้การแปลความหมายข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง(Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ศึกษาทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนาของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวม จำแนกตาม สถานบัน การศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ยกเว้นในกรณีที่เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. สถานศึกษา		
1.1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	78	22.5
1.2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	76	22.0
1.3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	47	13.6
1.4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	97	28.0
1.5 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	48	13.9
รวม	346	100.0
2. ระดับชั้นปี		
2.1 ชั้นปีที่ 1	81	23.4
2.2 ชั้นปีที่ 2	84	24.3
2.3 ชั้นปีที่ 3	85	24.6
2.4 ชั้นปีที่ 4	96	27.7
รวม	346	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. อันดับที่เลือกเข้ามาศึกษา		
3.1 อันดับที่ 1	216	62.4
3.2 อันดับที่ 2	65	18.8
3.3 อันดับที่ 3	38	11.0
3.4 อันดับที่ 4	27	7.8
รวม	346	100.0
4. เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา		
4.1 มีใจชอบอาชีพนี้	50	14.5
4.2 หางานทำง่าย มีรายได้ดี	159	45.9
4.3 บิดา มารดา หรือญาติสนับสนุน	97	28.0
4.4 อื่น ๆ	40	11.6
รวม	346	100.0
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
5.1 ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	55	15.9
5.2 2.50 – 2.99	187	54.0
5.3 ต่ำกว่า 2.50	104	30.1
รวม	346	100.0
6. สภาวะทางเศรษฐกิจ		
6.1 มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน	23	6.7
6.2 2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน	260	75.1
6.3 น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน	63	18.2
รวม	346	100.0
7. ภูมิลำเนา		
7.1 กรุงเทพมหานคร	30	8.7
7.2 ต่างจังหวัด	316	91.3
รวม	346	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลมากที่สุด (ร้อยละ 28) รองลงมาคือนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ร้อยละ 22.5) เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มากที่สุด (ร้อยละ 27.7) รองลงมาคือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 24.6) ส่วนอันดับที่เลือกเข้ามาศึกษา ส่วนใหญ่เลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 62.4) รองลงมาคืออันดับที่ 2 (ร้อยละ 18.8) เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษาส่วนใหญ่เพราะหางานทำง่าย รายได้ดี มากที่สุด (ร้อยละ 45.9) รองลงมาเป็นเพราะบิดา มารดา หรือญาติสนับสนุน (ร้อยละ 28.0) ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง คืออยู่ในช่วงคะแนนสะสมระหว่าง 2.50 – 2.99 (ร้อยละ 54.0) สำหรับภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 75.1) และ นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 91.3)

ตอนที่ 2 ศึกษาระดับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ดังแสดงในตาราง 3 – 9

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสถานศึกษา

ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบัติ ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม										
1. วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม	4.60	0.52	4.72	0.48	4.51	0.59	4.74	0.49	4.69	0.51
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ	2.96	1.24	2.83	1.05	2.64	0.99	2.36	1.15	2.69	1.11

ตาราง 3 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามธิบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
3. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่มี เกียรติ	4.36	0.66	4.43	0.64	4.09	0.80	4.15	0.77	4.06	0.78
4. วิชาชีพการ พยาบาลมี โอกาสก้าวหน้า เหมือนวิชาชีพ อื่น	4.13	0.80	4.18	0.71	3.72	0.85	3.80	0.98	4.02	0.81
5. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่มี สวัสดิการดี	3.83	0.73	3.64	0.78	3.38	0.80	3.58	0.81	3.56	0.80
6. งานพยาบาล เป็นงานที่ต้อง รับใช้แพทย์	3.64	1.20	4.09	0.73	3.43	1.06	3.47	1.01	3.31	1.11
7. การพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ ช่วยเหลือเพื่อน มนุษย์	4.76	0.43	4.76	0.49	4.57	0.77	4.74	0.46	4.79	0.46
8. บิดา มารดาหรือ ผู้ปกครองมัก สนับสนุนให้บุตร หลาน เรียนวิชา ชีพการพยาบาล เพราะสามารถ ช่วยเหลือคนใน ครอบครัวได้	4.23	0.76	4.18	0.73	4.11	0.87	4.36	0.83	4.29	0.82

ตาราง 3 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบัติ ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9. วิชาชีพการ พยาบาลมีฐานะ เท่าเทียมกับ วิชาชีพอื่นใน สังคม	4.15	0.82	4.42	0.64	4.04	0.96	4.09	0.96	3.88	0.96
10. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่ไม่ได้ รับการยกย่อง จากสังคม	3.86	1.07	4.09	0.97	3.72	1.12	3.90	1.03	3.75	1.12
11. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่ได้ค่า ตอบแทนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับ วิชาชีพอื่นใน สังคม	3.04	1.08	2.42	1.01	2.66	1.07	2.34	1.06	2.10	1.04
12. คนในวิชาชีพ การพยาบาลมัก มีมนุษยสัมพันธ์ ดี	3.72	0.79	3.66	0.64	3.40	0.83	3.71	0.82	3.56	0.80
13. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น พื้นฐานในการ ศึกษาต่อไปยัง วิชาชีพอื่นได้ดี	2.54	0.80	2.43	0.70	2.55	0.65	2.35	0.84	2.54	0.87

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามธิบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
14. งานพยาบาล เป็นงานที่ต้องใช้ ความสามารถ ทางทักษะ ปฏิบัติสูง	4.60	0.52	4.39	0.59	4.34	0.64	4.46	0.61	4.31	0.66
รวม	3.89	0.40	3.88	0.31	3.66	0.42	3.72	0.38	3.68	0.43
ด้านลักษณะวิชาชีพ										
15. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่ใช้ แรงงาน	2.71	0.94	2.58	0.84	2.49	1.06	2.41	0.91	2.33	1.02
16. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีความ รับผิดชอบสูง	4.78	0.45	4.83	0.38	4.77	0.52	4.81	0.39	4.81	0.39
17. การปฏิบัติ วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เกิดความภูมิใจ ที่ได้ช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์	4.68	0.58	4.66	0.51	4.38	0.77	4.57	0.59	4.52	0.66
18. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เป็นคนสุภาพ	3.77	0.85	3.92	0.73	3.70	0.75	3.98	0.80	3.92	0.79
19. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ พยาบาลทำงาน กับทุกองค์กร และปรับตัวได้ดี	3.96	0.80	4.03	0.71	3.62	0.71	4.10	0.82	3.98	0.73

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามธิบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
20. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เป็นคนมีความ ริเริ่มสร้างสรรค์	3.62	0.84	3.72	0.71	3.32	0.76	3.70	0.87	3.44	0.90
21. วิชาชีพพยาบาล ทำให้รู้จักเห็น อกเห็นใจผู้อื่น	4.36	0.62	4.42	0.60	4.06	0.76	4.43	0.67	4.40	0.64
22. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เข้าใจผู้อื่นได้ดี ขึ้น	4.38	0.63	4.39	0.57	4.17	0.67	4.55	0.65	4.48	0.62
23. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีงาน รองรับ	4.04	0.80	4.05	0.65	3.85	0.75	4.00	0.78	4.25	0.60
24. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เป็นคนมี โลกทัศน์แคบ	3.38	1.18	3.70	0.80	3.36	1.09	3.72	0.96	3.27	1.09
25. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่ต้องใช้ จิตวิทยาและ ความรู้ศาสตร์ วิชาชีพสูง	4.44	0.55	4.46	0.55	4.26	0.71	4.47	0.60	4.46	0.58
26. วิชาชีพ การพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ เสียสละ	4.68	0.59	4.74	0.44	4.51	0.59	4.74	0.49	4.75	0.44

ตาราง 3 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
27. วิชาชีพ การพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ ต้องใช้ความ อดสาหัสสูง	4.64	0.51	4.58	0.60	4.47	0.65	4.65	0.56	4.73	0.45
28. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่เน้นบท บาทอิสระที่ไม่ จำเป็นต้องพึ่ง พาทีมสุขภาพ	3.76	0.98	3.71	0.81	3.77	0.73	3.84	1.04	4.15	0.88
รวม	4.09	0.42	4.13	0.32	3.91	0.40	4.14	0.36	4.11	0.34
ด้านการปฏิบัติงาน										
29. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่ทำให้ พยาบาลพัก ผ่อนไม่เป็นเวลา	1.94	0.92	1.95	0.82	2.04	0.91	1.92	0.85	1.81	0.89
30. การปฏิบัติงาน พยาบาลเป็น งานที่น่า ประทับใจ	3.94	0.86	3.96	0.81	3.47	0.91	3.74	0.88	3.69	0.75
31. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ สุขภาพไม่ดี	3.13	0.93	3.29	0.76	3.26	0.79	3.22	0.79	3.25	1.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามธิบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
32. การปฏิบัติงาน พยาบาลเป็น การเพิ่มพูน ความรู้และ ประสบการณ์ใน การปรับตัวสูง	4.24	0.61	4.29	0.61	3.83	0.67	4.25	0.63	4.25	0.64
33. การปฏิบัติงาน พยาบาลเป็น งานที่สามารถ นำความรู้มาใช้ ได้มาก	4.42	0.61	4.47	0.58	4.09	0.62	4.51	0.58	4.35	0.60
34. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ เข้าถึงภาวะสุข ภาพจิตของคน	4.40	0.57	4.24	0.56	4.06	0.73	4.35	0.56	4.27	0.57
35. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ เสี่ยงต่อการเกิด โรค	2.45	1.02	2.26	0.77	2.38	0.85	2.35	0.91	2.33	0.88
36. การปฏิบัติงาน พยาบาลช่วยให้ มีความสามารถ ในการแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ดี	4.09	0.59	4.18	0.53	3.79	0.62	4.23	0.64	3.93	0.58
37. การปฏิบัติงาน พยาบาลเป็น การใช้แรงงาน มากกว่าความรู้	3.65	1.02	3.63	0.88	3.57	0.83	3.63	0.82	3.69	1.04

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบัติ ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
38. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ เกิดความเบื่อ หน่าย	2.86	0.88	3.22	0.78	3.11	0.98	2.77	0.99	2.67	0.88
39. ถ้าเลือกประกอบ วิชาชีพอื่นได้ จะ ไม่ทำงาน พยาบาล	2.44	1.17	3.21	1.11	2.70	1.28	2.52	1.15	2.50	1.03
40. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ สามารถใช้ภาวะ ผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพ การณ์	4.01	0.61	3.95	0.61	3.70	0.62	3.96	0.72	3.63	0.82
41. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ ควบคุมอารมณ์ ได้ดีในขณะที่ ปฏิบัติงาน	3.90	0.68	3.97	0.59	3.77	0.60	4.13	0.79	4.00	0.62
42. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ เป็นคนใจกว้าง ยอมรับการ เปลี่ยนแปลง	4.10	0.80	4.13	0.57	3.87	0.74	4.11	0.79	4.06	0.71
43. การปฏิบัติงาน พยาบาลทำให้ คนเกิด ความเครียดได้ ง่าย	2.10	0.91	2.21	0.66	2.21	0.88	2.16	0.91	2.25	0.93

ตาราง 3 (ต่อ)

ทัศนคติวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
44. การปฏิบัติงาน การพยาบาลไม่ เป็นอุปสรรคต่อ การมีชีวิตครอบครัว	2.82	1.02	3.09	0.87	2.70	1.04	3.24	0.99	2.54	0.97
45. การพยาบาลดูแล ผู้ป่วย ถือว่าเป็น งานที่น่ารังเกียจ	3.55	0.96	3.76	0.86	3.57	0.97	3.36	0.96	3.65	0.84
46. การที่พยาบาล ทำงานร่วมกับ แพทย์ทำให้ พยาบาลด้อย	3.17	1.16	3.63	0.89	2.94	1.13	3.20	1.09	3.27	1.16
รวม	3.40	0.42	3.53	0.35	3.28	0.43	3.42	0.44	3.34	0.46
ด้านความสัมพันธ์ กับผู้ร่วมงาน ผู้รับ บริการและญาติ										
47. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เรารู้จักสร้าง ความสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้ร่วมงาน ทุกระดับ	4.32	0.63	1.28	0.58	4.09	0.69	4.32	0.65	4.27	0.68
48. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ เรารู้จักสร้าง ความสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้ป่วยและ ญาติ	4.29	0.61	4.38	0.54	4.17	0.56	4.43	0.61	4.44	0.58

ตาราง 3 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามธิบดี ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
49. วิชาชีพการ พยาบาลแสดง ให้เห็นว่า พยาบาลมีบทบาทสำคัญต่อ ทีมสุขภาพ	4.46	0.57	4.47	0.70	4.13	0.71	4.37	0.63	4.33	0.63
50. วิชาชีพการ พยาบาลให้ ความสำคัญกับ สิทธิมนุษยชน ของผู้ป่วย	4.47	0.60	4.39	0.63	4.15	0.86	4.55	0.56	4.33	0.66
51. วิชาชีพการ พยาบาลฝึกให้ พยาบาลมีความ รู้สึกเป็นสมาชิก ร่วมของหมู่คณะ	4.28	0.70	4.28	0.56	3.94	0.67	4.35	0.71	4.17	0.78
52. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น วิชาชีพที่ทำให้ เกิดความรู้สึก เห็นใจผู้รับ บริการและญาติ	4.19	0.69	4.18	0.69	3.87	0.68	4.39	0.59	4.31	0.66
53. วิชาชีพการ พยาบาลมีความ ขัดแย้งกับผู้ร่วม งานในวิชาชีพ อื่นอยู่เสมอ	3.62	1.04	3.74	0.82	3.60	0.80	3.81	0.91	3.92	0.68

ตาราง 3 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบัติ ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
54. วิชาชีพการ พยาบาลเน้นให้ พยาบาลมีความ สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ ร่วมงานในขณะ ที่ต้องเป็นตัว ของตัวเองให้ มาก	2.00	0.70	2.03	0.78	2.30	0.78	2.11	0.85	2.15	0.83
55. ทีมสุขภาพมักไม่ เห็นความสำคัญ ของวิชาชีพการ พยาบาล	3.54	1.00	3.36	0.95	3.30	0.75	3.49	0.90	3.63	0.79
56. วิชาชีพการ พยาบาลเป็น อาชีพที่ต้องทำ ตามคำสั่งผู้ร่วม งานในวิชาชีพ อื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.36	1.03	3.39	1.12	3.26	1.01	3.12	1.13	3.17	1.24
57. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ พยาบาลมีความ อดทน ควบคุม อารมณ์ได้ดี	4.32	0.66	4.32	0.57	4.06	0.67	4.37	0.73	4.33	0.60

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพ การพยาบาล	ม.ขอนแก่น n=78		ม.เชียงใหม่ n=76		ม.สงขลา นครินทร์ n=47		ม.มหิดล n=97		ร.พ.รามาริบัติ ม.มหิดล n=48	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
58. วิชาชีพการ พยาบาลทำให้ พยาบาลเรียนรู้ วิธีที่จะสื่อสาร กับผู้อื่นได้ทุก ระดับ	4.26	0.73	4.20	0.61	3.94	0.64	4.35	0.52	4.25	0.67
59. พยาบาลถูกฝึก ให้พร้อมที่จะทำ ให้วิชาชีพการ พยาบาลมีความ สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ ร่วมงานผู้รับ บริการและญาติ	4.35	0.68	4.34	0.60	3.96	0.72	4.46	0.71	4.44	0.50
รวม	3.96	0.39	3.95	0.35	3.75	0.40	4.01	0.40	3.98	0.39
รวมทุกด้าน	3.80	0.34	3.85	0.28	3.62	0.37	3.79	0.34	3.74	0.34

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างกัน ต่างก็มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลจากเกือบทุกสถาบันมีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีทักษะอยู่ในระดับดี

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลของ
นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม
จำแนกตามระดับชั้นปี

ทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาล	ชั้นปีที่ 1 n=81		ชั้นปีที่ 2 n=84		ชั้นปีที่ 3 n=85		ชั้นปีที่ 4 n=96	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม								
1. วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม	4.73	0.48	4.58	0.61	4.60	0.52	4.75	0.44
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ	2.43	0.99	2.54	1.04	2.72	1.14	2.99	1.29
3. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ	4.47	0.65	3.94	0.83	4.21	0.67	4.33	0.69
4. วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาสก้าวหน้าเหมือน วิชาชีพอื่น	4.21	0.79	3.71	0.94	3.95	0.86	4.04	0.78
5. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีสวัสดิการดี	3.79	0.80	3.49	0.77	3.60	0.79	3.61	0.79
6. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้แพทย์	3.67	1.05	3.26	1.07	3.60	0.93	3.91	1.08
7. การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.77	0.55	4.68	0.54	4.75	0.46	4.74	0.51
8. บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักสนับสนุนให้บุตร หลาน เรียน วิชาชีพการพยาบาล เพราะสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้	4.26	0.80	4.13	0.86	4.36	0.75	4.24	0.76
9. วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่นในสังคม	4.28	0.88	3.96	0.95	4.11	0.76	4.21	0.89
10. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม	4.15	0.96	3.61	1.13	3.74	1.01	4.04	1.02

ตาราง 4 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ชั้นปีที่ 1 n=81		ชั้นปีที่ 2 n=84		ชั้นปีที่ 3 n=85		ชั้นปีที่ 4 n=96	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่นในสังคม	2.73	1.13	2.39	1.09	2.54	0.95	2.46	1.17
12. คนในวิชาชีพการพยาบาลมักมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.70	0.80	3.39	0.71	3.67	0.71	3.77	0.83
13. วิชาชีพการพยาบาลเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไปยังวิชาชีพอื่นได้ดี	2.38	0.70	2.63	0.86	2.51	0.83	2.35	0.73
14. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถทางทักษะปฏิบัติสูง	4.47	0.61	4.39	0.64	4.49	0.61	4.42	0.56
รวม	3.86	0.36	3.62	0.41	3.78	0.34	3.85	0.41
ด้านลักษณะวิชาชีพ								
15. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงาน	2.72	1.00	2.26	0.78	2.48	0.88	2.59	1.03
16. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง	4.79	0.41	4.75	0.46	4.85	0.36	4.82	0.44
17. การปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.65	0.53	4.39	0.75	4.62	0.58	4.65	0.54
18. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนสุภาพ	3.85	0.82	3.71	0.79	3.91	0.77	4.00	0.78
19. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลทำงานกับทุกองค์กรและปรับตัวได้ดี	4.01	0.70	3.63	0.82	4.06	0.75	4.16	0.74
20. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีความริเริ่มสร้างสรรค์	3.65	0.76	3.32	0.82	3.60	0.85	3.79	0.83
21. วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.35	0.62	4.15	0.81	4.44	0.54	4.48	0.62

ตาราง 4 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ชั้นปีที่ 1 n=81		ชั้นปีที่ 2 n=84		ชั้นปีที่ 3 n=85		ชั้นปีที่ 4 n=96	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
22. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น	4.35	0.66	4.23	0.73	4.52	0.57	4.55	0.52
23. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีงานรองรับ	4.16	0.72	3.92	0.84	3.96	0.70	4.09	0.68
24. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีโลกทัศน์แคบ	3.90	0.92	3.38	1.12	3.47	0.90	3.40	1.08
25. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้จิตวิทยาและความรู้ศาสตร์วิชาชีพสูง	4.40	0.65	4.35	0.57	4.49	0.55	4.48	0.60
26. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เสียสละ	4.70	0.46	4.56	0.65	4.73	0.47	4.78	0.44
27. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูง	4.67	0.52	4.49	0.63	4.64	0.53	4.68	0.53
28. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นบทบาทอิสระที่ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทีมสุขภาพ	3.95	0.85	3.79	0.98	3.79	0.90	3.78	0.95
รวม	4.15	0.33	3.92	0.45	4.11	0.31	4.16	0.35
ด้านการปฏิบัติงาน								
29. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้พยาบาลพักผ่อนไม่เป็นเวลา	2.14	0.86	1.86	0.84	1.95	0.83	1.80	0.91
30. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่น่า ประทับใจ	3.93	0.82	3.45	0.87	3.80	0.81	3.96	0.85
31. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สุขภาพไม่ดี	3.49	0.76	2.99	0.81	3.21	0.79	3.21	0.94
32. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการปรับตัวสูง	4.16	0.70	4.14	0.64	4.11	0.56	4.36	0.63

ตาราง 4 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ชั้นปีที่ 1 n=81		ชั้นปีที่ 2 n=84		ชั้นปีที่ 3 n=85		ชั้นปีที่ 4 n=96	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
33. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่สามารถนำความรู้มาใช้ได้มาก	4.37	0.58	4.27	0.63	4.41	0.58	4.53	0.62
34. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึงภาวะสุขภาพจิตของคน	4.32	0.59	4.08	0.61	4.22	0.56	4.49	0.56
35. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรค	2.65	0.95	2.01	0.75	2.34	0.95	2.42	0.82
36. การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.14	0.57	4.02	0.66	4.06	0.59	4.14	0.63
37. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงานมากกว่าความรู้	3.78	0.84	3.40	0.96	3.61	0.89	3.74	0.91
38. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	3.16	0.92	2.70	0.88	2.87	0.92	2.96	0.94
39. ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้จะไม่ทำงานพยาบาล	3.31	1.17	2.45	1.08	2.42	1.12	2.55	1.15
40. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพการณ์	4.02	0.63	3.54	0.77	3.95	0.63	4.02	0.60
41. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะปฏิบัติงาน	3.99	0.72	3.82	0.71	3.94	0.65	4.13	0.62
42. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	4.21	0.67	3.80	0.80	4.02	0.71	4.20	0.69
43. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิดความเครียดได้ง่าย	2.41	0.86	1.96	0.75	2.18	0.80	2.18	0.94
44. การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีชีวิตครอบครัว	3.09	0.99	2.93	0.97	2.84	0.99	2.93	1.05

ตาราง 4 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ชั้นปีที่ 1 n=81		ชั้นปีที่ 2 n=84		ชั้นปีที่ 3 n=85		ชั้นปีที่ 4 n=96	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
45. การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่าเป็นงานที่น่ารังเกียจ	3.80	0.83	3.24	0.95	3.59	0.84	3.61	1.01
46. การที่พยาบาลทำงานร่วมกับแพทย์ทำให้พยาบาลด้อย	3.43	1.08	2.88	1.09	3.34	1.04	3.38	1.09
รวม	3.58	0.87	3.20	0.41	3.38	0.39	3.48	0.42
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ								
47. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.42	0.61	4.11	0.70	4.20	0.60	4.35	0.63
48. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ	4.36	0.62	4.23	0.65	4.38	0.51	4.45	0.56
49. วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีบทบาทสำคัญต่อทีมสุขภาพ	4.47	0.59	4.20	0.80	4.30	0.56	4.50	0.60
50. วิชาชีพการพยาบาลให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย	4.48	0.64	4.21	0.81	4.42	0.61	4.52	0.56
51. วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้พยาบาลมีความรู้สึกเป็นสมาชิกของทีมของหมู่คณะ	4.31	0.63	4.05	0.74	4.20	0.67	4.38	0.68
52. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจผู้รับบริการและญาติ	4.19	0.64	4.00	0.74	4.28	0.57	4.39	0.67
53. วิชาชีพการพยาบาลมีความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นอยู่เสมอ	3.88	0.73	3.45	1.02	3.92	0.71	3.71	0.94

ตาราง 4 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ชั้นปีที่ 1 n=81		ชั้นปีที่ 2 n=84		ชั้นปีที่ 3 n=85		ชั้นปีที่ 4 n=96	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
54. วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในขณะที่ต้องเป็นตัวของตัวเองให้มาก	2.14	0.79	2.30	0.82	2.06	0.71	1.93	0.81
55. ทิ่มีสุขภาพมักไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพการพยาบาล	3.53	0.90	3.39	0.96	3.42	0.86	3.51	0.91
56. วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำตามคำสั่งผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.25	0.96	2.90	1.09	3.26	1.10	3.58	1.16
57. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.36	0.60	4.21	0.71	4.26	0.64	4.36	0.67
58. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลเรียนรู้วิธีที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกระดับ	4.22	0.63	4.10	0.72	4.14	0.66	4.42	0.61
59. พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำใหวิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ	4.40	0.63	4.12	0.83	4.29	0.61	4.52	0.54
รวม	4.00	0.36	3.80	0.44	3.93	0.35	4.05	0.37
รวมทุกด้าน	3.87	0.30	3.60	0.37	3.78	0.29	3.85	0.33

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน ต่างก็มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลเกือบทุกชั้นปี มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีทักษะอยู่ในระดับดี

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลของ
นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม
จำแนกตามอันดับที่เลือกเข้าศึกษา

ทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาล	อันดับที่ 1 n=216		อันดับที่ 2 n=65		อันดับที่ 3 n=38		อันดับที่ 4 n=27	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม								
1. วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม	4.69	.051	4.63	0.55	4.68	0.47	4.59	0.50
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ	2.64	1.11	2.71	1.14	2.71	1.21	2.93	1.33
3. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ	4.25	0.76	4.23	0.63	4.16	0.75	4.26	0.81
4. วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาสก้าวหน้าเหมือน วิชาชีพอื่น	4.01	0.85	3.95	0.86	3.87	0.74	3.96	1.06
5. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีสวัสดิการดี	3.68	0.74	3.55	0.79	3.45	0.86	3.56	1.05
6. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้แพทย์	3.60	1.01	3.57	1.07	3.71	1.16	3.74	1.23
7. การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.73	0.51	4.74	0.48	4.84	0.74	4.63	0.37
8. บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักสนับสนุนให้บุตร หลาน เรียน วิชาชีพการพยาบาล เพราะสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้	4.27	0.80	4.28	0.76	4.11	0.80	4.19	0.88
9. วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่นในสังคม	4.19	0.83	4.18	0.79	3.95	1.01	3.93	1.21
10. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม	3.89	1.04	3.91	1.00	3.84	1.13	3.89	1.19

ตาราง 5 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	อันดับที่ 1 n=216		อันดับที่ 2 n=65		อันดับที่ 3 n=38		อันดับที่ 4 n=27	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่นในสังคม	2.56	1.06	2.58	1.14	2.11	1.09	2.74	1.09
12. คนในวิชาชีพการพยาบาลมักมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.65	0.75	3.62	0.72	3.66	0.88	3.56	0.97
13. วิชาชีพการพยาบาลเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไปยังวิชาชีพอื่นได้ดี	2.45	0.82	2.52	0.73	2.29	0.65	2.67	0.78
14. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถทางทักษะปฏิบัติสูง	4.43	0.61	4.49	0.56	4.47	0.51	4.41	0.75
รวม	3.79	0.38	3.78	0.36	3.70	0.41	3.79	0.54
ด้านลักษณะวิชาชีพ								
15. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงาน	2.50	0.91	2.66	0.96	2.45	1.06	2.41	1.01
16. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง	4.81	0.42	4.74	0.44	4.89	0.31	4.74	0.45
17. การปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.57	0.61	4.60	0.61	4.61	0.50	4.56	0.75
18. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนสุภาพ	3.86	0.78	3.89	0.75	3.89	0.95	3.89	0.80
19. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลทำงานกับทุกองค์กรและปรับตัวได้ดี	3.96	0.77	3.89	0.77	4.18	0.77	3.96	0.81
20. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีความริเริ่มสร้างสรรค์	3.63	0.81	3.46	0.81	3.74	0.98	3.48	0.85
21. วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.35	0.66	4.37	0.68	4.47	0.60	4.26	0.76

ตาราง 5 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	อันดับที่ 1 n=216		อันดับที่ 2 n=65		อันดับที่ 3 n=38		อันดับที่ 4 n=27	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
22. วิชาชีพการพยาบาลทำให้ เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น	4.39	0.63	4.51	0.62	4.45	0.65	4.33	0.68
23. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีงานรองรับ	4.07	0.71	3.97	0.79	4.03	0.68	3.93	0.96
24. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็น คนมีโลกทัศน์แคบ	3.64	0.94	3.54	0.96	3.37	1.26	2.85	1.20
25. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่ต้องใช้จิตวิทยาและความรู้ ศาสตร์วิชาชีพสูง	4.44	0.58	4.42	0.64	4.42	0.60	4.37	0.57
26. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่เสียสละ	4.65	0.54	4.74	0.51	4.79	0.41	4.85	0.36
27. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่ต้องใช้ความอดทนสูง	4.56	0.60	4.66	0.51	4.71	0.46	4.81	0.40
28. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชา ชีพที่เน้นบทบาทอิสระที่ไม่ จำเป็นต้องพึ่งพาทีมสุขภาพ	3.78	0.92	4.00	0.95	3.79	0.94	3.81	0.88
รวม	4.09	0.37	4.10	0.39	4.13	0.35	4.02	0.40
ด้านการปฏิบัติงาน								
29. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่ทำให้พยาบาล พักผ่อนไม่เป็นเวลา	1.99	0.89	1.97	0.87	1.74	0.80	1.63	0.74
30. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็น งานที่น่าประทับใจ	3.87	0.84	3.77	0.83	3.76	0.82	3.70	1.10
31. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ สุขภาพไม่ดี	3.22	0.81	3.26	0.87	3.29	1.01	3.07	0.87
32. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็น การเพิ่มพูนความรู้และประสบ การณ์ในการปรับตัวสูง	4.19	0.66	4.18	0.56	4.42	0.64	3.96	0.59
33. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็น งานที่สามารถนำความรู้มา ใช้ได้มาก	4.38	0.63	4.40	0.49	4.68	0.53	4.15	0.66

ตาราง 5 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	อันดับที่ 1 n=216		อันดับที่ 2 n=65		อันดับที่ 3 n=38		อันดับที่ 4 n=27	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
34. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึงภาวะสุขภาพจิตของคน	4.25	0.61	4.29	0.55	4.53	0.56	4.22	0.58
35. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรค	2.31	0.86	2.42	0.95	2.34	0.82	2.63	1.11
36. การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.11	0.61	4.00	0.59	4.21	0.66	3.96	0.59
37. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงานมากกว่าความรู้	3.65	0.86	3.68	0.94	3.61	1.03	3.44	1.05
38. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	2.94	0.92	3.02	0.88	2.82	0.90	2.67	1.07
39. ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้จะไม่ทำงานพยาบาล	2.76	1.23	2.69	1.01	2.53	1.16	2.11	1.05
40. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพการณ์	3.89	0.74	3.83	0.63	4.00	0.52	3.81	0.56
41. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.97	0.68	4.00	0.71	3.97	0.75	4.00	0.56
42. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคนใจกว้าง	4.02	0.73	4.18	0.68	4.03	0.82	4.11	0.80
43. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิดความเครียดได้ง่าย	2.20	0.85	2.23	0.90	2.00	0.77	2.15	0.91
44. การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีชีวิตรอบครัว	2.95	0.99	3.08	0.94	2.71	0.96	2.85	1.26
45. การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่าเป็นงานที่น่ารังเกียจ	3.52	0.92	3.66	0.92	3.92	0.82	3.15	1.06
46. การที่พยาบาลทำงานร่วมกับแพทย์ทำให้พยาบาลด้อย	3.26	1.09	3.37	1.04	3.45	1.08	2.70	1.20
รวม	3.41	0.41	3.45	0.40	3.44	0.42	3.24	0.54

ตาราง 5 (ต่อ)

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล	อันดับที่ 1 n=216		อันดับที่ 2 n=65		อันดับที่ 3 n=38		อันดับที่ 4 n=27	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ								
47. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรา รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.27	0.65	4.25	0.61	4.39	0.60	4.19	0.74
48. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรา รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ป่วยและญาติ	4.32	0.59	4.38	0.58	4.53	0.56	4.33	0.62
49. วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่า พยาบาลมีบทบาทสำคัญ ต่อทีมสุขภาพ	4.37	0.66	4.37	0.65	4.58	0.55	4.19	0.74
50. วิชาชีพการพยาบาลให้ความสำคัญกับ สิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย	4.39	0.69	4.45	0.56	4.58	0.55	4.30	0.82
51. วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้ พยาบาลมีความรู้สึกเป็น สมาชิกของทีมของหมู่คณะ	4.24	0.69	4.17	0.72	4.34	0.63	4.22	0.75
52. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่ทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจ ผู้รับบริการและญาติ	4.19	0.70	4.28	0.57	4.29	0.65	4.26	0.66
53. วิชาชีพการพยาบาลมีความ ขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพ อื่นอยู่เสมอ	3.71	0.84	3.78	0.76	3.79	1.02	3.74	1.02
54. วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้ พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ร่วมงานในขณะที่ต้องเป็นตัว ของตัวเองให้มาก	2.19	0.80	2.03	0.77	1.87	0.74	1.89	0.75
55. ทีมสุขภาพมักไม่เห็นความ สำคัญของวิชาชีพการพยาบาล	3.46	0.89	3.46	0.93	3.37	0.99	3.67	0.78

ตาราง 5 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	อันดับที่ 1 n=216		อันดับที่ 2 n=65		อันดับที่ 3 n=38		อันดับที่ 4 n=27	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
56. วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำตามคำสั่งผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.22	1.07	3.29	1.06	3.61	1.20	3.04	1.31
57. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.29	0.62	4.22	0.78	4.45	0.60	4.37	0.69
58. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลเรียนรู้วิธีที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกระดับ	4.20	0.67	4.23	0.63	4.32	0.62	4.26	0.76
59. พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำใหวิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ	4.31	0.67	4.32	0.62	4.55	0.56	4.33	0.92
รวม	3.93	0.39	3.94	0.35	4.05	0.34	3.91	0.50
รวมทุกด้าน	3.78	0.34	3.79	0.32	3.81	0.31	3.70	0.46

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่เลือกเข้าศึกษาในอันดับที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลทุกกลุ่มมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของ
นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม
จำแนกตามเหตุผลใจที่เข้ามาศึกษา

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล	มีใจชอบอาชีพ นี้ n=50		หางานทำง่าย รายได้ดี n=159		ผู้ปกครอง สนับสนุน n=97		อื่น ๆ n=40	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม								
1. วิชาชีพการพยาบาลมี ประโยชน์ต่อตนเองครอบครัว และสังคม	4.82	0.44	4.71	0.48	4.56	0.56	4.58	0.55
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ ผู้ป่วยและญาติ	2.80	1.16	2.64	1.14	2.65	1.16	2.78	1.10
3. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีเกียรติ	4.54	0.58	4.26	0.72	4.21	0.74	3.88	0.82
4. วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาส ก้าวหน้าเหมือน วิชาชีพอื่น	4.36	0.60	3.97	0.89	3.89	0.84	3.75	0.93
5. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีสวัสดิการดี	3.88	0.80	3.67	0.74	3.52	0.78	3.35	0.89
6. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับ ใช้แพทย์	3.78	0.71	3.72	1.05	3.45	1.15	3.43	1.15
7. การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วย เหลือเพื่อนมนุษย์	4.78	0.55	4.72	0.55	4.72	0.45	4.78	0.49
8. บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมัก สนับสนุนให้บุตร หลาน เรียน วิชาชีพการพยาบาล เพราะ สามารถช่วยเหลือคนใน ครอบครัวได้	4.28	0.73	4.11	0.88	4.47	0.66	4.20	0.72
9. วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่า เทียมกับวิชาชีพอื่นในสังคม	4.48	0.65	4.14	0.89	4.09	0.84	3.85	1.05
10. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่อง จากสังคม	4.08	1.07	3.96	1.02	3.75	1.07	3.70	1.11

ตาราง 6 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	มีใจชอบอาชีพ นี้ n=50		หางานทำงาน รายได้ดี n=159		ผู้ปกครอง สนับสนุน n=97		อื่น ๆ n=40	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่ได้ค่าตอบแทนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่น ในสังคม	2.82	0.90	2.57	1.10	2.42	1.18	2.25	0.98
12. คนในวิชาชีพการพยาบาลมักมี มนุษยสัมพันธ์ดี	3.80	0.67	3.62	0.70	3.64	0.86	3.53	0.96
13. วิชาชีพการพยาบาลเป็น พื้นฐานในการศึกษาต่อไปยัง วิชาชีพอื่นได้ดี	2.42	0.70	2.46	0.76	2.52	0.87	2.42	0.78
14. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ ความสามารถทางทักษะปฏิบัติ สูง	4.50	0.61	4.48	0.56	4.46	0.60	4.18	0.71
รวม	3.95	0.31	3.79	0.37	3.74	0.39	3.62	0.48
ด้านลักษณะวิชาชีพ								
15. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่ใช้แรงงาน	2.76	0.92	2.45	0.91	2.56	0.98	2.38	0.98
16. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่มีความรับผิดชอบสูง	4.84	0.42	4.82	0.39	4.75	0.46	4.83	0.45
17. การปฏิบัติวิชาชีพพยาบาลทำ ให้เกิดความภูมิใจที่ได้ช่วย เหลือเพื่อนมนุษย์	4.78	0.42	4.57	0.60	4.55	0.60	4.45	0.82
18. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็น คนสุภาพ	4.12	0.66	3.82	0.75	3.82	0.89	3.88	0.82
19. วิชาชีพการพยาบาลทำให้ พยาบาลทำงานกับทุกองค์กร และปรับตัวได้ดี	4.24	0.63	3.93	0.76	3.94	0.85	3.88	0.76
20. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็น คนมีความริเริ่มสร้างสรรค์	3.92	0.67	3.55	0.84	3.58	0.86	3.45	0.85
21. วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จัก เห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.50	0.54	4.30	0.67	4.39	0.69	4.33	0.69

ตาราง 6 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	มีใจชอบอาชีพ นี้ n=50		หางานทำงาน รายได้ดี n=159		ผู้ปกครอง สนับสนุน n=97		อื่น ๆ n=40	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
22. วิชาชีพการพยาบาลทำให้ เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น	4.52	0.58	4.40	0.64	4.40	0.61	4.38	0.74
23. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีงานรองรับ	4.08	0.57	4.19	0.66	3.87	0.82	3.75	0.84
24. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็น คนมีโลกทัศน์แคบ	3.90	0.79	3.53	1.04	3.39	1.09	3.40	1.01
25. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่ต้องใช้จิตวิทยาและความรู้ ศาสตร์วิชาชีพสูง	4.48	0.68	4.45	0.55	4.42	0.63	4.30	0.56
26. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่เสียสละ	4.74	0.49	4.65	0.54	4.72	0.52	4.78	0.42
27. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่ต้องใช้ความอดทนสูง	4.68	0.55	4.55	0.56	4.68	0.57	4.68	0.53
28. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่เน้นบทบาทอิสระที่ไม่ จำเป็นต้องพึ่งพาทีมสุขภาพ	3.74	0.99	3.84	0.92	3.93	0.89	3.63	0.93
รวม	4.24	0.30	4.08	0.35	4.07	0.41	4.01	0.42
ด้านการปฏิบัติงาน								
29. วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่ทำให้พยาบาล พักผ่อนไม่เป็นเวลา	2.30	0.93	1.89	0.89	1.87	0.79	1.78	0.80
30. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็น งานที่น่าประทับใจ	4.18	0.72	3.72	0.84	3.72	0.84	3.75	1.01
31. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ สุขภาพไม่ดี	3.50	0.68	3.20	0.88	3.21	0.85	3.00	0.85
32. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็น การเพิ่มพูนความรู้และประสบ การณ์ในการปรับตัวสูง	4.28	0.64	4.23	0.63	4.22	0.66	3.95	0.60

ตาราง 6 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	มีใจชอบอาชีพ นี้ n=50		หางานทำง่าย รายได้ดี n=159		ผู้ปกครอง สนับสนุน n=97		อื่น ๆ n=40	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
33. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่สามารถนำความรู้มาใช้ได้มาก	4.50	0.61	4.38	0.56	4.43	0.63	4.28	0.72
34. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึงภาวะสุขภาพจิตของคน	4.30	0.58	4.28	0.59	4.33	0.64	4.18	0.55
35. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรค	2.56	0.86	2.33	0.91	2.33	0.91	2.25	0.84
36. การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.20	0.54	4.05	0.61	4.11	0.64	4.05	0.60
37. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงานมากกว่าความรู้	3.80	0.83	3.67	0.87	3.63	0.92	3.30	1.07
38. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	3.64	0.69	2.90	0.87	2.76	0.90	2.50	0.99
39. ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้จะไม่ทำงานพยาบาล	3.90	0.84	2.69	1.13	2.31	1.04	1.98	0.92
40. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพการณ์	4.02	0.65	3.82	0.71	3.90	0.68	3.95	0.64
41. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะปฏิบัติงาน	4.04	0.57	3.96	0.67	3.96	0.77	4.00	0.60
42. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	4.20	0.61	4.01	0.72	4.12	0.79	3.95	0.78
43. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิดความเครียดได้ง่าย	2.74	0.78	2.09	0.81	2.09	0.86	2.03	0.89
44. การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีชีวิตครอบครัว	3.30	0.74	2.89	1.05	2.84	1.07	2.98	0.83

ตาราง 6 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	มีใจชอบอาชีพ นี้ n=50		หางานทำงาน รายได้ดี n=159		ผู้ปกครอง สนับสนุน n=97		อื่น ๆ n=40	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
45. การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่า เป็นงานที่น่ารังเกียจ	3.90	0.54	3.62	0.91	3.48	1.06	3.10	0.90
46. การที่พยาบาลทำงานร่วมกับ แพทย์ทำให้พยาบาลด้อย	3.64	0.90	3.30	1.04	3.14	1.21	2.93	1.14
รวม	3.72	0.33	3.39	0.39	3.36	0.44	3.22	0.45
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ								
47. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรา รู้จักสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.38	0.60	4.28	0.64	4.24	0.66	4.20	0.69
48. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรา รู้จักสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ป่วยและญาติ	4.40	0.57	4.36	0.57	4.34	0.63	4.30	0.61
49. วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่า พยาบาลมีบทบาทสำคัญ ต่อทีมสุขภาพ	4.52	0.61	4.37	0.67	4.37	0.63	4.22	0.66
50. วิชาชีพการพยาบาลให้ความสำคัญกับ สิทธิมนุษยชนของ ผู้ป่วย	4.56	0.50	4.36	0.72	4.44	0.61	4.35	0.74
51. วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้ พยาบาลมีความรู้สึกเป็น สมาชิกร่วมของหมู่คณะ	4.26	0.66	4.24	0.66	4.23	0.76	4.22	0.70
52. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่ทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจ ผู้รับบริการและญาติ	4.12	0.77	4.25	0.67	4.22	0.62	4.22	0.70
53. วิชาชีพการพยาบาลมีความ ขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพ อื่นอยู่เสมอ	3.88	0.90	3.68	0.87	3.87	0.81	3.48	0.99

ตาราง 6 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	มีใจชอบอาชีพ นี้ n=50		หางานทำง่าย รายได้ดี n=159		ผู้ปกครอง สนับสนุน n=97		อื่น ๆ n=40	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
54. วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้ พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ร่วมงานในขณะที่ต้องเป็นตัว ของตัวเองให้มาก	2.18	0.87	2.14	0.77	2.01	0.80	2.03	0.77
55. ทึ่มสุขภาพมักไม่เห็นความ สำคัญของวิชาชีพการพยาบาล	3.40	0.95	3.50	0.86	3.53	0.98	3.28	0.85
56. วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ ต้องทำตามคำสั่งผู้ร่วมงานใน วิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.48	0.91	3.23	1.11	3.35	1.16	2.90	1.15
57. วิชาชีพการพยาบาลทำให้ พยาบาลมีความอดทน ควบคุม อารมณ์ได้ดี	4.28	0.70	4.28	0.61	4.39	0.69	4.20	0.69
58. วิชาชีพการพยาบาลทำให้ พยาบาลเรียนรู้วิธีที่จะสื่อสาร กับผู้อื่นได้ทุกระดับ	4.28	0.64	4.21	0.66	4.29	0.67	4.08	0.69
59. พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำ ให้วิชาชีพการพยาบาลมี ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ	4.38	0.67	4.35	0.64	4.36	0.63	4.20	0.88
รวม	4.00	0.39	3.94	0.37	3.97	0.40	3.82	0.44
รวมทุกด้าน	3.96	0.28	3.77	0.31	3.75	0.35	3.63	0.41

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่มีเหตุจูงใจเพราะใจชอบในอาชีพนี้ที่มีทัศนคติอยู่ในระดับดี

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลของ
นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาล	ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง n=55		ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนปานกลาง n=187		ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ n=104	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม						
1. วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม	4.78	0.46	4.66	0.51	4.62	0.55
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ	2.65	1.19	2.66	1.11	2.74	1.19
3. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ	4.38	0.73	4.24	0.72	4.16	0.77
4. วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาสก้าวหน้าเหมือน วิชาชีพอื่น	4.07	0.96	3.98	0.84	3.93	0.83
5. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีสวัสดิการดี	3.69	0.81	3.61	0.82	3.60	0.83
6. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้แพทย์	3.73	0.99	3.59	1.07	3.61	1.07
7. การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.73	0.56	4.74	0.51	4.72	0.51
8. บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักสนับสนุนให้บุตร หลาน เรียนวิชาชีพการพยาบาล เพราะสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้	4.35	0.80	4.25	0.80	4.20	0.79
9. วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่นในสังคม	4.36	0.73	4.17	0.85	3.97	0.97
10. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม	4.04	1.00	3.82	1.01	3.93	1.00
11. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่นในสังคม	2.65	1.11	2.51	1.10	2.48	1.10

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง n=55		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง n=187		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ n=104	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
12. คนในวิชาชีพพยาบาลมักมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.71	0.66	3.60	0.81	3.67	0.77
13. วิชาชีพการพยาบาลเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไปยังวิชาชีพอื่นได้ดี	2.38	0.80	2.49	0.78	2.46	0.79
14. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถทางทักษะปฏิบัติสูง	4.47	0.60	4.44	0.61	4.42	0.60
รวม	3.86	0.36	3.77	0.39	3.75	0.41
ด้านลักษณะวิชาชีพ						
15. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงาน	2.56	1.07	2.55	0.90	2.43	0.94
16. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง	4.85	0.36	4.78	0.45	4.82	0.39
17. การปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.65	0.59	4.58	0.62	4.54	0.61
18. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนสุภาพ	4.11	0.69	3.81	0.82	3.87	0.78
19. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลทำงานกับทุกองค์กรและปรับตัวได้ดี	4.15	0.76	3.89	0.81	4.03	0.72
20. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีความริเริ่มสร้างสรรค์	3.73	0.89	3.57	0.80	3.58	0.87
21. วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.42	0.66	4.32	0.68	4.40	0.63
22. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น	4.55	0.63	4.37	0.64	4.43	0.62
23. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีงานรองรับ	4.09	0.65	3.98	0.79	4.10	0.68
24. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีโลกทัศน์แคบ	3.73	1.01	3.52	1.02	3.44	1.05

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง n=55		ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนปานกลาง n=187		ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ n=104	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
25. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้อง ใช้จิตวิทยาและความรู้ศาสตร์วิชาชีพ สูง	4.58	0.63	4.41	0.60	4.38	0.55
26. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ เสี่ยงสละ	4.73	0.53	4.66	0.54	4.74	0.47
27. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้อง ใช้ความอดสาหัสสูง	4.55	0.66	4.61	0.53	4.67	0.55
28. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ เน้นบทบาทอิสระที่ไม่จำเป็นต้อง พึ่งพาทีมสุขภาพ	3.91	0.85	3.78	0.94	3.86	0.94
รวม	4.19	0.37	4.06	0.39	4.09	0.35
ด้านการปฏิบัติงาน						
29. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ ทำให้พยาบาลพักผ่อนไม่เป็นเวลา	2.07	0.81	1.88	0.82	1.94	0.97
30. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่น่า ประทับใจ	3.89	0.81	3.79	0.83	3.74	0.92
31. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สุขภาพ ไม่ดี	3.35	0.89	3.18	0.82	3.23	0.87
32. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการเพิ่ม พูนความรู้และประสบการณ์ในการ ปรับตัวสูง	4.31	0.61	4.16	0.63	4.22	0.67
33. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่ สามารถนำความรู้มาใช้ได้มาก	4.55	0.60	4.37	0.59	4.38	0.63
34. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึง ภาวะสุขภาพจิตของคน	4.42	0.57	4.23	0.60	4.32	0.60
35. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อ การเกิดโรค	2.49	0.86	2.30	0.88	2.38	0.94
36. การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความ สามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ดี	4.24	0.64	4.03	0.60	4.12	0.60

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง n=55		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง n=187		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ n=104	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
37. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงานมากกว่าความรู้	3.75	0.89	3.64	0.89	3.58	0.95
38. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	3.16	0.90	2.95	0.85	2.75	1.04
39. ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้ จะไม่ทำงานพยาบาล	2.98	1.15	2.68	1.21	2.49	1.11
40. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพการณ์	3.93	0.81	3.83	0.70	3.96	0.59
41. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะปฏิบัติงาน	4.04	0.69	3.94	0.68	4.02	0.67
42. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	4.13	0.72	4.04	0.74	4.06	0.74
43. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิดความเครียดได้ง่าย	2.20	0.85	2.22	0.83	2.09	0.90
44. การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีชีวิตครอบครัว	3.20	0.93	2.91	0.98	2.86	1.04
45. การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่าเป็นงานที่น่ารังเกียจ	3.65	0.78	3.51	0.94	3.60	1.00
46. การที่พยาบาลทำงานร่วมกับแพทย์ ทำให้พยาบาลด้อย	3.25	0.99	3.28	1.13	3.23	1.11
รวม	3.53	0.45	3.39	0.41	3.39	0.43
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ						
47. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.42	0.60	4.25	0.65	4.23	0.64
48. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ	4.49	0.54	4.34	0.59	4.31	0.61

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง n=55		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง n=187		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ n=104	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
49. วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีบทบาทสำคัญต่อทีมสุขภาพ	4.47	0.60	4.34	0.70	4.38	0.60
50. วิชาชีพการพยาบาลให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย	4.49	0.72	4.43	0.65	4.35	0.67
51. วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้พยาบาลรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมของหมู่คณะ	4.22	0.79	4.21	0.70	4.29	0.62
52. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจ ผู้รับบริการและญาติ	4.35	0.65	4.16	0.69	4.26	0.65
53. วิชาชีพการพยาบาลมีความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นอยู่เสมอ	3.71	0.83	3.68	0.94	3.85	0.79
54. วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในขณะที่ต้อง เป็นตัวของตัวเองให้มาก	1.96	0.81	2.13	0.78	2.12	0.80
55. ทีมสุขภาพมักไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพการพยาบาล	3.47	0.84	3.43	0.92	3.53	0.92
56. วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำตามคำสั่งผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.33	1.07	3.33	1.09	3.11	1.14
57. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.42	0.60	4.25	0.70	4.34	0.59
58. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลเรียนรู้วิธีที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกระดับ	4.44	0.57	4.12	0.70	4.30	0.62
59. พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำให้วิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานผู้รับบริการและญาติ	4.49	0.64	4.29	0.71	4.34	0.60
รวม	4.02	0.33	3.92	0.41	3.95	0.38
รวมทุกด้าน	3.๖8	0.33	3.75	0.35	3.77	0.33

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่มีทัศนคติอยู่ในระดับดี

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ได้รับค่าใช้จ่าย > 5,000 บาท ต่อเดือน (n=23)		ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน (n=260)		ได้รับค่าใช้จ่าย <2,000 บาท ต่อเดือน (n=63)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม						
1. วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม	4.57	0.59	4.67	0.51	4.71	0.49
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ	2.30	0.97	2.72	1.17	2.65	1.02
3. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ	3.78	1.00	4.26	0.71	4.32	0.67
4. วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาask้าวหน้าเหมือนวิชาชีพอื่น	3.74	1.01	3.97	0.84	4.13	0.83
5. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีสวัสดิการดี	3.30	1.06	3.64	0.77	3.65	0.74
6. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้แพทย์	3.26	1.01	3.60	1.07	3.81	0.97
7. การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.61	0.66	4.74	0.52	4.76	0.43
8. บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักสนับสนุนให้บุตร หลาน เรียนวิชาชีพการพยาบาล เพราะสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้	4.43	0.66	4.23	0.81	4.24	0.78

ตาราง 8 (ต่อ)

ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล	ได้รับค่าใช้จ่าย > 5,000 บาท ต่อเดือน (n=23)		ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน (n=260)		ได้รับค่าใช้จ่าย <2,000 บาท ต่อเดือน (n=63)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9. วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่นในสังคม	3.83	0.98	4.14	0.88	4.27	0.81
10. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม	3.39	1.30	3.94	1.01	3.84	1.08
11. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่นในสังคม	1.83	0.98	2.56	1.08	2.65	1.09
12. คนในวิชาชีพการพยาบาลมักมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.26	0.86	3.69	0.77	3.56	0.74
13. วิชาชีพการพยาบาลเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไปยังวิชาชีพอื่นได้ดี	2.35	0.83	2.46	0.78	2.52	0.78
14. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถทางทักษะปฏิบัติสูง	4.22	0.67	4.47	0.59	4.43	0.62
รวม	3.49	0.55	3.79	0.38	3.82	0.33
ด้านลักษณะวิชาชีพ						
15. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงาน	2.35	1.03	2.54	0.95	2.46	0.88
16. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง	4.70	0.47	4.81	0.42	4.83	0.38
17. การปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.39	0.84	4.58	0.59	4.63	0.58
18. วิชาชีพพยาบาลทำให้เป็นคนสุภาพ	3.70	0.93	3.92	0.81	3.76	0.67
19. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลทำงานกับทุกองค์กรและปรับตัวได้ดี	4.00	0.91	4.01	0.77	3.81	0.76
20. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีความริเริ่มสร้างสรรค์	3.48	1.04	3.62	0.82	3.54	0.80
21. วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.39	0.78	4.37	0.66	4.32	0.61

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ได้รับค่าจ้าง > 5,000 บาท ต่อเดือน (n=23)		ได้รับค่าจ้าง 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน (n=260)		ได้รับค่าจ้าง <2,000 บาท ต่อเดือน (n=63)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
22. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น	4.43	0.73	4.43	0.63	4.33	0.60
23. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีงานรองรับ	3.78	1.00	4.10	0.69	3.87	0.77
24. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีโลกทัศน์แคบ	3.13	1.18	3.57	1.00	3.51	1.12
25. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้จิตวิทยาและความรู้ศาสตร์วิชาชีพสูง	4.43	0.59	4.45	0.58	4.33	0.62
26. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เสี่ยงละ	4.87	0.34	4.70	0.52	4.63	0.55
27. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ความอดสาหัสสูง	4.70	0.47	4.63	0.55	4.56	0.62
28. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นบทบาทอิสระที่ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทีมสุขภาพ	3.83	0.83	3.86	0.95	3.68	0.82
รวม	4.01	0.49	4.11	0.37	4.02	0.35
ด้านการปฏิบัติงาน						
29. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้พยาบาลพักผ่อนไม่เป็นเวลา	1.65	0.78	1.98	0.89	1.84	0.81
30. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่น่าประทับใจ	3.35	1.03	3.83	0.85	3.76	0.80
31. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สุขภาพไม่ดี	2.96	0.83	3.27	0.85	3.14	0.84
32. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการปรับตัวสูง	4.04	0.71	4.21	0.64	4.22	0.61
33. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่สามารถนำความรู้มาใช้ได้มาก	4.22	0.74	4.42	0.61	4.41	0.56

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล	ได้รับค่าใช้จ่าย > 5,000 บาท ต่อเดือน (n=23)		ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน (n=260)		ได้รับค่าใช้จ่าย <2,000 บาท ต่อเดือน (n=63)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
34. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึงภาวะสุขภาพจิตของคน	4.30	0.64	4.30	0.58	4.21	0.65
35. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรค	2.30	0.82	2.40	0.90	2.17	0.87
36. การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.13	0.76	4.10	0.59	4.03	0.62
37. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงานมากกว่าความรู้	3.52	1.20	3.63	0.91	3.71	0.77
38. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	2.52	1.04	2.95	0.92	2.97	0.90
39. ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้ จะไม่ทำงานพยาบาล	2.09	1.00	2.69	1.19	2.81	1.15
40. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพการณ์	3.87	0.76	3.89	0.70	3.87	0.61
41. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะปฏิบัติงาน	3.91	0.79	4.01	0.67	3.87	0.68
42. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	3.83	1.07	4.08	0.70	4.05	0.71
43. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิดความเครียดได้ง่าย	1.96	0.88	2.22	0.87	2.08	0.77
44. การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีชีวิตครอบครัว	2.87	1.10	2.93	1.02	3.00	0.86
45. การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่าเป็นงานที่น่ารังเกียจ	3.00	0.91	3.60	0.93	3.59	0.91
46. การที่พยาบาลทำงานร่วมกับแพทย์ทำให้พยาบาลด้อย	3.17	1.19	3.28	1.10	3.22	1.07
รวม	3.21	0.54	3.43	0.41	3.39	0.40

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล	ได้รับค่าใช้จ่าย > 5,000 บาท ต่อเดือน (n=23)		ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน (n=260)		ได้รับค่าใช้จ่าย <2,000 บาท ต่อเดือน (n=63)	
	̄X	SD	̄X	SD	̄X	SD
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ						
47. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.04	0.83	4.30	0.62	4.22	0.63
48. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ	4.13	0.76	4.39	0.58	4.30	0.53
49. วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีบทบาทสำคัญต่อทีมสุขภาพ	4.30	0.88	4.39	0.65	4.35	0.60
50. วิชาชีพการพยาบาลให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย	4.43	0.84	4.42	0.64	4.37	0.70
51. วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้พยาบาลมีความรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมของหมู่คณะ	4.13	0.92	4.26	0.69	4.19	0.62
52. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจผู้รับบริการและญาติ	4.17	0.89	4.23	0.68	4.19	0.56
53. วิชาชีพการพยาบาลมีความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นอยู่เสมอ	3.70	1.10	3.80	0.85	3.51	0.90
54. วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในขณะที่ต้อง เป็นตัวของตัวเองให้มาก	2.43	0.84	2.10	0.78	1.98	0.81
55. ทีมสุขภาพมักไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพการพยาบาล	3.35	0.89	3.49	0.89	3.41	0.94
56. วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำตามคำสั่งผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.17	1.43	3.28	1.07	3.19	1.12

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	ได้รับค่าใช้จ่าย > 5,000 บาท ต่อเดือน (n=23)		ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน (n=260)		ได้รับค่าใช้จ่าย <2,000 บาท ต่อเดือน (n=63)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
57. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.39	0.66	4.30	0.67	4.29	0.61
58. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลเรียนรู้วิธีที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกระดับ	4.13	0.82	4.26	0.65	4.11	0.68
59. พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำให้วิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานผู้รับบริการและญาติ	4.22	0.95	4.38	0.66	4.21	0.60
รวม	3.89	0.55	3.97	0.38	3.87	0.39
รวมทุกด้าน	3.62	0.49	3.80	0.33	3.75	0.32

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสภาวะเศรษฐกิจต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านค่านิยมของสังคม ที่นักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่มีรายรับมากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาพยาบาลกลุ่มอื่นๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับดี

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลของ
นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม
จำแนกตามภูมิสำเนาของนักศึกษา

ทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาล	กรุงเทพมหานคร n= 30		ต่างจังหวัด n= 316	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านค่านิยมของสังคม				
1. วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม	4.70	0.47	4.66	0.52
2. งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ	2.23	1.10	2.72	1.13
3. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ	4.10	0.76	4.25	0.73
4. วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาสก้าวหน้าเหมือน วิชาชีพอื่น	3.77	0.82	4.00	0.86
5. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีสวัสดิการดี	3.33	0.61	3.65	0.80
6. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้แพทย์	3.37	1.19	3.64	1.04
7. การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.67	0.76	4.74	0.49
8. บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักสนับสนุนให้บุตร หลาน เรียนวิชา วิชาชีพการพยาบาล เพราะสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้	3.87	0.11	4.28	0.75
9. วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่นในสังคม	3.63	1.03	4.19	0.85
10. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม	3.83	1.05	3.89	1.05
11. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ค่าตอบแทนน้อยเมื่อ เปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่นในสังคม	2.30	1.12	2.55	1.09
12. คนในวิชาชีพการพยาบาลมักมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.33	0.92	3.67	0.76
13. วิชาชีพการพยาบาลเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไปยังวิชาชีพอื่น ได้ดี	2.43	0.77	2.47	0.79
14. งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถทางทักษะปฏิบัติสูง	4.27	0.69	4.46	0.60
รวม	3.56	0.41	3.80	0.38
ด้านลักษณะวิชาชีพ				
15. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงาน	2.27	1.11	2.54	0.92
16. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง	4.83	0.38	4.80	0.42
17. การปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิดความภูมิใจที่ได้ ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	4.47	0.57	4.59	0.61
18. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนสุขภาพ	3.63	0.89	3.90	0.78
19. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลทำงานกับทุกองค์กรและ ปรับตัวได้ดี	3.87	0.94	3.98	0.76
20. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีความริเริ่มสร้างสรรค์	3.30	0.88	3.63	0.82
21. วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.27	0.74	4.37	0.66

ตาราง 9 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	กรุงเทพมหานคร n= 30		ต่างจังหวัด n= 316	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
22. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น	4.50	0.57	4.41	0.64
23. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีงานรองรับ	4.10	0.66	4.03	0.75
24. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีโลกทัศน์แคบ	3.60	1.16	3.52	1.02
25. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้จิตวิทยาและความรู้ ศาสตร์วิชาชีพสูง	4.43	0.63	4.43	0.59
26. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เสียสละ	4.83	0.38	4.68	0.52
27. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูง	4.70	0.54	4.61	0.56
28. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นบทบาทอิสระที่ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทีมสุขภาพ	4.20	0.76	3.79	0.93
รวม	4.07	0.37	4.09	0.38
ด้านการปฏิบัติงาน				
29. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้พยาบาลพักผ่อนไม่เป็นเวลา	1.77	0.90	1.95	0.87
30. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่น่า ประทับใจ	3.53	1.01	3.81	0.84
31. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สุขภาพไม่ดี	3.10	1.03	3.23	0.83
32. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ในการปรับตัวสูง	4.13	0.63	4.21	0.64
33. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่ สามารถนำความรู้มาใช้ได้มาก	4.37	0.56	4.41	0.61
34. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึงภาวะสุขภาพจิตของคน	4.30	0.47	4.28	0.61
35. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรค	2.37	1.07	2.35	0.88
36. การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ดี	3.97	0.49	4.10	0.62
37. การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงานมากกว่าความรู้	3.57	1.04	3.64	0.90
38. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	2.53	1.14	2.96	0.90
39. ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้ จะไม่ทำงานพยาบาล	2.43	1.17	2.70	1.18
40. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์	3.77	0.57	3.90	0.70
41. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีในขณะปฏิบัติงาน	3.97	0.62	3.98	0.69

ตาราง 9 (ต่อ)

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล	กรุงเทพมหานคร n= 30		ต่างจังหวัด n= 316	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
42. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	3.73	0.64	4.09	0.74
43. การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิดความเครียดได้ง่าย	2.00	0.87	2.20	0.85
44. การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีชีวิตครอบครัว	2.83	1.12	2.95	1.00
45. การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่าเป็นงานที่น่ารังเกียจ	3.50	0.97	3.57	0.93
46. การที่พยาบาลทำงานร่วมกับแพทย์ทำให้พยาบาลด้อย	3.13	1.20	3.27	1.09
รวม	3.28	0.45	3.42	0.42
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ				
47. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.10	0.80	4.29	0.62
48. วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ	4.27	0.64	4.36	0.58
49. วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีบทบาทสำคัญต่อทีมสุขภาพ	4.17	0.65	4.40	0.65
50. วิชาชีพพยาบาลให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย	4.37	0.67	4.42	0.66
51. วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้พยาบาลมีความรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมของหมู่คณะ	4.07	0.91	4.25	0.67
52. วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจผู้รับบริการและญาติ	4.30	0.70	4.21	0.67
53. วิชาชีพการพยาบาลมีความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นอยู่เสมอ	3.73	0.94	3.74	0.88
54. วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในขณะที่ต้อง เป็นตัวของตัวเองให้มาก	2.13	0.86	2.09	0.79
55. ทีมสุขภาพมักไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพการพยาบาล	3.70	0.60	3.44	0.93
56. วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำตามคำสั่งผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์	3.23	1.19	3.26	1.10
57. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.43	0.57	4.29	0.67
58. วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลเรียนรู้วิธีที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกระดับ	4.23	0.82	4.22	0.65

ตาราง 9 (ต่อ)

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	กรุงเทพมหานคร n= 30		ต่างจังหวัด n= 316	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
59. พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำให้วิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานผู้รับบริการและญาติ	4.33	0.88	4.34	0.65
รวม	3.93	0.41	3.94	0.39
รวมทุกด้าน	3.68	0.33	3.79	0.34

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลทุกกลุ่มมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลใน

สถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา ดังแสดงในตาราง 10 – 32

ตาราง 10 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านค่านิยมของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	4	3.152	0.788	5.398	.000
ภายในกลุ่ม	341	49.782	0.146		
รวม	345	52.934			
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	4	1.921	0.480	3.509	.008
ภายในกลุ่ม	341	46.674	0.137		
รวม	345	48.595			
ด้านการปฏิบัติงาน					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.078	0.520	2.961	.020
ภายในกลุ่ม	341	59.832	0.175		
รวม	345	61.910			
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.291	0.573	3.845	.005
ภายในกลุ่ม	341	50.788	0.149		
รวม	345	53.079			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	4	1.614	0.403	3.589	.007
ภายในกลุ่ม	341	38.334	0.112		
รวม	345	39.948			

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ต่างสถาบันการศึกษา มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติต่อวิชาชีพทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นในด้านปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 11 – 15

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตาม สถานศึกษา

สถานศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล				
		ม.สงขลา นครินทร์ 3.66	ร.พ.รามาริ บิตดี ม.หาด 3.68	ม.มหิดล 3.72	ม.เชียงใหม่ 3.88	ม.ขอนแก่น 3.89
ม.สงขลานครินทร์	3.66				*	*
ร.พ.รามาริบิตดี ม.มหิดล	3.68					
ม.มหิดล	3.72					
ม.เชียงใหม่	3.88					
ม.ขอนแก่น	3.89					

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ในด้านค่านิยมของสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านลักษณะวิชาชีพ จำแนกตาม สถานศึกษา

สถานศึกษา		ระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล				
		ม.สงขลา นครินทร์	ม.ขอนแก่น	ร.พ.รามาริ บิตดี ม.มหิดล	ม.เชียงใหม่	ม.มหิดล
	$\bar{X}$	3.91	4.09	4.11	4.13	4.14
ม.สงขลานครินทร์	3.91				*	*
ม.ขอนแก่น	4.09					
ร.พ.รามาริ บิตดี ม.มหิดล	4.11					
ม.เชียงใหม่	4.13					
ม.มหิดล	4.14					

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหิดล มีทัศน
คติวิชาชีพการพยาบาล ในด้านลักษณะวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตาม สถานศึกษา

สถานศึกษา		ระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล				
		ม.สงขลา นครินทร์	ร.พ.รามาริ บิตดี ม.มหิดล	ม.ขอนแก่น	ม.มหิดล	ม.เชียงใหม่
	$\bar{X}$	3.28	3.34	3.40	3.42	3.53
ม.สงขลานครินทร์	3.28					*
ร.พ.รามาริ บิตดี ม.มหิดล	3.34					
ม.ขอนแก่น	3.40					
ม.มหิดล	3.42					
ม.เชียงใหม่	3.53					

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล ในด้าน
การปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ
 และญาติ จำแนกตาม สถานศึกษา

สถานศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล				
		ม.สงขลา นครินทร์	ม.เชียงใหม่	ม.ขอนแก่น	ร.พ.รามาริ บิตี ม.มหิดล	ม.มหิดล
		3.75	3.95	3.96	3.98	4.01
ม.สงขลานครินทร์	3.75				*	*
ม.เชียงใหม่	3.95					
ม.ขอนแก่น	3.96					
ร.พ.รามาริบิตี ม.มหิดล	3.98					
ม.มหิดล	4.01					

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบิตี มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา

สถานศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล				
		ม.สงขลา นครินทร์	ร.พ.รามาริ บิตี ม.มหิดล	ม.มหิดล	ม.ขอนแก่น	ม.เชียงใหม่
		3.62	3.74	3.79	3.80	3.85
ม.สงขลานครินทร์	3.62					*
ร.พ.รามาริบิตี ม.มหิดล	3.74					
ม.มหิดล	3.79					
ม.ขอนแก่น	3.80					
ม.เชียงใหม่	3.85					

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 เปรียบเทียบระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านค่านิยมของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	3	3.038	1.013	6.941	.000
ภายในกลุ่ม	342	49.896	0.146		
รวม	345	52.934			
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	3	3.173	1.058	7.962	.000
ภายในกลุ่ม	342	45.422	0.133		
รวม	345	48.595			
ด้านการปฏิบัติงาน					
ระหว่างกลุ่ม	3	6.558	2.186	13.507	.000
ภายในกลุ่ม	342	55.352	0.162		
รวม	345	61.910			
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ					
ระหว่างกลุ่ม	3	3.260	1.087	7.459	.000
ภายในกลุ่ม	342	49.819	0.146		
รวม	345	53.079			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	3	3.913	1.304	12.380	.000
ภายในกลุ่ม	342	36.035	0.105		
รวม	345	39.948			

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลในแต่ละด้าน และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 17 – 21

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1
		3.62	3.78	3.85	3.86
ชั้นปีที่ 2	3.62			*	*
ชั้นปีที่ 3	3.78				
ชั้นปีที่ 4	3.85				
ชั้นปีที่ 1	3.86				

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล ในด้านค่านิยมของสังคมแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านลักษณะวิชาชีพ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 4
		3.92	4.11	4.15	4.16
ชั้นปีที่ 2	3.92		*	*	*
ชั้นปีที่ 3	4.11				
ชั้นปีที่ 1	4.15				
ชั้นปีที่ 4	4.16				

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล ในด้านลักษณะวิชาชีพแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับชั้นปีที่
ศึกษา

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1
		3.20	3.38	3.48	3.58
ชั้นปีที่ 2	3.20		*	*	*
ชั้นปีที่ 3	3.38				*
ชั้นปีที่ 4	3.48				
ชั้นปีที่ 1	3.58				

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล
ในด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล
ในด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ
ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ
และญาติ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 4
		3.79	3.93	3.99	4.05
ชั้นปีที่ 2	3.79			*	*
ชั้นปีที่ 3	3.93				
ชั้นปีที่ 1	3.99				
ชั้นปีที่ 4	4.05				

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติวิชาชีพ
การพยาบาล ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ แตกต่างกับนักศึกษา
พยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1
		3.60	3.77	3.85	3.87
ชั้นปีที่ 2	3.60		*	*	*
ชั้นปีที่ 3	3.77				
ชั้นปีที่ 4	3.85				
ชั้นปีที่ 1	3.87				

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตาม อันดับที่เลือกเข้ามาศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านค่านิยมของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.242	0.081	0.523	.667
ภายในกลุ่ม	342	52.692	0.154		
รวม	345	52.934			
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.206	0.069	0.484	.693
ภายในกลุ่ม	342	48.389	0.141		
รวม	345	48.595			
ด้านการปฏิบัติการ					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.906	0.302	1.694	.168
ภายในกลุ่ม	342	61.004	0.178		
รวม	345	61.910			
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.491	0.164	1.065	.364
ภายในกลุ่ม	342	52.588	0.154		
รวม	345	53.079			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.188	0.063	0.540	.655
ภายในกลุ่ม	342	39.760	0.116		
รวม	345	39.948			

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ที่มีอันดับที่ในการเลือกเข้ามาศึกษาต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตาม เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านค่านิยมของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	3	2.713	0.904	6.158	.000
ภายในกลุ่ม	342	50.221	0.147		
รวม	345	52.934			
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.417	0.472	3.424	.017
ภายในกลุ่ม	342	47.178	0.138		
รวม	345	48.595			
ด้านการปฏิบัติการ					
ระหว่างกลุ่ม	3	6.664	2.221	13.752	.000
ภายในกลุ่ม	342	55.246	0.162		
รวม	345	61.910			
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.889	0.296	1.941	.123
ภายในกลุ่ม	342	52.190	0.153		
รวม	345	53.079			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	3	2.612	0.871	7.976	.000
ภายในกลุ่ม	342	37.336	0.109		
รวม	345	39.948			

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มี
เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติต่อ
วิชาชีพ ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และญาติ ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้าน
ค่านิยมของสังคม และด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
ในด้านลักษณะวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 24 – 27

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา

เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		อื่น ๆ	ผู้ปกครองสนับสนุน	หางานทำง่าย มีรายได้ดี	มีใจชอบอาชีพนี้
		3.62	3.74	3.79	3.95
อื่น ๆ	3.62				*
ผู้ปกครองสนับสนุน	3.74				*
หางานทำง่าย มีรายได้ดี	3.79				
มีใจชอบอาชีพนี้	3.95				

จากตาราง 24 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้และที่เข้ามาศึกษาด้วยได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในด้านค่านิยมของสังคม แตกต่างกับกลุ่มที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านลักษณะวิชาชีพ จำแนกตามเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา

เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		อื่น ๆ	ผู้ปกครองสนับสนุน	หางานทำง่าย มีรายได้ดี	มีใจชอบอาชีพนี้
		4.01	4.07	4.08	4.24
อื่น ๆ	4.01				*
ผู้ปกครองสนับสนุน	4.07				
หางานทำง่าย มีรายได้ดี	4.08				
มีใจชอบอาชีพนี้	4.24				

จากตาราง 25 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้กับที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในด้านลักษณะวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา

เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		อื่น ๆ	ผู้ปกครองสนับสนุน	หางานทำง่าย มีรายได้ดี	มีใจชอบอาชีพนี้
		3.22	3.36	3.39	3.72
อื่น ๆ	3.22				*
ผู้ปกครองสนับสนุน	3.36				*
หางานทำง่าย มีรายได้ดี	3.39				*
มีใจชอบอาชีพนี้	3.72				

จากตาราง 26 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ กับกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เหตุจากหางานทำง่าย มีรายได้ดี และที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา

เหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล			
		อื่น ๆ	ผู้ปกครองสนับสนุน	หางานทำง่าย มีรายได้ดี	มีใจชอบอาชีพนี้
		3.63	3.75	3.77	3.96
อื่น ๆ	3.63				*
ผู้ปกครองสนับสนุน	3.75				*
หางานทำง่าย มีรายได้ดี	3.77				*
มีใจชอบอาชีพนี้	3.96				

จากตาราง 27 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ กับกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองหางานทำง่าย มีรายได้ดี และที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 28 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านค่านิยมของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.431	0.216	1.409	.246
ภายในกลุ่ม	343	52.503	0.153		
รวม	345	52.934			
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.681	0.341	2.439	.089
ภายในกลุ่ม	343	47.914	0.140		
รวม	345	48.595			
ด้านการปฏิบัติงาน					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.001	0.501	2.819	.061
ภายในกลุ่ม	343	60.909	0.178		
รวม	345	61.910			
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.423	0.211	1.378	.254
ภายในกลุ่ม	343	52.656	0.154		
รวม	345	53.079			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.605	0.303	2.639	.073
ภายในกลุ่ม	343	39.342	0.115		
รวม	345	39.948			

จากตาราง 28 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของ
นักศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านค่านิยมของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	2	2.087	1.043	7.038	.001
ภายในกลุ่ม	343	50.847	0.148		
รวม	345	52.934			
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.590	0.295	2.107	.123
ภายในกลุ่ม	343	48.005	0.140		
รวม	345	48.595			
ด้านการปฏิบัติงาน					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.136	0.568	3.204	.042
ภายในกลุ่ม	343	60.775	0.177		
รวม	345	61.910			
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.560	0.280	1.828	.162
ภายในกลุ่ม	343	52.519	0.153		
รวม	345	53.079			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.762	0.381	3.337	.037
ภายในกลุ่ม	343	39.185	0.114		
รวม	345	39.948			

จากตาราง 29 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มี
สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมี
ทัศนคติ ด้านลักษณะวิชาชีพ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และญาติไม่ต่าง
ต่างกัน ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพในด้านค่านิยมของสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 และทัศนคติวิชาชีพในด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี
ของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 30 – 32

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม จำแนกตามสภาวะทาง
เศรษฐกิจของนักศึกษา

สภาวะทางเศรษฐกิจของ นักศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล		
		มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน 3.49	2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน 3.79	น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน 3.82
มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน	3.49		*	*
2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน	3.79			
น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน	3.82			

จากตาราง 30 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวง
มหาวิทยาลัย ที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท กับนักศึกษาพยาบาลที่ได้
รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท และน้อยกว่า 2,000 บาท มีทัศนคติวิชาชีพ
ในด้านค่านิยมของสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามสภาวะทาง
เศรษฐกิจของนักศึกษา

สภาวะทางเศรษฐกิจของ นักศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล		
		มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน 3.21	2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน 3.39	น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน 3.43
มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน	3.21			*
น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน	3.39			
2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน	3.43			

จากตาราง 31 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท กับนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท มีทัศนคติต่อวิชาชีพในด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามสภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา

สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล		
		มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน	2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน	น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน
		3.62	3.75	3.80
มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน	3.62			*
2,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน	3.75			
น้อยกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน	3.80			

จากตาราง 32 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท กับนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท มีทัศนคติต่อวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 33 เปรียบเทียบระดับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามภูมิลำเนา

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล	กรุงเทพมหานคร n = 30		ต่างจังหวัด n = 316		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านค่านิยมของสังคม	3.56	0.41	3.80	0.38	-3.24	.00
ด้านลักษณะวิชาชีพ	4.08	0.37	4.10	0.38	-0.27	.92
ด้านการปฏิบัติงาน	3.28	0.45	3.42	0.42	-1.79	.29
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ฯ	3.93	0.41	3.95	0.39	-0.26	.94
รวมทุกด้าน	3.68	0.33	3.79	0.34	-1.69	.60

จากตาราง 33 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล ทั้งโดยรวมและรายด้านเกือบทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านค่านิยมของสังคมที่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร กับ ต่างจังหวัด มีทัศนคติวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพ การพยาบาล ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยประจำภาคต่างๆ 5 สถาบัน คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 768 คน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 758 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 467 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 958 คน และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 476 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,427 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถานศึกษาสังกัดทบวง

มหาวิทยาลัยประจำภาคต่างๆ 5 สถาบัน คือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 346 คน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพ

การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและรับคืนด้วยตัวเอง ได้รับแบบสอบถามคืน 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิสำเนา โดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตาม สถาบันการศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ส่วนในการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล จำแนกตามภูมิสำเนาของนักศึกษา ใช้ ที-เทสต์ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สมบูรณ์ทั้งหมดสรุปได้ดังนี้

1.1 จำแนกตามสถานศึกษาแบ่งเป็น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 78 คน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 76 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 47 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 97 คน และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 48 คน

1.2 จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษาแบ่งเป็น ระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 81 คน ระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 84 คน ระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 85 คน และระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 96 คน

1.3 จำแนกตามอันดับที่เลือกเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาแบ่งเป็น อันดับที่ 1 จำนวน 216 คน อันดับที่ 2 จำนวน 65 คน อันดับที่ 3 จำนวน 38 คน และอันดับที่ 4 จำนวน 27 คน

1.4 จำแนกตามเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลแบ่งเป็น เพราะมีใจชอบอาชีพนี้ จำนวน 50 คน เพราะหางานทำง่าย รายได้ดี จำนวน 159 คน ผู้ปกครองสนับสนุน จำนวน 97 คน และเพราะสาเหตุอื่นในการเข้าศึกษา จำนวน 40 คน

1.5 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 55 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 187 คน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 104 คน

1.6 จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา คือการได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน แบ่งเป็น ได้รับค่าใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาท จำนวน 23 คน ได้รับค่าใช้จ่าย 2,000 - 5,000 บาท จำนวน 260 คน และได้รับค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 2,000 บาท จำนวน 63 คน

1.7 จำแนกตามภูมิลำเนาของนักศึกษาแบ่งเป็น ภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน และภูมิลำเนาในต่างจังหวัด จำนวน 316 คน

2. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ สรุปได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาล ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลจากเกือบ

ทุกสถาบันมีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีทัศนอยู่ในระดับดี

2.2 นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาล เกือบทุกชั้นปี มีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีทัศนอยู่ในระดับดี

2.3 นักศึกษาพยาบาลที่เลือกเข้าศึกษาในอันดับที่ต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลทุกกลุ่ม มีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 นักศึกษาพยาบาลที่มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ มีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่มีเหตุจูงใจเพราะใจชอบในอาชีพนี้ ที่มีทัศนอยู่ในระดับดี

2.5 นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ มีทัศนต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ มีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่มีทัศนอยู่ในระดับดี

2.6 นักศึกษาพยาบาลที่มีสภาวะเศรษฐกิจต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ มีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านค่านิยมของสังคม ที่นักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่มีรายรับ มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน มีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาในกลุ่มอื่นๆ มีทัศนอยู่ในระดับดี

2.7 นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิสำเนาแตกต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิสำเนาต่างกัน ต่างก็มีทัศนต่อวิชาชีพอยู่ในระดับดีเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการปฏิบัติงาน ที่นักศึกษาพยาบาลทุกกลุ่มมีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบทัศนต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ สรุปได้ดังนี้

3.1 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ต่างสถาบัน การศึกษา มีทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทักษะต่อวิชาชีพทุกด้าน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ นักศึกษาที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทักษะต่อวิชาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายด้าน พบว่า

3.1.1 นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านค่านิยมของสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.1.2 นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหิดล มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านลักษณะวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.1.3 นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.1.4 นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดี มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.2 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทักษะต่อวิชาชีพในแต่ละด้าน และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายด้าน พบว่า

3.2.1 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านค่านิยมของสังคมแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.2.2 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านลักษณะวิชาชีพ แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.2.3 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ

พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติวิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.2.4 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติวิชาชีพ ในด้านความสัมพันธ์ กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.3 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีอันดับที่ในการ เลือกเข้ามาศึกษาต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลไม่แตกต่างกัน

3.4 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีเหตุจูงใจที่เข้า มาศึกษาต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีทัศนคติวิชาชีพ ในด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และญาติ ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านค่านิยมของสังคม ด้านการปฏิบัติงาน และด้าน ลักษณะวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ นักศึกษาที่เข้ามาศึกษา ด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ กับกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง หางานทำง่าย มีรายได้ดี และที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายด้าน พบว่า

3.4.1 นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ และที่เข้ามาศึกษาด้วย ได้รับการสนับสนุนจาก ผู้ปกครอง มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลในด้านค่านิยมของสังคม แตกต่างกับกลุ่มที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบ ความแตกต่าง

3.4.2 นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้กับที่เข้ามาศึกษาด้วย เหตุจูงใจอื่น ๆ มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลในด้านลักษณะวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.4.3 นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ กับกลุ่มที่ได้รับการ สนับสนุนจากผู้ปกครอง เหตุจากหางานทำง่าย มีรายได้ดี และที่เข้ามาศึกษาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ มีทัศนคติวิชาชีพพยาบาลในด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลไม่แตกต่างกัน

3.6 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีสภาวะทาง เศรษฐกิจแตกต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติด้านลักษณะวิชาชีพ และด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และญาติไม่แตกต่างกัน ส่วนทัศนคติในด้านค่านิยมของ สังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทัศนคติในด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ นักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท กับ

นักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท มีทัศนคติวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายด้าน พบว่า

3.6.1 นักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท กับนักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท และน้อยกว่า 2,000 บาท มีทัศนคติวิชาชีพ ในด้านค่านิยมของสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.6.2 นักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท กับนักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน 2,000 – 5,000 บาท มีทัศนคติวิชาชีพในด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.7 นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีภูมิสำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล ทั้งโดยรวมและรายด้านเกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านค่านิยมของสังคม ที่นักศึกษาที่มีภูมิสำเนาในกรุงเทพมหานคร กับต่างจังหวัด มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การศึกษาทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และญาติ ปรากฏผลดังนี้

1.1 ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลด้านค่านิยมของสังคมของนักศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม เป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ นักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับดีอย่างยิ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องจาก วิชาชีพการพยาบาลในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น ภาพพจน์ของพยาบาลดีขึ้นจากเดิม ซึ่งแต่ก่อนนั้นคนส่วนใหญ่คิดว่าพยาบาลเป็นผู้ช่วยแพทย์ ดังที่สิริยา สัมมาวาท (2538 : 88 - 90) กล่าวว่า การสร้างภาพลักษณ์มีความสำคัญสำหรับทุกสาขาอาชีพ ภาพลักษณ์ที่ดีจะทำให้ได้รับความสนใจ ความเชื่อถือ และการยอมรับ ในทางตรงข้ามถ้าภาพลักษณ์ของวิชาชีพเป็นไปในทางลบ สังคมอาจจะไม่ให้การยอมรับในคุณค่า ไม่เป็นที่ดึงดูดใจให้ผู้คนเข้ามาศึกษาในวิชาชีพและยังบั่นทอนขวัญและกำลังใจของบุคคลที่อยู่ในวิชาชีพด้วย ดังที่ ดารุณี จึงอุดมการณ์ กล่าวว่าภาพพจน์ของวิชาชีพการพยาบาลในสายตาของคนทั่วไปออกมาในแง่ลบและเป็นภาพที่น่าสงสาร คือวิชาชีพไม่อิสระ รับผิดชอบสูง ทำงานหนัก ขาดแรงจูงใจ ค่าตอบแทนไม่คุ้มค่า เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ช่วงเวลาทำงานไม่เอื้ออำนวยกับชีวิตครอบครัว (ดารุณี จึงอุดมการณ์. 2537 : 20) อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยนี้ อาจแสดงได้ว่า สังคมเริ่มยอมรับว่า

พยาบาลมีบทบาทเป็นตัวของตัวเองในการดูแลผู้ป่วย แต่ทั้งนี้ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวพยาบาลเองว่ามีบทบาทอย่างไร วางตัวอย่างไรจึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม และให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม (พนม เทพพิทักษ์, 2533 : 49 - 50)

1.2 ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านลักษณะวิชาชีพ ของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลต้องใช้ความสามารถทางทักษะปฏิบัติสูง มีความรับผิดชอบสูง เป็นวิชาชีพที่ทำให้เกิดความภูมิใจ มีความเสียสละและใช้ความอดทนสูง นักศึกษามีทักษะอยู่ในระดับดีอย่างยิ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องจาก นักศึกษายอมรับว่าลักษณะวิชาชีพที่ดีนั้น พยาบาลจะต้องนำความรู้ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และสังคมได้ในทุกโอกาส โดยจะต้องมีความรู้เฉพาะทางในงานที่ปฏิบัติ มีลักษณะของความเป็นผู้นำ ลักษณะวิชาชีพจะทำให้มีความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งนักศึกษาอาจเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพในการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และพิธีการเกี่ยวกับความเป็นวิชาชีพ คือการได้มีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ขององค์กรวิชาชีพการพยาบาล (ศิริน สุธุข, 2532 : 45) ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจคุณลักษณะเฉพาะของวิชาชีพการพยาบาล ที่มีความแตกต่างจากวิชาชีพอื่นในลักษณะของงาน คือ ต้อง ปฏิบัติและรับผิดชอบต่อมนุษย์โดยครอบคลุมทั้งร่างกาย จิตสังคม และวิญญาณ โดยยึดหลักจรรยาบรรณภายใต้การควบคุมของกฎหมายวิชาชีพ ลักษณะวิชาชีพที่นักศึกษาพึงพอใจ คือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความอดทน เสียสละ ยึดหยุ่น เห็นการณ์ไกล เท้าทันเหตุการณ์ รู้จักการตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ซึ่งอารีย์ เพชรผุด (2530 : 60 – 62) ได้ให้แนวเสนองานว่า ลักษณะอาชีพที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานคือ งานที่ใช้ทักษะและความสามารถ งานที่ทำให้คนมีโอกาสดูแลเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีลักษณะหลายอย่างแต่ไม่ซ้ำซาก ทำให้เกิดความท้าทายอยากทำ

1.3 ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการปฏิบัติงานของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษามีทักษะที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ในเรื่องที่เห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลพักผ่อนไม่เป็นเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาเห็นว่า การปฏิบัติงานของพยาบาลต้องปฏิบัติงานในเวรกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ร่างกายควรจะได้พักผ่อนนอนหลับ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้สุขภาพจิตและสุขภาพกายทรุดโทรมง่าย นอกจากนี้ นักศึกษายังเห็นว่า การปฏิบัติงานการพยาบาล ต้องทำงานด้วยความเหน็ดเหนื่อย ไม่ได้พักผ่อน มีโอกาสติดโรคจากผู้ป่วย เป็นอุปสรรคต่อชีวิตครอบครัว ทำให้อยากเปลี่ยนอาชีพถ้าเป็นไปได้ อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานการพยาบาลนั้น นักศึกษาอาจได้รับประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจ เช่น รับผิดชอบผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง ผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งไม่เป็นแบบแผนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพการพยาบาลที่ดี ทำให้มีทักษะไม่ดี ซึ่ง ชม ภูมิภาค (2516 : 35) กล่าวว่า เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้รับรู้

ว่าได้รับรางวัลหรือถูกลองโทษ ประสบการณ์ที่ผู้ประสบเกิดความรู้สึกพอใจ ย่อมทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจ ก็ย่อมจะเกิดทัศนคติที่ไม่ดี ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ วินेटรา แนนหนา (2539 : 73) ที่พบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะ นักศึกษาได้เห็นว่าพยาบาลมีบทบาทสำคัญในทีมสุขภาพเป็นอย่างมาก พยาบาลเรียนรู้ที่จะสื่อสารกับคนทุกระดับ โดยพยาบาลจะทำหน้าที่ประสานงานกับบุคลากรในทีมสุขภาพ ผลจากการทำงานร่วมกันดังกล่าวทำให้มีความเข้าใจ และเห็นว่าทุกวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับทีมสุขภาพมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ซึ่งสัมพันธภาพดังกล่าวเป็นการสร้างบรรยากาศในการปฏิบัติงานพยาบาลที่ดี น่าพึงพอใจ หล่อหลอมความคิดของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อวิชาชีพให้เป็นไปในทางที่ดี จึงทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษา นอกจากนี้ นักศึกษาอาจเห็นว่า มนุษย์สัมพันธ์เป็นตัวเชื่อมที่จะช่วยให้งานด้านบริการของโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพดีขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยไปในทางที่เหมาะสม (สุริย์ จันทรโมลี. 2523 : 40) สอดคล้องกับคำกล่าวของประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร (2523 : 16) ที่ว่ามนุษย์สัมพันธ์คือ วิธีการก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และแรงกระตุ้นในกลุ่มคน และช่วยส่งเสริมให้กลุ่มคนมีความปรารถนาจะทำงานร่วมกันให้สำเร็จ เป็นการนำเอาบุคคลมาทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้รับความพึงพอใจทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจและสังคมโดยทั่วหน้ากัน ธิดา จิวถนอม (2528 : 90) ได้เสนอ ลักษณะที่ดีของมนุษย์สัมพันธ์ที่พยาบาลพึงพัฒนาให้เกิดขึ้นในระหว่างบุคลากรควรมีดังนี้ 1) พยาบาลกับแพทย์ รู้จักเคารพต่อหน้าที่ของกันและกัน 2) พยาบาลกับผู้ป่วย พยาบาลรักษาไว้ซึ่งความเป็นที่พึงแก่ผู้ป่วย เข้าใจเห็นใจและ ให้อภัยแก่อารมณ์ต่างๆของผู้ป่วย ให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย 3) พยาบาลกับพยาบาล มีความรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมหมู่คณะ 4) พยาบาลกับเจ้าหน้าที่อื่นๆ รู้จักเคารพต่อหน้าที่ของกันและกัน ติดต่oprสานงานกันด้วยดี ความคาดหวังของผู้ป่วย กลุ่มวิชาชีพ และประชาชนทั่วไป ถึงลักษณะพยาบาลนั้นมีลักษณะสำคัญ คือ การเป็นผู้มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อประสานงาน ร่วมมือกับผู้ร่วมงานทั้งวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่นมีความรู้ มีวิจารณญาณในการตัดสินใจเป็นพยาบาลที่มีคุณธรรม ผู้ที่ติดต่อกับพยาบาลต่างก็คาดหวังว่าจะได้รับการต้อนรับอย่างดี เขาต้องการพบพยาบาลที่สุภาพ และส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย (จินตนา ญาติบรรทุ. 2538:24) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ วินेटรา แนนหนา (2539 : 74 - 75) ที่พบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ ของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับดี

2. การเปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ จำแนกตามสถาบันการศึกษา ระดับชั้นปี ที่ศึกษา อันดับที่ใช้ในการเลือกเรียน เหตุจูงใจที่เข้าศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และภูมิลำเนา

2.1 การเปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลจำแนกตามสถานศึกษา พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษาทั้ง 5 สถาบัน มีทัศนะต่อวิชาชีพด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการปฏิบัติงานนั้น นักศึกษามีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 การที่นักศึกษาต่างสถานศึกษามีทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน เช่นในผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทัศนะต่อวิชาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดว่าสถาบันการศึกษาที่นักศึกษาสังกัด มีอิทธิพลต่อนักศึกษาต่าง ๆ กัน และมีผลต่อทัศนะของนักศึกษาด้วย เพราะความภาคภูมิใจของนักศึกษาที่มีต่อสถาบัน ลักษณะการบริหารงาน การปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของสถานศึกษาแต่ละแห่งจึงอาจก่อให้เกิดสภาวะการจูงใจในการเรียนที่ต่างกันได้ (สุเมธ เตียววิศเรศ. 2527 : 12) หรืออาจเนื่องจากสภาพแวดล้อมของสถาบัน ชื่อเสียงของสถาบัน ซึ่งเป็นศูนย์รวมความรู้ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ห้องสมุดที่เป็นแหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย ทำให้นักศึกษาสามารถได้ประสบการณ์การเรียนรู้ มีผลทำให้นักศึกษามีทัศนะดีขึ้น หรือเลวลง ซึ่งตรงกับแนวความคิดของแอสติน (Astin. 1968 : 9) ที่ได้ชี้แนะว่าสภาวะแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านความรู้และทัศนคติ สภาวะแวดล้อมจะหมายรวมถึง เพื่อน ระบบการบริหารงาน สถานที่เรียน และอีกส่วนหนึ่งอาจเป็นสาเหตุจากการสอนการประเมินผลของอาจารย์ผู้สอนด้วย สอดคล้องกับการวิจัยของประนอม แสงจันทร์ (2529 : 103) พบว่านักศึกษาพยาบาลที่ต่างสถาบันกันมีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลโดยรวม และในแต่ละด้าน คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของปานจิต เครื่องกำแหง และคนอื่น ๆ (2541 : 61) พบว่านิสิตต่างสถาบันกัน มีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำและความภาคภูมิใจในสถาบันของตน การเรียนในมหาวิทยาลัยมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันทำให้ส่งผลต่อการเรียนของนิสิต

2.2 การเปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลจำแนกตาม ระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ระดับชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีทัศนะต่อวิชาชีพด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับ

ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่า ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละระดับชั้นปี มีประสบการณ์ในการเรียนรู้แตกต่างกันออกไป จึงอาจมีส่วนทำให้ทัศนคติต่อวิชาชีพต่างกันไปด้วย นักศึกษาแต่ละชั้นปี มีรูปแบบการใช้ชีวิตต่างกัน การที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่าชั้นปีอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเริ่มเข้าสู่สถาบันการศึกษาพยาบาล ยังไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษาที่ตนศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระบบการจัดการเรียนการสอน สถานที่ กลุ่มเพื่อน จึงมีความกระตือรือร้น สนใจต่อทุกสิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียน หรือกิจกรรมสังคมในสถาบัน จึงมีความตั้งใจในการศึกษาและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของสถาบัน พร้อมทั้งจะเชื่อฟังคำสอนของอาจารย์ ดังที่ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 38) กล่าวถึงลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ว่ามีลักษณะมองโลกแง่ดี เรียบร้อย อ่อนโยน เชื่อฟัง มักสนใจสิ่งต่างๆ รอบด้าน เพราะฉะนั้นนักศึกษาจะมองทุกสถานการณ์เป็นสิ่งที่ดีหมด ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ พัฒนวิดี เสรินทวัฒน์ และจริยาวัตร คมพยัคฆ์ (2531 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าทัศนคติของนักศึกษาต่อวิชาชีพการพยาบาลขณะเรียนในชั้นปีที่ 1 ดีกว่าชั้นปีอื่นๆ และนั่นหนา น้ำฝน และคนอื่น ๆ (2524 : คัดย่อ) ที่พบว่าทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงสาธารณสุข ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อวิชาชีพน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อาจเนื่องจาก ลักษณะหลักสูตรและการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เริ่มเน้นประสบการณ์ทางทักษะวิชาชีพการพยาบาล นักศึกษายังไม่คุ้นกับระบบการเรียนการสอนที่ต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป จากการที่นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติงานบนตึกผู้ป่วยในการเรียนภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องปรับตัวในทุก ๆ ด้าน ทำให้เกิดความเครียด นอกจากนี้ยังมีประสบการณ์น้อย ดังจะเห็นได้จากลักษณะผู้ป่วยวิกฤต การเสียชีวิต อุบัติเหตุร้ายแรง ผู้ป่วยที่หายาตาย ไม่ให้ความร่วมมือ ญาติและผู้ป่วยเรียกร้องบริการมากเกินไปและไม่ไว้วางใจในการให้การพยาบาลของนักศึกษา นักศึกษาจึงไม่มีความมั่นใจในการให้การพยาบาล ไม่ค่อยกระตือรือร้น ไม่กล้าตัดสินใจ เพราะกลัวทำผิด กลัวถูกตำหนิจากพยาบาลวิชาชีพและอาจารย์ มีความรู้สึกว่าอาจารย์ดูมาก ไม่ค่อยสนใจความรู้สึกของนักศึกษา จึงอาจเป็นเหตุให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย และไม่อยากฝึกปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของคอฟแมน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. 2527 : 27 – 28 ; อ้างอิงจาก Kauffman. 1988) ได้กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะไม่ค่อยพอใจครู อาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้ง รู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะการเรียน

การสอนของนักศึกษาปีที่ 3 เน้นประสบการณ์ทางทักษะวิชาชีพการพยาบาลมากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของ วิเนตรา แนนหนา พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ต้องเรียนทฤษฎีมาก เพื่อเตรียมความรู้ไปปฏิบัติการพยาบาลกับบุคคล ครอบครัวและ ชุมชนทั้งในโรงพยาบาล และนอกโรงพยาบาลเพื่อให้บริการพยาบาลอย่างมีคุณภาพ ภายใต้การนิเทศจากอาจารย์พยาบาล และพยาบาลอย่างเคร่งครัด ในขณะเดียวกัน นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติหนักขึ้น ทั้งการขึ้นฝึกงานในเวรบาย - ดึก และการฝึกปฏิบัติงานนอกโรงพยาบาล ทำให้นักศึกษาเหน็ดเหนื่อย ได้รับการพักผ่อนน้อย ซึ่งส่งผลต่อภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษาอย่างมาก (วิเนตรา แนนหนา, 2539 : 79 – 80) และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติเป็นที่ประทับใจต่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพของผู้นิเทศในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ก็ใกล้จะจบการศึกษา เริ่มมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น มีลักษณะของการเป็นผู้นำ หรือผู้บริหารมากกว่าผู้ปฏิบัติ การเรียนช่วงนี้ก็นั้นในเชิงบริหารมากกว่าการปฏิบัติการพยาบาล เน้นการอภิปราย สัมมนา ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีลักษณะของการเป็นผู้นำ ทำให้นักศึกษามีอิสระมากขึ้น ได้รับผิดชอบในงานที่ทำอย่างเต็มที่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และกล้าตัดสินใจ นอกจากนี้ นักศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะสำเร็จการศึกษา ทำให้มีความตั้งใจในการศึกษา เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง และเริ่มมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพได้ดีขึ้น สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาตามแนวคิดของทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 38 –39) ที่กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่จะสนใจชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษา และงานวิจัยของคอฟแมน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ, 2527 : 27 – 28 ; อ้างอิงจาก Kauffman, 1988) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มักจะสนใจการศึกษาต่อ การหางาน และความคิดก้าวหน้าในอนาคต

2.3 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามอันดับที่เลือกเข้ามาศึกษา พบว่านักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีทัศนคติต่อวิชาชีพทั้งในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่เลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับที่ 3 มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ รองลงมาคือ นักศึกษาที่เลือกเป็นอันดับที่ 2 อันดับที่ 1 และอันดับที่ 4 ตามลำดับ และทุกกลุ่มมีทัศนคติต่อวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานข้อสอบของทบวงมหาวิทยาลัย สามารถเลือกสอบได้หลายสาขาวิชาตามความต้องการ ผู้ที่เลือกวิชาชีพการพยาบาลเป็นอันดับต้น ๆ อาจเพราะมีใจชอบในวิชาชีพ เลือกตามความต้องการของผู้ปกครอง หรือเพราะความมุ่งมั่นในการทำงานอาชีพ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้ตั้งใจเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนในบทบาทวิชาชีพการพยาบาลให้สูงขึ้น จึงมีทัศนะ

ต่อวิชาชีพดีกว่า ส่วนผู้ที่เลือกวิชาชีพนี้เป็นอันดับสุดท้าย อาจเนื่องจากสอบได้ในสาขาวิชาที่ตนเองไม่ต้องการ จึงเข้ามาเรียนด้วยความไม่เต็มใจ เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่เข้าใจในการศึกษาเล่าเรียน ไม่สนใจในการศึกษาค้นคว้าเท่าที่ควร จึงมีทัศนคติต่อวิชาชีพน้อยกว่า ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาที่เลือกสอบวิชาชีพการพยาบาลเป็นอันดับสุดท้าย มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สุขภาพมากกว่าวิชาชีพการพยาบาล เช่น แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ จึงเลือกสาขาพยาบาลศาสตร์เป็นอันดับสุดท้าย (กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2535 : 2 – 3) แต่เมื่อนักศึกษาได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบัน ทำให้นักศึกษามีทัศนคติขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของสถาบัน แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัยการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา กลุ่มเพื่อน และรุ่นพี่ที่คอยให้คำแนะนำต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี ดังที่ เบญจวรรณ เนตรแขม (2541 : 31) กล่าวว่า เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประสบการณ์ที่ผู้ประสบเกิดความรู้สึกพอใจ ย่อมจะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น

2.4 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติต่อวิชาชีพทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติที่มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่เข้าศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ มีทัศนคติต่อวิชาชีพโดยรวม แตกต่างกับกลุ่มที่เข้ามาศึกษาเพราะเห็นว่าหางานทำง่าย รายได้ดี กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและที่เข้ามาด้วยเหตุจูงใจอื่น ๆ โดยกลุ่มที่เข้าศึกษาด้วยมีใจชอบอาชีพนี้ มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เข้าศึกษาเพราะมีใจชอบหรือความสนใจเป็นพื้นฐาน สามารถเรียนด้วยความตั้งใจ สนใจและใฝ่รู้ แต่ผู้ที่เข้ามาศึกษาเพราะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และด้วยเหตุผลอื่น ๆ มีทัศนคติต่อวิชาชีพน้อยกว่า อาจเป็นเพราะไม่มีจุดหมายในการเรียน เรียนเพราะความจำใจ ดังที่มีการกล่าวถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้ นักศึกษามีลักษณะเฉื่อยชาในการศึกษา เพราะเกิดจากการที่นักศึกษาไม่มีเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน ไม่สามารถเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเองได้ (สำเนาวัชรศิลป์. 2537 : 81) ส่วนนักศึกษาที่เข้าศึกษาเพราะมีความเห็นว่าหางานทำง่าย มีรายได้ดีนั้น มีความมุ่งมั่นในการเรียนและอาชีพ มีจุดหมายในการเข้าศึกษาอย่างชัดเจน มีความต้องการประกอบวิชาชีพ เพื่อหารายได้ และ มีงานที่มั่นคง จึงมีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่ากลุ่มที่เข้ามาศึกษาเพราะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และด้วยเหตุผลอื่น ๆ นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เข้าศึกษาวิชาชีพการพยาบาลเพราะหางานทำง่าย รายได้ดี รองลงมาคือได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง กลุ่มที่มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

ด้วยมีใจชอบเป็นเพียงส่วนน้อย ซึ่งกลุ่มที่เลือกเข้าศึกษาเพราะเห็นว่าหางานทำง่าย รายได้ดี และเพราะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองนั้นยังพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติต่อวิชาชีพ โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม เป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ มีความรับผิดชอบสูง เป็นวิชาชีพที่ทำให้เกิดความภูมิใจ มีความเสียสละและใช้ความอดุสาหะสูง ส่งผลให้นักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับดีอย่างยิ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่นักศึกษาได้รับขณะศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ตั้งแต่การสอนของอาจารย์ สวัสดิการ และค่านิยมของกลุ่มเพื่อนที่นักศึกษาได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การได้รับการอบรม การสนับสนุนและการให้คำปรึกษา รวมทั้งเห็นตัวอย่างที่ดีของการพยาบาล สิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจมีผลทำให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ ซึ่งสุปาณี สนธิรัตน และคนอื่นๆ (2529 : 428) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมา ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ละทิ้งได้หรือถูกแทนที่ได้ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับข่าวสารใหม่ๆ มีหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นสาเหตุให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้ เช่น การชักชวนสมาชิกภายในกลุ่มใหม่และการเพิ่มความคล้ายคลึงกันกับทัศนคติ เหตุจูงใจเป็นปัจจัย วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งเร้าที่ชักนำ ผลักดัน และส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ผกา สุรคุปต์ (2516 : 51 - 53) พบว่า นักศึกษาพยาบาลเลือกเรียนพยาบาลเพราะหางานทำง่าย และเหตุจูงใจที่นักศึกษาเรียนวิชาพยาบาลเนื่องจาก สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ร้อยละ 59.22 รองลงมาคือตามใจผู้ปกครอง ร้อยละ 36.41 นักศึกษาที่เรียนพยาบาลเพราะสนใจและมีความชอบร้อยละ 4.37

2.5 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่านักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีทัศนคติต่อวิชาชีพทั้งในด้านค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเพียงการตรวจวัดความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียนโดยรวม ซึ่งกระบวนการวัดเป็นแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไป เช่น การสอบวัดผลแต่ละวิชาหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนภาคทฤษฎีของวิชาเหล่านั้น ใช้ข้อสอบแบบปรนัย หรืออัตนัยที่ให้อธิบายความหมายและการแก้ปัญหาทางวิชาการเท่านั้น ไม่ได้เป็นข้อสอบทางจิตวิทยา หรือแบบสอบถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการเรียนการสอนแต่อย่างใด จึงไม่สามารถวัดทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาได้ ดังที่ชาวแพร์ตกุล (2515 : 1) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพทางสมองด้านต่างๆ ส่วนการที่บุคคลจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีอิทธิพลหลายประการ อาทิ อิทธิพลของกลุ่มวัฒนธรรม ครอบครัว ซึ่งประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 13) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อ

สิ่งต่างๆ เช่นบุคคล สิ่งของ การกระทำรวมทั้งทำที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทักษะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งแวดล้อมนี้เปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อยๆ ดังที่แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 9) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตที่มีสติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาปานกลางหรือต่ำ ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางเชาวน์ปัญญาประมาณร้อยละ 50 – 60 ประสิทธิภาพและนิสัยทางการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30 – 40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10 – 15

2.6 การเปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามสภาวะเศรษฐกิจของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีทักษะต่อวิชาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 เมื่อพิจารณาผลการศึกษพบว่า นักศึกษาที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจสูง มีทักษะต่อวิชาชีพโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาพยาบาลที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจต่ำ มีทักษะต่อวิชาชีพดีกว่ากลุ่มอื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษากลุ่มที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจต่ำ อาจได้รับเงินจากผู้ปกครองเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนน้อย เนื่องจากผู้ปกครองมีรายได้น้อย ส่งผลให้นักศึกษาต้องประหยัด ระวังการใช้จ่ายใช้สอย ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น เช่น ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ส่วนด้านที่พักนั้น สถานศึกษาพยาบาลให้สวัสดิการแก่นักศึกษาทุกคน เป็นการลดรายจ่ายด้านค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะเดินทาง ดังนั้นการที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยจะเป็นแรงจูงใจให้มีความกระตือรือร้น เพื่อที่จะเรียนให้ได้ดี มีความรักในวิชาชีพ มีความคิดที่จะพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ และให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างสัมพันธภาพกับสังคม เพื่อยกระดับฐานะของตนเองและครอบครัวให้สูงขึ้น กลุ่มที่มีสภาวะทางเศรษฐกิจต่ำ จึงมีทักษะต่อวิชาชีพดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ สอดคล้องกับ พรชูลี อาชาวำรุง (2525 : 206) ที่กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจจะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างผู้เรียน คำนึงถึงความต้องการ มีผลโดยตรงต่อความสามารถในการเรียน

2.7 การเปรียบเทียบทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่านักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีทักษะต่อวิชาชีพทั้งในด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตต่าง ๆ ตามภูมิภาคและจังหวัดใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถานศึกษา และเมื่อได้เข้ามาศึกษาในสถานศึกษาแล้ว นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะพักอยู่ที่หอพักของมหาวิทยาลัย ส่วนน้อยจะพักหอพักเอกชนและพักที่บ้าน และเมื่อถึงการเรียนภาคปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยในโรงพยาบาล นักศึกษาพยาบาลทุกคน

จะต้องพักในหอพักที่ทางคณะพยาบาลศาสตร์ หรือภาควิชาพยาบาลศาสตร์จัดเตรียมไว้ เพื่อความสะดวกในการฝึกปฏิบัติงาน และความรู้สึกร่วมของการเป็นหมู่คณะ จะเห็นว่าวัฒนธรรมในสถานศึกษา และสภาพสิ่งแวดล้อมที่นักศึกษาอยู่ไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก จึงทำให้ดูเหมือนว่าไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างสังคมเมืองหลวงหรือสังคมต่างจังหวัด แม้ว่านักศึกษาจะมาจากภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ไชนาภา แก้วจันทร์รา. 2542 : 117 ; อ้างอิงจาก เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541 : 32) ยังกล่าวว่า ปัจจุบัน เป็นยุคที่ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับการต่อยอดอย่างสูง รวมทั้งมีการพัฒนาด้านการสื่อสารและคมนาคม จึงมีผลทำให้ในต่างจังหวัดมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นผลทำให้ทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลไม่ว่าจะมีภูมิลำเนาเขตนอกเมืองหรือในเขตอำเภอเมืองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของอำภา กันทะเป็ง และทัศนีย์ ปัญจะ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่าปัจจัยเรื่องภูมิลำเนาเดิมต่างกัน ทัศนะต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัดมีทัศนะต่อวิชาชีพในด้านค่านิยมของสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากระบบทางสังคมต่างกัน ค่านิยมในการเข้าศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพแตกต่างกัน การยอมรับในคุณค่าของวิชาชีพการพยาบาลของแต่ละสังคมแตกต่างกัน ลักษณะสังคมต่างจังหวัดอาจจะมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพการพยาบาลว่าสามารถนำประโยชน์จากการศึกษาและปฏิบัติวิชาชีพไปสู่ญาติมิตรในสังคมได้ ในขณะที่สังคมเมืองหลวงอาจคิดว่าพยาบาลเป็นผู้ช่วยแพทย์ สอดคล้องกับ ดินโต (Tinto) กล่าวว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีความแตกต่างกันทั้งในด้านคุณลักษณะและภูมิหลังทางชีวสังคม รวมทั้งด้านจิตพิสัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรม (วัลนิภา พัดเปี้ย. 2539 : 31 ; อ้างอิงจาก Tinto. 1975 : 93 – 94.)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติที่ไม่ดีในเรื่องที่เห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลทำให้ได้พักผ่อนน้อย เกิดความเครียด เสี่ยงต่อการติดโรคจากผู้ป่วย เป็นอุปสรรคต่อชีวิตครอบครัว ทำให้อยากเปลี่ยนอาชีพถ้าเป็นไปได้ ดังนั้น สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทางทฤษฎีและปฏิบัติให้มีการประสานกันอย่างมีขั้นตอน ยึดหลักจัดประสบการณ์ให้เรียนรู้จากสิ่งง่าย ไม่สลับซับซ้อน ไปสู่สิ่งที่ยุ่งยาก และสลับซับซ้อน มีการประเมินความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษาต่อการจัด

ประสบการณ์การพยาบาลด้านการปฏิบัติงานของนักศึกษา เพื่อให้เกิดการวางแผนและแนว
นโยบายที่ชัดเจนกว้างไกลขึ้นเพื่อให้ได้คุณลักษณะของบัณฑิตที่ตรงตามเป้าประสงค์

2. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษามีผลต่อระดับทักษะต่อวิชาชีพของ
นักศึกษาพยาบาลในทุกด้าน ดังนั้น สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งควรจัดหลักสูตรการเรียนการ
สอนให้มีมาตรฐานระดับเดียวกัน ควบคุมโดยคณะกรรมการหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา
สาขาพยาบาลศาสตร์ ทบวงมหาวิทยาลัย และมีการรับรองสถาบันการศึกษาโดยสภาการ
พยาบาลเหมือนกัน แต่ละสถาบันอาจมีปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาวិชาชีพ
การพยาบาลแตกต่างกันไปในรายละเอียดตามวัตถุประสงค์ แต่ในจุดมุ่งหมายหลักที่มุ่งสร้าง
ผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความสามารถปฏิบัติการพยาบาลในบทบาทหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพ
ในภาพรวมนั้นให้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

3. จากผลการศึกษาพบว่า ระดับชั้นปีการศึกษามีผลต่อระดับทักษะต่อวิชาชีพของ
นักศึกษาพยาบาลในทุกด้าน สะท้อนให้เห็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการจัดสภาพ
แวดล้อมที่เหมาะสม สนองตอบต่อผู้เรียนในสถาบันการศึกษาพยาบาลอย่างไร จึงจะสอดคล้อง
กับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพยาบาลทุกระดับชั้นปี จากผลการวิจัยยังพบว่า
นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อวิชาชีพน้อยกว่า สถาบันการศึกษาจึงควรพัฒนา ปรับปรุง
หลักสูตร และหาแนวทาง เพื่อให้นักศึกษามีความพึงพอใจกับประสบการณ์การเรียนการสอน
ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่จะเสริมสร้างทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ เช่น ให้นักศึกษาระบายความรู้สึก
ในด้านการปฏิบัติงานออกมาอย่างเสรี มีระบบพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำ ยกย่อง ชมเชยให้เกิดความ
มั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล

4. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เลือกเข้าศึกษาวิชาชีพ
การพยาบาลเพราะเห็นว่าเป็นวิชาชีพที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี มากกว่าเลือกเข้ามาเพราะ
มีใจชอบวิชาชีพนี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งจึงควรจัดให้มีฝ่ายประชาสัมพันธ์ เพื่อประชาสัมพันธ์
และแนะแนวเกี่ยวกับลักษณะวิชาชีพการพยาบาล กิจกรรมการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน
การพยาบาลแก่ผู้ปกครองและนักเรียน รวมทั้งประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น เพื่อ
ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยมและทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อมกับทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
2. ควรมีการศึกษาทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลระหว่างอาจารย์ พยาบาลประจำการ และนักศึกษาพยาบาล
3. ควรมีการศึกษาทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่น เช่น สังกัดภาคเอกชน กระทรวงสาธารณสุข ทหารทุกภูมิภาค เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ✓ กชพร สิงห์หล้า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวลิ เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ทีมมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2545.
- กรมวิชาการ.(2536). การศึกษา วิเคราะห์และกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา
ตามหลักสูตรเพื่อการสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบ
ทางการศึกษา กรมวิชาการ.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. (2530). การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผล
หลักสูตรพยาบาล 4 ปี จากนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2524. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัย
พยาบาล กระทรวงสาธารณสุข.
- กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2538). รายงานการวิจัยสภาพการขาดแคลน
กำลังคนสาขาพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.(2535). รายงานการวิจัย เรื่องสภาพการขาดแคลน
กำลังคนสาขาพยาบาลศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ✓ กัญจน์ศรณธ์ ยุทธธรรมโม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวลิ เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ภาควิชาพยาบาล
ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม
2546.
- เทศกาญจน์ บัวผัน. (2543). การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนของนิสิตพยาบาลโครงการ
การร่วมผลิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีเขต
ภาคเหนือตอนล่างกับมหาวิทยาลัยนเรศวร. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ เกษมณี พิงคะสัน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวลิ เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม 2546.
- ✓ กุลยา ดันติผลาชีวะ และ ส่องศรี กิตติรักษ์ตระกูล. (2541). “วิชาชีพพยาบาลในยุคเศรษฐกิจ
ถดถอย,” สารสภากาพยาบาล. 13 (1) : 1 – 7.
- ✓ กุลยา ดันติผลาชีวะ และคณะ. (2536, มกราคม). “รายงานการวิจัย เรื่องการลาออกจากวิทยาลัย
พยาบาลกลางคั่นของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข,” วารสารการศึกษา
พยาบาล. 4 : 55-67.
- กุลยา ดันติผลาชีวะ. (2534). “ การศึกษาต่อเนื่องกับวิชาชีพพยาบาล,” เอกสารประกอบการ
ประชุมการพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.

- ✓ ไขนภา แก้วจันทร์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครทุ่งพร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาสภาพการศึกษาพยาบาล. (2527). รายงานการวิจัยเรื่อง สถานภาพการ
ศึกษาพยาบาล. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- คมเพชร จัตรศุภกุล. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว
และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ปก.ศ. ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงและต่ำ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญ พรหมอยู่. (2526). ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : พีระพรีนา.
- จริญญา สุระจินดา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชวลี เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม 2546.
- ✓ จริยวดี ศีระพรหม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชวลี เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม 2546.
- ✓ จินตนา ยูนิพันธุ์. (2530). การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ญาติบรรทุง. (2528). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับระดับความเหนื่อยหน่ายของ
พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เจื้อจันท์ จงสถิตย์อยู่. (2529). แนวคิดและวิธีการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : กองนโยบาย
และแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เจื้อจันท์ เรืองศรี. (2533). การเรียนการสอนสำหรับพยาบาล. ขอนแก่น : ภาควิชาการพยาบาล
แม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แจ่ม พวงจันทร์ และ พนัส หันนาคินทร์. (2527). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ :
โมเดิร์นสกรีน.
- ชิดชนก รุ่งแสง. (2541). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองในการฝึกปฏิบัติบน
หอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว

เฉลิมพระเกียรติ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดรุณี ชุนหวัด และคนอื่นๆ. (2523). *ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล*.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ดวงแข วิทยาสุนทรวงศ์. (2534). *ผลของกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

✓ ดาราวรรณ สร้อยอินทร์. (2537). *การจัดการต่อการขาดแคลนบุคลากรของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การบริหารการพยาบาล).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ดรุณี จีงอุดมการณ์. (2537, 20 พฤษภาคม). “เพียงการผลิตเพิ่มจะช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนพยาบาลได้จริงหรือ,” *มติชนรายวัน*. หน้า 28.

เดโช สนวนานนท์. (2512). *ปทานุกรมจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

เตือนใจ สินอำไพสิทธิ์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). *แผนการศึกษาแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 กันยายน 2535*.

กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.(เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม).

_____. (2532). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับวิชาชีพ พ. ศ. 2525*. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.(ถ่ายเอกสาร).

ทองเรียน อมรรักษ์กุล. (2525). *การบริหารกิจการนิสิต: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.

ทองเหลา ฤทธิรุ่ง. (2531). *ทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทองสุข คำชนะ. (2538). “การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก: นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์,” *วารสารวิทยาลัยพยาบาลราชบุรี*. 7: 27-40.

- ทัศนาศา บัญทอง. (2536, 31 สิงหาคม – 3 กันยายน). “คำนำ,” เอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาล
ศาสตรศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2533). “การพยาบาลกับการพัฒนาบุคลิกภาพ,” เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์
วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 1-8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ✓ ทิพย์สุดา ศรีคราม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชวลี เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น
เมื่อ 17 ธันวาคม 2545.
- ธิดา จิวถนอม. (2528). ความคิดเห็นของผู้บริหารการพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาล
กุมารเวชเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลกุมารเวช. วิทยานิพนธ์ พย.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธิดารัตน์ โพธิธรรมา. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อ
วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพระนครใต้. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นฤมล เกื่อนมา. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับ
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- น้องนุช บ่อคำ. (2543). การศึกษาการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลหัวเฉียว
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทนา น้าฝน และคนอื่นๆ. (2524). “ การเปรียบเทียบทัศนะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษา
พยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข,” รายงานประกอบการ
ศึกษาวิชาพื้นฐานการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ นันทนา น้าฝน. (2538). เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. สงขลา : เทมการพิมพ์.
- _____. (2536). องค์ประกอบบางประการที่สัมพันธ์กับเอกลักษณ์เชิงวิชาชีพของนักศึกษา
พยาบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ✓ นารินทร์ พูลเกษม. (2541). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยมิชชัน กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์. (2531). การนำเสนอแนวทางหอพักนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ บัวสอน สีสองเมือง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวลิ เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อ 17 ธันวาคม 2545.
- เบญจวรรณ เนตรแถม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในจังหวัดสมุทรสาคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม แสงจันทร์. (2529). ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประไพพรรณ ภูมิวิมลสาร. (2523). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ✓ ปานจิต เครื่องกำแหง และคนอื่น ๆ. (2541). การศึกษาสภาพการเรียนรู้ของนิสิตพยาบาลศาสตร์โครงการร่วมผลิตระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กับมหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก : วิทยาลัยบรมราชชนนี พุทธชินราช. ถ่ายเอกสาร.
- ผกา สุธะบุต. (2516). ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาลหญิง ปีการศึกษา 2516. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ ผาณิต สกุลวัฒน์. (2537). ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ พ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พนม เทพพิทักษ์. (2533, กันยายน). "แง่คิดเกี่ยวกับการศึกษาพยาบาล," วารสารการศึกษาพยาบาล. 1 : 49 – 50.
- พนิดา พรหมพินิจ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวลิ เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อ 17 ธันวาคม 2545.

✓ วิจัยในท้องถิ่น (2541) ...

- พรชูลี อาชาวำรุง. (2525). นิสิต นักศึกษา : หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พรรณวดี สนธิทรัพย์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒน์วดี เสรินทร์วัฒน์ และจริยาวัตร คมพยัคฆ์. (2531). รายงานการวิจัยเรื่อง ทักษะของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพการพยาบาล. กรุงเทพฯ.
- พัฒน์วดี เสรินทร์วัฒน์. (2527). ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2532). "นิสิต นักศึกษากับการเรียนการสอน," นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เนื่องในโอกาสคล้ายวันสถาปนาคณะครุศาสตร์ 10-12 กรกฎาคม 2532. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ✓ ฟาริดา อิบราฮิม. (2535). สารแห่งวิชาชีพการพยาบาล. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิชย์.
- ภรต โทนแก้ว และ ศิริพร ภาณุเรืองรัมย์. (2534). ปัจจัยกับเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย). ยะลา : วิทยาลัยสาธารณสุขภาคใต้. มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2539). หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2539. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2530). การสัมมนาพยาบาลศาสตรศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2532). "พยาบาลกับการพัฒนาบุคลิกภาพ," เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล. หน่วยที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุพิน นิสัยนัต. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ปก.ศ. ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร - ธนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

รัตนา ทองสวัสดิ์. (2534, มกราคม – มีนาคม). "การพยาบาลคืออะไร," *พยาบาลสาร*. 18 (1) : 12 – 20.

_____. (2531). *วิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพฯ : สามัคคีพิมพ์โอเดียน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2529). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ล่อ หุตากร. (2525). *จรรยาสำหรับพยาบาล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.

ลินดา มโนทรายคำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชวลี เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ภาควิชาพยาบาล
ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม
2546.

วรรณวิไล จันทราภา. (2523). *การศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของ
พยาบาลวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

วัฒนา ศรีพจนารถ. (2533). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.

วัลนิภา พัดเปีย. (2539). *ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *บุคลาการนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2523). "นิสิตนักศึกษา," *การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง. (2538). *หน้าที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนีตรัง สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
สาธารณสุข*. ตรัง : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง.

วิทยา ศรีพิมพ์มาตย์. (2532). *ทัศนะของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สอบ
ได้และสอบตกซ้ำชั้น ต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนการสอน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วิเนตรา แนนหนา. (2539). *ทัศนะต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา
พยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ✓ วิลาสินี บุคดา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวสี เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม 2546.
- ✓ ศิขริน สูสุข. (2532). *กระบวนการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ สุขดี. (2534). *ปัญหาของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา ปีการศึกษา 2533*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สังต์ อุทรานนท์. (2529). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข. (2537). *หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ.2537*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- สนทยา เขมวิรัตน์. (2542). *ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนศึกษาพระนคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สภาการพยาบาล. (2542). *พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 ปรับปรุง พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุทรไพศาล.
- สมลักษณ์ สุวรรณมาลี. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในปัจจัยการทำงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลศูนย์พระปกเกล้า จันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ วท. ม. (พยาบาลศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สมสมัย พิทักษ์. (2513). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และทัศนคติต่ออาชีพครูของนักเรียน ป.กศ. ในสถาบันฝึกหัดครูส่วนกลาง ปีการศึกษา 2512*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สวัสต์ สุคนธ์รังสี. (2520). *แผนแนวการศึกษา-ทางวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- สายวรุณ บุญคง. (2532). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาการ
สงเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2538). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาล. กรุงเทพฯ :
กองงานวิทยาลัยพยาบาล กรมสำนักงานปลัดกระทรวง.
- สำนักงานอธิการบดี. (2540). โครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงตามมติคณะ
กรรมการกั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจ เมื่อ 25 สิงหาคม 2540). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
นเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2538). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- _____. (2537). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและการบริการนักศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริยา สัมมาวาจ. (2538, มกราคม - เมษายน). "ภาพลักษณ์ของพยาบาล," วารสารการศึกษา
พยาบาล. 1 : 88 – 90.
- สิวลี ศิริไล. (2534). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : ปริดาการพิมพ์.
- ✓ สุนันต์ วิจิตรกาญจน์ และคณะ. (2538). "ความพึงพอใจในงาน ความตั้งใจที่จะย้ายออกจากสถาบัน
และออกจากวิชาชีพของพยาบาลในโรงพยาบาลรามาริบัติ," รามาริบัติสาร. 1 (3) :
11 – 24.
- สุชา จันท์เอม. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทิพร ไชยบุตร. (2538). การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลและความสามารถทางการพยาบาล
ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพที่มาจากระบบการศึกษาแตกต่างกัน. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาณี สนธิรัตน์. และคนอื่นๆ. (2529). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
จิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ✓ สุภาณี เสนาดิสัย. (2540). การพยาบาลพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บริษัท จุฑทอง จำกัด.
- สุภารัตน์ สอนสมนึก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ขวลิ เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ภาควิชาพยาบาล
ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม
2546.
- สุเมธ เดียววิเศษ. (2527). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งวัฒนาการพิมพ์

- สุริย์ จันทรโมลี. (2523, เมษายน). " การสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ
 สุขศึกษาในโรงพยาบาล," วารสารสุขศึกษา. 3 : 40.
- อภิญา เจิมประไพ. (2538). องค์ประกอบบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต
 บัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
 ถ่ายเอกสาร.
- อรพรรณ ลือบุญรัชชัย. (2537). การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแบบการสอนของอาจารย์ต่อการ
 พัฒนาความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การ
 พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อรพิน แสงสว่าง. (2536). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของ
 นักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
 (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณทัย สารภาค เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชวลี เครือสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
 คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 17 มกราคม 2546.
- อารีย์ เพชรผุด. (2524). สภาพแวดล้อมในการทำงาน แรงสนับสนุนทางสังคม และความเบื่อหน่าย
 ของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ สุขก่อวาริ. (2537). การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบัน
 การศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา เดชขุน. (2535). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพยาบาล เจตคติต่อวิชาชีพ
 พยาบาลและความพึงพอใจในงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล
 คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินธ์ ชูชม. (2530) รายงานการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนปกติ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย.
- อำภา กันทะเป็ง และ ทศนีย์ ปัญจะ. (2534). รายงานการวิจัยปัจจัยที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพ
 ของนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น). นครสวรรค์ : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6
 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

- ✓ อุทัยวรรณ หวังชูขอบ. (2536, มกราคม). "งานแนะแนวในวิทยาลัยพยาบาล," *วารสารการศึกษาพยาบาล*. 4 : 17.
- อุษา เชาลิต. (2540) ปัจจัยบางประการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา. ปรินฏยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Astin, A.W. (1968). *The College Environment*. Washington D.C. : The American Council on Education.
- Blau, P.M. and Scott, W.R. (1963). *Formal Organization : A Comparative Approach*. London : Rootedae and Kegan Paul.
- Bowman, M.P. (1965). *Nursing Management and Education : A Conceptual Approach to Change*. London : Croom Helm.
- Bredenberg, Viola Constance. (1951). *Nursing Service Research*. Philadelphia : J.B. Lippincott Company.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essential of Psychological Testing*. 3rd. ed. New York : Harper and Row Publishers.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th. ed. New York : McGraw – Hill Book Co.
- Gaze, H. (1991). " Changing Images," *Nursing Times*. 87 : 140.
- Good, Carter.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill.
- Hawley, Mary Patricia. (1992, June). "Sources of Stress for Emergency Nurses in Four Urban Canadian Emergency Department," *Journal of Emergency Nursing*. 18 (3) : 211 – 216.
- Jackson, Robert Charles. (1993, January). " Motivation for Teaching : An Analysis of the Motive for Teaching among Selected University of Akron Students," *Dissertation Abstract International*. 53(7) : 2333A.
- Kiger, A.M. (1993, September). " Accord and Discord in Student 's images of Nursing," *Journal of Nursing Education*. 7 : 309 – 317.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970, November). "Determining Sample Size for Research Activities," *Education and Psychological Measurement*. 30 : 607 – 609.

Maddox, Harry. (1963). "How to Study," *The English Language Book Society*. London : Search Press.

✓ Mehrens, William A. and Irvin J. Lehman. (1973). *Measurement and Evaluation and Psychology*. New York : Rinehart and Winston.

Sanford, Nevitt. (1972). "Implication of Personality Studies for Curriculum and Personal Planning," *Personality Factors on the College Campus*. Texas : University of Texas.

Sprik, Jeanette Fay. (1989, September). "Change in the Career Goals and Attitudes of Undergraduates : A Longitudinal Panel study of the University of Michigan. Class of 1983," *Dissertation Abstract International*. University of Michigan. 50(6) : 1568A.

Srisai, Suttanu. (1993, December). "The Study of Relationship between Selected Factors and Students' Success in Student Teaching and Attitude toward Teaching as A career," Northern Illinois University. *Dissertation Abstract International*. 54(6) : 2122A.

Tinto, Vincent. (1975, July). "Dropout from Higer Education : A Theoretical Synthesis of Recent Research," *Review of Education Research*. 45 (1) : 89 – 125.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/8/๗๐

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จรรุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์กุลยา ตันติผลาชีวะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามทักษะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 8/4

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์รัชนี นุญธิมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทักษะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 8169

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์พูลสุข เจนพานิชย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติวิชาชีพการพยาบาล โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านค่านิยมของสังคม
2. ด้านลักษณะวิชาชีพ
3. ด้านการปฏิบัติงาน
4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ

2. ในการตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ตามสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อให้การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปและทัศนคติวิชาชีพการพยาบาลมีผลใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งผลจากการตอบไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง: โปรดขีดเครื่องหมาย “✓” ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับชั้นปีที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ คือ

- ☐ ชั้นปีที่ 1
- ☐ ชั้นปีที่ 2
- ☐ ชั้นปีที่ 3
- ☐ ชั้นปีที่ 4

2. ท่านเลือกเข้ามาศึกษาในสถาบันแห่งนี้เป็นอันดับที่เท่าใด

- ☐ อันดับที่ 1
- ☐ อันดับที่ 2
- ☐ อันดับที่ 3
- ☐ อันดับที่ 4

3. เหตุจูงใจที่เข้าศึกษาวิชาชีพพยาบาล

(ระบุเพียง 1 ข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

- ☐ มีใจชอบอาชีพนี้
- ☐ มีงานรองรับ หางานหาง่าย รายได้ดี
- ☐ บิดา มารดา หรือญาติสนับสนุน
- ☐ อื่นๆ.

4. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ของท่านตั้งแต่เข้าศึกษาในสถาบันจนถึงสิ้นภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545 คือ

5. ท่านได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองต่อเดือนเท่าใด

- ☐ มากกว่า 5,000 บาท
- ☐ 2,000 - 5,000 บาท
- ☐ น้อยกว่า 2,000 บาท

6. ภูมิลำเนาของท่าน

- ☐ กรุงเทพมหานคร
- ☐ ต่างจังหวัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

คำชี้แจง: ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อคำถามทัศนคติต่อวิชาชีพทางด้านพยาบาลศาสตร์โปรดอ่านข้อความ และขีดเครื่องหมาย "✓" ลงในช่องที่กำหนด ตามความคิดหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียงแห่งเดียว ในแต่ละข้อ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นๆ
เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นๆ เป็นส่วนใหญ่
เป็นกลาง	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจในการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นๆ
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นๆ เป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นๆ เลย

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เป็น กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านค่านิยมของสังคม					
1 วิชาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม					
2 งานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วยและญาติ					
3 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ					
4 วิชาชีพการพยาบาลมีโอกาสก้าวหน้าเหมือน วิชาชีพอื่น					
5 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มี สวัสดิการดี					
6 งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้แพทย์					
7 การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์					
8 บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักสนับสนุน ให้บุตร หลาน เรียนวิชาชีพการพยาบาล เพราะสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้					
9 วิชาชีพการพยาบาลมีฐานะเท่าเทียมกับ วิชาชีพอื่นในสังคม					
10 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่ได้รับ การยกย่องจากสังคม					
11 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้ ค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ วิชาชีพอื่นในสังคม					
12 คนในวิชาชีพการพยาบาลมักมี มนุษย สัมพันธ์ดี					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เป็น กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13 วิชาชีพการพยาบาลเป็นพื้นฐานในการศึกษา ต่อไปยังวิชาชีพอื่นได้ดี					
14 งานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถ ทางทักษะปฏิบัติสูง					
ด้านลักษณะวิชาชีพ					
15 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงาน					
16 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มี ความรับผิดชอบสูง					
17 การปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลทำให้เกิด ความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์					
18 วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนสุภาพ					
19 วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลทำงาน กับทุกองค์กรและปรับตัวได้ดี					
20 วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีความ ริเริ่มสร้างสรรค์					
21 วิชาชีพการพยาบาลทำให้รู้จักเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น					
22 วิชาชีพการพยาบาลทำให้เข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น					
23 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีงาน รองรับ					
24 วิชาชีพการพยาบาลทำให้เป็นคนมีโลกทัศน์ แคบ					
25 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ จิตวิทยาและความรู้ศาสตร์วิชาชีพสูง					
26 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เสียสละ					
27 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ ความอดสาหัสสูง					
28 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นบทบาท อิสระที่ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทีมสุขภาพ					
ด้านการปฏิบัติงาน					
29 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้ พยาบาลพักผ่อนไม่เป็นเวลา					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เป็น กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
30 การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่น่าประทับใจ					
31 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สุขภาพไม่ดี					
32 การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการเพิ่มพูน ความรู้และประสบการณ์ในการปรับตัวสูง					
33 การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นงานที่สามารถ นำความรู้มาใช้ได้มาก					
34 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เข้าถึง ภาวะสุขภาพจิตของคน					
35 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เสี่ยงต่อ การเกิดโรค					
36 การปฏิบัติงานพยาบาลช่วยให้มีความ สามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี					
37 การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการใช้แรงงาน มากกว่าความรู้					
38 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เกิดความ เบื่อหน่าย					
39 ถ้าเลือกประกอบวิชาชีพอื่นได้ จะไม่ทำงาน พยาบาล					
40 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้สามารถใช้ ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพการณ์					
41 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ควบคุม อารมณ์ได้ดีในขณะปฏิบัติงาน					
42 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้เป็นคน ใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง					
43 การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้คนเกิด ความเครียดได้ง่าย					
44 การปฏิบัติงานการพยาบาลไม่เป็น อุปสรรคต่อการมีชีวิตครอบครัว					
45 การพยาบาลดูแลผู้ป่วย ถือว่าเป็นงานที่ น่ารังเกียจ					
46 การที่พยาบาลทำงานร่วมกับแพทย์ ทำให้พยาบาลด้อย					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เป็น กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และญาติ					
47 วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ					
48 วิชาชีพการพยาบาลทำให้เรารู้จักสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ					
49 วิชาชีพการพยาบาลแสดงให้เห็นว่าพยาบาล มีบทบาทสำคัญต่อทีมสุขภาพ					
50 วิชาชีพการพยาบาลให้ความสำคัญกับ สิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย					
51 วิชาชีพการพยาบาลฝึกให้พยาบาลมีความ รู้สึกเป็นสมาชิกร่วมของหมู่คณะ					
52 วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ทำให้เกิด ความรู้สึกเห็นใจผู้รับบริการและญาติ					
53 วิชาชีพการพยาบาลมีความขัดแย้งกับ ผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นอยู่เสมอ					
54 วิชาชีพการพยาบาลเน้นให้พยาบาลมีความ สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในขณะที่ต้องเป็นตัว ของตัวเองให้มาก					
55 ทีมสุขภาพมักไม่เห็นความสำคัญของ วิชาชีพการพยาบาล					
56 วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำ ตามคำสั่งผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่นเสมอ เช่น แพทย์					
57 วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลมีความ อดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี					
58 วิชาชีพการพยาบาลทำให้พยาบาลเรียนรู้ วิธีที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกระดับ					
59 พยาบาลถูกฝึกให้พร้อมที่จะทำใหวิชาชีพ การพยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและญาติ					

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/ 87 45'

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๗ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชลธิ์ เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทัศนะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพจน์ และ อาจารย์จรัสวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ จำนวน 78 คน ตอบแบบสอบถามทัศนะต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชลธิ์ เครือสุคนธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 8746

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จรัสวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ จำนวน 77 คน ตอบแบบสอบถามทัศนคติวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณะดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณะดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๙๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์จรรุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ จำนวน 47 คน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/๘๗๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ จำนวน 97 คน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๙๙50

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์จรรุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ จำนวน 48 คน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชวลี เครือสุคนธ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวชวลี เครือสุคนธ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 26 มิถุนายน 2513
สถานที่เกิด	อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงพยาบาลสงฆ์ 445 ถ. ศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลสงฆ์ 445 ถ. ศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
พ.ศ. 2535	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะ แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2542	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ